Najczęściej zadawane pytania

Wdrożenie rozporządzenia UE w sprawie wylesiania

Wersja 5 – kwiecień 2026 r.

Niniejszy dokument jest dokumentem roboczym przygotowanym przez służby Komisji w celu dostarczenia organom krajowym, podmiotom i innym zainteresowanym stronom informacji na temat wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 995/2010 (zwanego w niniejszym dokumencie „rozporządzeniem", „omawianym rozporządzeniem" lub „rozporządzeniem w sprawie wylesiania"). Niniejszy dokument jedynie odzwierciedla poglądy służb Komisji Nie jest prawnie wiążący i Komisja nie ponosi w związku z nim żadnej odpowiedzialności.

Aktualizacje i uzupełnienia czwartej wersji niniejszego dokumentu (opublikowanej w kwietniu 2025 r.) zaznaczono słowami (AKTUALIZACJA) i (NOWE).

Spis treści

1. Identyfikowalność..... 14

1.1. Dlaczego i w jaki sposób podmioty muszą rejestrować współrzędne? (AKTUALIZACJA)..... 14

1.2. Czy wszystkie towary (będące przedmiotem przywozu, wywozu, obrotu) powinny być identyfikowalne? (AKTUALIZACJA)..... 15

1.3. Jak wygląda sytuacja w przypadku produktów sprzedawanych luzem lub produktów złożonych? Co z produktami złożonymi, które zawierają różne towary? (AKTUALIZACJA)..... 16

1.4. Czy dopuszczalne są łańcuchy kontroli pochodzenia produktu oparte na bilansie masy? 16

1.5. Co się dzieje, jeżeli część produktu jest niezgodna z wymogami?..... 17

1.6. Jakie są przepisy dotyczące gruntów, które nie stanowią nieruchomości? (AKTUALIZACJA)..... 17

1.7. Jaka jest wielkość obszaru (w hektarach), który może być objęty wielobokiem? 17

1.8. Czy geolokalizację należy podawać za pomocą wieloboków we wszystkich przypadkach?..... 18

1.9. (SKREŚLENIE)..... 18

1.10. Co się dzieje w przypadku niedostępności rejestrów nieruchomości lub tytułów prawnych? (AKTUALIZACJA)..... 18

1.11. Czy podmiot może wykorzystać dane geolokalizacyjne producenta?..... 19

1.12. Czy podmioty powinny weryfikować geolokalizację (lub adres pocztowy w przypadku mikropodmiotu pierwotnego lub małego podmiotu pierwotnego)? (AKTUALIZACJA)..... 19

1.13. (SKREŚLENIE) 19

1.14. Czy wielobok może obejmować szereg działek? 19

1.15. Co się dzieje, jeżeli odnośny towar jest produkowany na działce w obrębie jednej nieruchomości, która obejmuje również inne działki? (AKTUALIZACJA) 19

1.16. Czy należy podawać wieloboki za pomocą obwodu? 21

1.17. W jaki sposób należy zgłaszać miejsce produkcji towarów mieszanych? (AKTUALIZACJA) 21

1.18. W jakich okolicznościach podmioty mogą zadeklarować w oświadczeniu o należytej staranności dodatkowe działki oprócz działek, których faktycznie dotyczy produkcja konkretnego towaru wprowadzonego do obrotu? Jakie są konsekwencje „deklaracji nadwyżkowej”? 22

1.19. W jaki sposób geolokalizacja umożliwi zweryfikowanie oświadczeń w praktyce? (AKTUALIZACJA) 23

1.20. W jaki sposób właściwe organy państw członkowskich UE kontrolują ważność oświadczenia o braku wylesiania? (AKTUALIZACJA) 23

1.21. Jakiego rodzaju kontrole mogą przeprowadzać właściwe organy państw członkowskich w państwach trzecich, jeżeli produkt zostanie uznany za potencjalnie niezgodny z rozporządzeniem w sprawie wylesiania? 24

1.22. Czy właściwe organy będą stosowały definicje zawarte w rozporządzeniu? 24

1.23. Czym jest identyfikowalność łańcucha dostaw? (AKTUALIZACJA) 24

1.24. W jaki sposób identyfikowalność będzie działała w przypadku produktów z wielu krajów? (AKTUALIZACJA) 25

1.25. Czym jest „data lub przedział czasowy produkcji”? (AKTUALIZACJA) 25

1.26. W jaki sposób zapewnia się zgodność z przepisami w łańcuchu dostaw bydła? (NOWE) 26

1.26.1 W jaki sposób podmioty powinny wypełniać obowiązki związane z „paszą dla zwierząt gospodarskich”? (AKTUALIZACJA) 26

1.27. Co należy zrobić, jeżeli dostawcy na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw nie przedstawią wymaganych informacji? (AKTUALIZACJA) 27

1.28. Czy należy zapewnić współrzędne w odniesieniu do gruntów w krajach sklasyfikowanych jako kraje o niskim ryzyku? (AKTUALIZACJA) 27

1.29. Czy wymóg legalności ma zastosowanie do gruntów niepowodujących wylesiania? (AKTUALIZACJA) 27

1.29.1 Towar jest zbierany w kraju A i transportowany do kraju B w celu dalszej produkcji (np. ziarna kakao z kraju A są przetwarzane na proszek kakaowy w kraju B) przed wprowadzeniem proszku kakaowego do obrotu na rynku unijnym w kraju C. Właściwe są przepisy mające zastosowanie w którym kraju? 28

1.30. Czy istnieją zobowiązania prawne względem państw niebędących członkiem UE? (AKTUALIZACJA) 28

1.31. W jaki sposób producenci mogą dzielić się danymi geolokalizacyjnymi, w przypadku gdy niektóre rządy zakazują udostępniania takich danych? 28

2. Zakres stosowania 28

2.1. Jakie produkty wchodzą w zakres stosowania rozporządzenia? (AKTUALIZACJA) 29

2.2. Co z produktami wymienionymi w wykazie, które nie zawierają towarów wymienionych w wykazie? (AKTUALIZACJA) 29

2.3. Czy rozporządzenie ma zastosowanie niezależnie od ilości lub wartości? (AKTUALIZACJA) 30

2.4. Jak wygląda sytuacja w przypadku towarów produkowanych w UE? (AKTUALIZACJA) 30

2.5. W jaki sposób rozporządzenie ma zastosowanie do drewna i papieru wykorzystywanych do pakowania? (AKTUALIZACJA) 30

2.6. Czy zwrot danego pustego opakowania przez sprzedawcę detalicznego do dostawcy zostałby uznany za „udostępnienie na rynku unijnym", jeżeli dane opakowanie zostało wprowadzone do obrotu na rynku unijnym jako odrębny produkt (tj. opakowanie samo w sobie) przed zwrotem? (AKTUALIZACJA) 31

2.7. Czy handel odnośnymi produktami używanymi na rynku unijnym wchodzi w zakres rozporządzenia? (AKTUALIZACJA) 32

2.8. Czy papier/tektura pochodzące z recyklingu wchodzą w zakres rozporządzenia? (AKTUALIZACJA) 32

2.8.1 Czy opony bieżnikowane i używane podlegają rozporządzeniu? (AKTUALIZACJA) 32

2.9. Czym są kody CN i HS oraz w jaki sposób należy je stosować? Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat obowiązujących środków TARIC? (AKTUALIZACJA). 32

2.10. Kiedy następuje „dostawa" odnośnego produktu, czyli jego wprowadzenie do obrotu lub udostępnienie na rynku w ramach działalności handlowej? W jakim stopniu przedsiębiorstwa są objęte zakresem stosowania, gdy wykorzystują odnośne produkty we własnej działalności lub je przetwarzają? (AKTUALIZACJA) 34

2.11. Jakie obowiązki powstają, jeżeli ta sama osoba fizyczna lub prawna wielokrotnie przetwarza odnośny produkt w ramach swojej działalności handlowej? (AKTUALIZACJA) 36

2.12. Czy bambus jest objęty zakresem rozporządzenia w sprawie wylesiania? Co z innymi produktami, które nie zawierają odnośnych towarów lub nie zostały wytworzone przy ich użyciu, ale które są wymienione w załączniku I? (AKTUALIZACJA) 37

2.13. Czy wymiana listów pisemnych i innej korespondencji podlega wymogom rozporządzenia w sprawie wylesiania? (AKTUALIZACJA) 37

2.14. Czy próbki i produkty wykorzystywane do celów badań, analiz lub prób są objęte zakresem rozporządzenia w sprawie wylesiania? (AKTUALIZACJA) 38

2.15. Czy rozporządzenie obejmuje wynajem odnośnych produktów? 38

3. Podmioty będące przedmiotem zobowiązań 39

3.1. Jakie podmioty obejmuje rozporządzenie w sprawie wylesiania i gdzie mogę znaleźć więcej informacji na temat obowiązków poszczególnych podmiotów? (NOWE) 39

3.1.1. W jakim stopniu zmiana kodu towaru HS lub CN ma wpływ na wyznaczenie przedsiębiorstwa jako podmiotu na dalszym etapie łańcucha dostaw lub podmiotu handlowego? (AKTUALIZACJA) 40

3.2. Co oznacza sformułowanie „w ramach działalności handlowej”? (AKTUALIZACJA) 40

3.3. Co oznaczają „właściwe przepisy kraju produkcji”? (AKTUALIZACJA) 41

3.4. Jakie są obowiązki podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmiotów handlowych? (NOWE) 42

3.5. Czy podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw lub podmioty handlowe muszą określić, czy są pierwszym podmiotem na dalszym etapie łańcucha dostaw lub pierwszym podmiotem handlowym? (NOWE) 43

3.6. Czy podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw niebędące MŚP i podmioty handlowe niebędące MŚP będą miały dostęp w systemie informacyjnym do informacji o geolokalizacji zawartych w oświadczeniach o należytej staranności lub do informacji o adresie pocztowym zawartych w uproszczonych deklaracjach składanych przez podmioty na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw? (AKTUALIZACJA) 44

3.6.1 Czy podmioty są zobowiązane do przekazania klientom „numeru weryfikacyjnego” swojego oświadczenia o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji? (NOWE) 44

3.6.2 Jakie kroki muszą podjąć podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmioty handlowe, jeżeli w ich łańcuchach dostaw pojawią się oznaki niezgodności z wymogami, w tym uzasadnione zastrzeżenia? (NOWE) 45

3.7. Co się stanie, jeżeli podmiot spoza UE wprowadza odnośny produkt lub towar do obrotu na rynku unijnym? W jakich okolicznościach podmioty spoza UE będą miały dostęp do systemu informacyjnego? (AKTUALIZACJA) 47

3.8. Czy dana osoba może być zarówno podmiotem, jak i podmiotem na dalszym etapie łańcucha dostaw w odniesieniu do tego samego produktu w tym samym łańcuchu dostaw? (NOWE) 48

3.9. Czy organizacje niebędące MŚP i prowadzące sprzedaż konsumentom (sprzedawcy detaliczni) są klasyfikowane jako podmioty handlowe? (AKTUALIZACJA) . 50

3.10. Czym jest MŚP w rozumieniu rozporządzenia w sprawie wylesiania? (AKTUALIZACJA) 50

3.10.1. Przedsiębiorstwo jest zwolnione z obowiązku składania oświadczenia o należytej staranności. Czy przedsiębiorstwa, których jest ono dostawcą, mogą jednak wymagać od niego złożenia oświadczenia o należytej staranności? (AKTUALIZACJA) 51

3.10.2. Czy mogę złożyć oświadczenie o należytej staranności/uproszczoną deklarację w odniesieniu do produktu, który jest wprowadzany do obrotu w państwie trzecim i który ostatecznie zostanie przywieziony do UE? (NOWE) 51

3.11. Kto ponosi odpowiedzialność, jeżeli produkt nie jest zgodny z art. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania? (AKTUALIZACJA) 51

3.12. Kim jest podmiot w przypadku drzew stojących lub praw do pozyskiwania drewna? (AKTUALIZACJA) 52

3.13. W jaki sposób rozporządzenie ma zastosowanie do grup przedsiębiorstw? (AKTUALIZACJA) 52

3.14. Kim jest podmiot lub podmiot handlowy, gdy jedno przedsiębiorstwo zleca innemu przedsiębiorstwu dostarczanie odnośnych produktów związanych z jego działalnością handlową? Na przykład kafeteria, mały sklep lub stoisko utworzone w obiekcie oprócz głównej działalności. (AKTUALIZACJA) 53

3.15. W jaki sposób określono role „upoważnionego przedstawiciela" zgodnie z art. 6 rozporządzenia w sprawie wylesiania i „przedstawiciela celnego" zgodnie z art. 18 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny? 54

3.16. Co oznacza sformułowanie „nieprzeznaczone bezpośrednio do użytku prywatnego ani konsumpcji własnej na obszarze celnym Unii" w definicji zawartej w art. 2 pkt 38 rozporządzenia w sprawie wylesiania? (NOWE) 54

3.17. Czy rozporządzenie w sprawie wylesiania ma zastosowanie do dostaw realizowanych w kontekście sprzedaży przez internet (handlu elektronicznego) lub innej sprzedaży na odległość? (NOWE) 55

3.18. Jakie są obowiązki przedsiębiorstw, takich jak dystrybutorzy internetowi i sprzedawcy detaliczni dostarczający odnośne produkty klientom z UE w ramach dostaw online między przedsiębiorstwami lub między przedsiębiorstwami a konsumentami? Jakie są obowiązki internetowych platform handlowych? (NOWE) 56

3.19. Czy konsument może być „podmiotem" w przypadku przywozu dokonywanego w kontekście sprzedaży przez internet między przedsiębiorcami i konsumentami (handel elektroniczny) lub innej sprzedaży na odległość? (NOWE) 57

3.20. Czy spółdzielnia lub stowarzyszenie może składać uproszczone deklaracje lub oświadczenia o należytej staranności w imieniu swoich członków? (NOWE) 57

3.21. Kto kwalifikuje się jako mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny? (NOWE) 58

3.22. Czy spółdzielnię lub stowarzyszenie można uznać za mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny? (NOWE) 59

3.23. Czy osoba fizyczna lub prawna może być jednocześnie mikropodmiotem pierwotnym lub małym podmiotem pierwotnym i zwykłym „podmiotem”? (NOWE) ... 60

3.24. W jaki sposób przedsiębiorstwo określa swoją wielkość i co się dzieje, jeżeli jego wielkość zmienia się na przestrzeni lat? (NOWE) 60

3.25. Czy przedsiębiorstwa mogą kwalifikować się jako mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny, jeżeli część ich działalności związanej z odnośnymi towarami i odnośnymi produktami nie przekracza odpowiednich progów? W jaki sposób uwzględnia się odpowiednią część działalności? (działalność mieszana) (NOWE) 62

3.26. W jaki sposób przedsiębiorstwa lub osoby fizyczne, które nie mają obowiązku sporządzania bilansu, ustalają, czy są mikropodmiotem pierwotnym lub małym podmiotem pierwotnym w rozumieniu rozporządzenia w sprawie wylesiania? (NOWE) 63

3.27. Kiedy należy zaktualizować uproszczoną deklarację? Czy istnieją sytuacje, w których należy przedłożyć nową uproszczoną deklarację? (NOWE) 63

3.28. Kiedy mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny może posługiwać się swoim adresem pocztowym, a nie geolokalizacją działek lub zakładów? (NOWE) ... 64

3.29. Czy mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny może zgłosić wiele odnośnych produktów w swojej uproszczonej deklaracji (np. bydło i drewno)? (NOWE) 65

3.30. W jaki sposób mikropodmioty pierwotne lub małe podmioty pierwotne muszą deklarować swoją „jednorazową szacowaną roczną ilość odnośnych produktów” w przypadku nieregularnej lub zmiennej produkcji? (NOWE) 65

4. Definicje 66

4.1. Co oznacza „globalne wylesianie”? 66

4.2. Co oznacza „działka”? 66

4.3. Jakie kryteria musi spełniać drewno? 67

4.4. Jakie poziomy pozyskiwania są zgodne z wymogami? 67

4.5. W jaki sposób należy rozumieć sformułowanie „bez powodowania degradacji lasów” zawarte w definicji terminu „niepowodujące wylesiania” względem odnośnych produktów, które zawierają drewno lub zostały wytworzone przy użyciu drewna? 67

4.6. W jaki sposób należy oceniać kwestię, czy produkt z drewna jest wolny od degradacji lasów, oraz jaki jest odpowiedni okres rozpatrywany? 68

4.7. Czy produkt z drewna może być wolny od degradacji lasów, jeżeli został pozyskany z lasu, który poddano po dniu 31 grudnia 2020 r. zmianom strukturalnym, które nie zostały spowodowane działalnością związaną z pozyskiwaniem drewna? 69

4.8. W niektórych przypadkach dowody dotyczące operacji pozyskiwania drewna powodujących „degradację lasów” mogą nie być oczywiste przez pewien czas po wprowadzeniu produktu z drewna do obrotu na rynku Unii Europejskiej (lub udostępnieniu go na tym rynku lub wywiezieniu z niego). Czy podmioty mogą ponosić odpowiedzialność za zdarzenia, które miały miejsce po złożeniu oświadczenia o należytej staranności? 70

4.9. Czy definicja „degradacji lasów” zniechęca do celowego sadzenia i siewu drzew, co może być ważną praktyką na potrzeby ochrony i odbudowy lasów? (AKTUALIZACJA) 70

4.10. Jak rozumieć sformułowanie „drzewa, które są w stanie osiągnąć te wartości graniczne in situ”? 71

4.11. Jaka zmiana użytkowania gruntów leśnych jest zgodna z rozporządzeniem? .. 71

4.12. Czy klęska żywiołowa mogłaby być uznawana za wylesianie? 71

4.13. Czy zakresem zostaną objęte „inne grunty zalesione” lub inne ekosystemy? .. 72

4.14. Czy uprawa kauczuku jest uważana za „użytkowanie rolnicze” w rozumieniu rozporządzenia? 72

4.15. Co stanowi „uzasadnione zastrzeżenie” w rozumieniu rozporządzenia? (NOWE) 72

5. Procedura należytej staranności 74

5.1. Jakie są obowiązki podmiotu? (AKTUALIZACJA) 74

5.1.1. Czy podmiot może wykorzystywać swoje systemy należytej staranności ustanowione na mocy rozporządzenia w sprawie wylesiania do zapewnienia zgodności z innymi przepisami UE dotyczącymi należytej staranności, takimi jak dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSDDD) lub rozporządzenie w sprawie pracy przymusowej? (NOWE) 76

5.2. Kto może wyznaczyć „upoważnionego przedstawiciela”? (AKTUALIZACJA) 76

5.2.1. Kim jest upoważniony przedstawiciel? Czy jeden upoważniony przedstawiciel może reprezentować wiele podmiotów? Jakie obowiązki wynikające z rozporządzenia w sprawie wylesiania może wykonywać upoważniony przedstawiciel? (AKTUALIZACJA) 77

5.3. Czy przedsiębiorstwa mogą dochować należytej staranności w imieniu jednostek zależnych? (AKTUALIZACJA) 78

5.4. Z jakimi obowiązkami wiąże się powrotny przywóz produktu, który został wcześniej wywieziony z UE? (NOWE) 78

5.5. Na które procedury celne ma wpływ rozporządzenie? 79

5.6. Czy wprowadzenie do obrotu produktów, które nie zostały wyprodukowane w UE, wymaga odprawy celnej? 79

5.6.1. W jaki sposób rozporządzenie ma zastosowanie do wywozu i jakie są obowiązki eksporterów? (NOWE) 79

5.7. Jaka jest rola systemów certyfikacji lub weryfikacji? (AKTUALIZACJA) 80

5.8. Jak długo należy przechowywać dokumentację? (AKTUALIZACJA) 80

5.9. Jakie są kryteria dla „produktów o znikomym ryzyku”? 81

5.10. Czy „produkty o znikomym ryzyku” są przedmiotem wyłączenia? 81

5.11. Czy niektóre towary z danego kraju można uznać za stwarzające „znikome ryzyko”? 81

5.12. Na jakim okresie należy skupić się przy sprawdzaniu zgodności z wymogiem „niepowodowania wylesiania”? 81

5.13. Jakie produkty wymagałyby dokumentacji od podmiotów w kontekście ich obowiązków w zakresie należytej staranności? 82

5.14. Kiedy podmioty niebędące MŚP będą musiały sporządzić pierwsze sprawozdania roczne zgodnie z art. 12 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania? (AKTUALIZACJA) 82

5.15. (SKREŚLENIE) 82

5.16. Czy dostępny będzie z góry określony format lub lista pytań w celu przeprowadzenia procedury należytej staranności? 82

5.17. Czy podmioty (lub ich upoważnieni przedstawiciele) oraz podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw lub podmioty handlowe, które chcą wprowadzać do obrotu lub udostępniać na rynku unijnym lub wywozić z rynku unijnego odnośne produkty, muszą zarejestrować się w systemie informacyjnym? (AKTUALIZACJA) 83

5.18. Czy Komisja przedstawi dalsze szczegóły dotyczące narzędzi obrazowania satelitarnego, które należy wykorzystywać do sprawdzania zgodności odnośnych produktów (np. w zakresie minimalnej rozdzielczości)? (AKTUALIZACJA) 83

5.19. Jak często należy składać oświadczenia o należytej staranności w systemie informacyjnym i czy mogą one obejmować wiele przesyłek/partii? Co w sytuacji, w których odnośne produkty mogą być wprowadzane do obrotu stopniowo przez pewien czas? (AKTUALIZACJA) 83

5.20. Jaki jest ostateczny termin składania oświadczenia o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji? (AKTUALIZACJA) 85

5.21. Jaki jest najwcześniejszy termin składania oświadczenia o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji? (AKTUALIZACJA) 86

5.22. (SKREŚLENIE) 87

6. System wskaźników i partnerstwa 87

6.1. Czym jest system wskaźników dla poszczególnych krajów? (AKTUALIZACJA) .. 87

6.2. Jaka jest stosowana metodyka? (AKTUALIZACJA) 87

6.3. Rozwój systemu wskaźników na podstawie rozporządzenia UE w sprawie wylesiania jest regularnie prezentowany na posiedzeniach wielostronnej platformy ds. wylesiania oraz na innych odpowiednich posiedzeniach. W jaki sposób zainteresowane strony mogą wnieść swój wkład? 88

6.4. Czy kraje mogą dzielić się odpowiednimi danymi z Komisją? 88

6.5. Czy uwzględnione zostanie ryzyko związane z legalnością? 88

6.6. Jakie wsparcie przyznaje się krajom będącym producentami i drobnym producentom rolnym? 89

6.7. Jakie są poszczególne elementy inicjatywy Drużyny Europy? 89

6.8. W jaki sposób inicjatywa Drużyny Europy odnosi się do dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSDDD)? (AKTUALIZACJA) 90

6.9. W jaki sposób można ograniczyć ryzyko unikania przez podmioty określonych łańcuchów dostaw lub krajów/regionów będących producentami, które w systemie wskaźników uznano za obarczone „wysokim ryzykiem”? 91

6.10. W jaki sposób UE zapewni przejrzystość? 91

7. Wdrożenie cyfrowe (system informacyjny ustanowiony na podstawie rozporządzenia w sprawie wylesiania) 91

7.1. Czym jest system informacyjny i „unijne jedno okienko”? 91

7.2. Jakie gwarancje bezpieczeństwa danych zostaną zapewnione? 92

7.3. W jaki sposób podmioty, podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw niebędące MŚP i podmioty handlowe niebędące MŚP mogą się zarejestrować? (AKTUALIZACJA) 92

7.4. Czy system może przechowywać często wykorzystywane dane? (AKTUALIZACJA) 92

7.5. Czy system może pomóc rolnikom w identyfikacji geolokalizacji? Czy ortofotografie lub obrazy satelitarne będą dostępne dla narzędzia mapowania w systemie informacyjnym? (AKTUALIZACJA) 93

7.6. Czy oświadczenie o należytej staranności można zmienić? (AKTUALIZACJA) ... 93

7.7. Kto może przeglądać dane geolokalizacyjne przechowywane w systemie informacyjnym? (AKTUALIZACJA) 93

7.8. Jaki format danych jest potrzebny w celu przesłania geolokalizacji do systemu informacyjnego? 94

7.9. Czy system informacyjny jest gotowy? (AKTUALIZACJA) 94

7.10. (SKREŚLENIE) 94

7.11. Czy system informacyjny jest zawsze dostępny, czy też będą przewidziane regularne okresy przestojów? (AKTUALIZACJA) 94

7.12. Jakie są ograniczenia dotyczące wprowadzania danych w oświadczeniu o należytej staranności? Innymi słowy, jaki jest maksymalny zakres treści, jaką użytkownik może wprowadzić w jednym oświadczeniu o należytej staranności? (AKTUALIZACJA) 94

7.13. Czy możliwe jest zadeklarowanie miejsca produkcji za pomocą pliku GeoJSON składającego się z wielu współrzędnych w wielu krajach? 95

7.14. Jak długo dane oświadczenia o należytej staranności będą zapisane w systemie informacyjnym? Czy konieczne jest eksportowanie i zapisywanie danych do celów archiwizacji? (AKTUALIZACJA) 96

7.15. W jaki sposób można dzielić się współrzędnymi geolokalizacyjnymi w całym łańcuchu dostaw, jeżeli poprzedni dostawcy nie zatwierdzili udostępniania informacji geolokalizacyjnych za pośrednictwem numeru referencyjnego w systemie informacyjnym? (AKTUALIZACJA) 96

7.16. Co należy zrobić, jeżeli rozmiar oświadczenia o należytej staranności przekracza maksymalny rozmiar pliku 25 MB? 97

7.17. Co zrobić, jeżeli plik geolokalizacyjny składa się z innej liczby cyfr niż wymagana w rozporządzeniu? (AKTUALIZACJA) 97

7.18. Czy przy przywozie lub wywozie produktów należy zadeklarować masę netto, nawet jeśli produkt jest zwykle sprzedawany w innych jednostkach? (AKTUALIZACJA) 98

7.19. Czy oświadczenie o należytej staranności i uproszczona deklaracja może zawierać tekst nieanglojęzyczny (np. podany w języku państwa członkowskiego)? (AKTUALIZACJA) 98

7.20. Czy istnieje potrzeba utworzenia odrębnego oświadczenia o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji dla każdego rynku, na który wywożony jest produkt? (AKTUALIZACJA) 98

7.21. Czy istnieje potrzeba umieszczenia numeru referencyjnego lub identyfikatora deklaracji na podstawie rozporządzenia w sprawie wylesiania w dokumentach przewozowych, takich jak specyfikacja wysyłkowa lub faktura, oraz przesyłania dokumentów wraz z przesyłkami? Czy jest to obowiązkowe do odprawy celnej w odniesieniu do przywozu/wywozu? (AKTUALIZACJA) 98

7.22. Czy „masa netto” w oświadczeniu o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji odnosi się do masy całego produktu czy tylko do części odnośnego towaru w produkcie lub do całej przesyłki (tj. produktu z paletą/opakowaniem)? (AKTUALIZACJA) 99

7.23. Czy dodatkowe informacje, takie jak dokumenty prawne, można udostępniać za pośrednictwem systemu informacyjnego? (AKTUALIZACJA) 99

7.24. Jaki jest poziom kodów HS, które należy zgłosić w systemie informacyjnym? (AKTUALIZACJA) 99

7.25. Czy możliwe jest sprawdzenie ważności numerów referencyjnych i weryfikacyjnych oświadczenia o należytej staranności w systemie informacyjnym? (AKTUALIZACJA) 100

7.26. Dlaczego dozwolone jest przesyłanie danych geolokalizacyjnych w pliku wyłącznie w formacie GeoJSON? 100

7.27. Z jakiego wykazu nazw naukowych korzysta system informacyjny? Czy wystarczy wskazać tylko rodzaj, czy też należy wymienić konkretny gatunek? Czy nazwa naukowa jest obowiązkowa w przypadku wszystkich produktów w ramach towaru „drewno", takich jak ścier drzewny lub produkty z papieru? (AKTUALIZACJA) 100

7.28. (SKREŚLENIE) 101

7.29. Jakie są wymogi dotyczące konta podmiotu gospodarczego w przypadku osoby, która pełni wiele ról, takich jak podmiot, podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw niebędący MŚP i podmiot handlowy niebędący MŚP, oraz działa w charakterze upoważnionego przedstawiciela? Czy w odniesieniu do wszystkich ról można wykorzystywać jedno konto podmiotu gospodarczego, czy też każda z nich musi posiadać specjalne konto podmiotu gospodarczego w systemie informacyjnym? (AKTUALIZACJA) 101

7.30. Co należy zrobić w przypadku problemów informatycznych związanych z systemem informacyjnym? 101

8. Terminy 101

8.1. Kiedy rozporządzenie wejdzie w życie i zacznie być stosowane? (AKTUALIZACJA) 101

8.2. Co z okresem między tymi datami? (AKTUALIZACJA) 102

8.3. Jak udowodnić, że produkt został wyprodukowany przed wejściem rozporządzenia w życie? Jakie są przepisy dotyczące produkcji produktów bydlęcych? 102

9. Pozostałe pytania..... 102

9.1. Jakie są obowiązki podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmiotów handlowych przy wprowadzaniu do obrotu lub udostępnieniu na rynku unijnym lub wywozie odnośnego produktu, który jest wykonany z odnośnego produktu lub odnośnego towaru wprowadzonego do obrotu na rynku unijnym w okresie przejściowym (tj. w okresie między wejściem w życie rozporządzenia (29 czerwca 2023 r.) a rozpoczęciem jego stosowania (30 grudnia 2026 r.))? (AKTUALIZACJA) 103

9.2. Jakie dowody są niezbędne do udowodnienia, że produkt został wprowadzony do obrotu na rynku unijnym przed datą rozpoczęcia stosowania (tj. jakie dokumenty uznaje się za dowód „wprowadzenia do obrotu")? Czy takie produkty należy zgłaszać w systemie informacyjnym? (AKTUALIZACJA) 104

9.3. Czy produkty wprowadzane do obrotu na rynku unijnym w okresie przejściowym mogą być mieszane z produktami, które są zgodne z rozporządzeniem i które są

wprowadzane do obrotu na rynku unijnym po okresie przejściowym, jeżeli można udowodnić, że każda partia została wprowadzona do obrotu na rynku unijnym w okresie przejściowym albo jest zgodna z rozporządzeniem? 105

9.4. W jaki sposób mieszanie towarów magazynowanych w okresie przejściowym z towarami, które mają zostać wprowadzone do obrotu na rynku unijnym po dniu 30 grudnia 2026 r., będzie działać w praktyce, w szczególności w systemie informacyjnym? (AKTUALIZACJA) 105

9.5. Kiedy rozpoczyna się i kończy okres przejściowy w praktyce? 106

9.6. W jaki sposób właściwe organy powinny przeprowadzać kontrole produktów, które zostały wprowadzone do obrotu na rynku unijnym w okresie przejściowym, aby zapewnić zgodność z rozporządzeniem? 106

9.7. Czy Komisja wyda wytyczne? 106

9.8. Czy Komisja wyda wytyczne dotyczące poszczególnych towarów? (AKTUALIZACJA) 106

9.9. Jakie obowiązki sprawozdawcze spoczywają na podmiotach? 107

9.10. Czym jest unijne obserwatorium ds. wylesiania i degradacji lasów? (AKTUALIZACJA) 107

9.10.1. Czy globalna mapa powierzchni lasów na 2020 r. może być wykorzystywana jako ostateczne źródło informacji na potrzeby zgodności z rozporządzeniem UE w sprawie wylesiania, czy też wymagane są dodatkowe kroki i źródła danych, aby wykazać zgodność? 108

9.10.2. Jakiego poziomu dokładności można oczekiwać od globalnych i krajowych map przestrzennych i czy mogą one stanowić punkt odniesienia dla procesów należytej staranności i weryfikacji? (AKTUALIZACJA) 109

9.10.3. Czy towar automatycznie nie spełnia wymogów, jeżeli jest produkowany na obszarze wyznaczonym jako las na globalnej mapie powierzchni lasów na 2020 r.? ... 109

9.10.4. Czy zainteresowana strona może wykorzystać krajowe mapy lasów w połączeniu z globalną mapą powierzchni lasów na 2020 r.? 109

9.10.5. Jaka jest mapa globalnych rodzajów lasów na 2020 r.? (NOWE) 109

9.10.6. Jakie narzędzia można wykorzystać do oceny, czy dane geoprzestrzenne pokrywają się z lasami na mapach? (NOWE) 110

9.11 Co oznacza wysokie ryzyko i jak długo może trwać zawieszenie? 111

9.12. W jaki sposób rozporządzenie jest powiązane z unijną dyrektywą w sprawie odnawialnych źródeł energii? 111

9.13. W jaki sposób w rozporządzeniu uwzględniono państwa EFTA/EOG? (AKTUALIZACJA) 111

10. Kary 112

10.1. Co oznacza, że kary ustanowione przez państwa członkowskie pozostają bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE? 113

10.2. Jaka jest maksymalna wysokość grzywny? (AKTUALIZACJA) 113

10.3. Czy w odniesieniu do dyrektywy w sprawie zamówień publicznych do państw członkowskich należy decyzja, czy przy wdrażaniu rozporządzenia należy umożliwić odstąpienie od przestrzegania wymogu wykluczenia oferentów skazanych prawomocnym wyrokiem sądu za korupcję? 113

10.4. Zgodnie z art. 25 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania „państwa członkowskie powiadamiają Komisję o prawomocnym wyroku" i karach nałożonych na osoby prawne. Komisja opublikuje wykaz tych wyroków na swojej stronie internetowej. Czy odnosi się to do wszystkich decyzji administracyjnych czy do orzeczeń sądowych? 113

10.5. Osoba wycięła kilka małych drzew na swojej nieruchomości, gdzie hoduje teraz kilka krów. Zamierza sprzedawać drewno i mięso krów na lokalnym rynku w UE. Czy zostaną na nią nałożone kary za ich sprzedaż w przypadku wycięcia drzew? (AKTUALIZACJA) 114

1. Identyfikowalność

1.1. Dlaczego i w jaki sposób podmioty muszą rejestrować współrzędne? (AKTUALIZACJA)

W rozporządzeniu zobowiązano podmioty wprowadzające produkty objęte jego zakresem do obrotu na rynku unijnym lub wywożące takie produkty z Unii do rejestrowania współrzędnych geograficznych działek, na których wyprodukowano towary. Obowiązek ten nie ma zastosowania do podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw, które wprowadzają do obrotu lub wywożą takie produkty (więcej informacji na temat podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw znajduje się w rozdziale 3 niniejszego dokumentu).

Identyfikowalność działek (tj. wymóg gromadzenia współrzędnych geograficznych działek, na których wyprodukowano towary) jest konieczna **do wykazania, że w danej lokalizacji produkcji nie doszło do wylesiania**. Informacje geograficzne umożliwiające powiązanie produktów z działką są już wykorzystywane przez część przemysłu i szereg organizacji zajmujących się certyfikacją. Informacje zebrane za pomocą teledetekcji (fotografie lotnicze, obrazy satelitarne) lub inne informacje (np. fotografie wykonane w terenie, z załączonymi geotagami i znacznikami czasu) można wykorzystać do sprawdzenia, czy geolokalizacja zadeklarowanych towarów i produktów jest powiązana z wylesianiem.

Współrzędne geolokalizacyjne należy dostarczać w ramach oświadczeń o należytej staranności (zwanych dalej „oświadczeniami o należytej staranności") lub, w stosownych

przypadkach, uproszczonych deklaracji (zwanych dalej „uproszczonymi deklaracjami"), które podmioty muszą składać w systemie informacyjnym przed wprowadzeniem produktów do obrotu na rynku unijnym lub przed ich wywozem z Unii. Stanowi to zatem główny element rozporządzenia, które zakazuje wprowadzenia do obrotu na rynku unijnym lub wywozu jakiegokolwiek produktu objętego zakresem rozporządzenia, w przypadku którego nie zarejestrowano jeszcze współrzędnych geolokalizacyjnych i ich nie dostarczono w ramach oświadczenia o należytej staranności. Jedynym wyjątkiem jest uproszczona deklaracja składana przez mikropodmioty pierwotne lub małe podmioty pierwotne, w przypadku których geolokalizację można zastąpić adresem pocztowym, pod warunkiem że adres ten wyraźnie odpowiada lokalizacji geograficznej danych działek lub zakładów (zob. najczęściej zadawane pytanie 3.28, aby uzyskać więcej informacji).

Współrzędne geolokalizacyjne działki można rejestrować za pomocą telefonów komórkowych, przenośnych urządzeń globalnego systemu nawigacji satelitarnej (GNSS) oraz powszechnie dostępnych, bezpłatnych aplikacji cyfrowych (np. systemów informacji geograficznej). Nie wymagają one zasięgu sieci ruchomej, a jedynie stałego sygnału GNSS, takiego jak sygnał dostarczany przez Galileo.

W przypadku działek o powierzchni przekraczającej cztery hektary, używanych do produkcji towarów innych niż bydło, geolokalizację należy podawać przy użyciu wieloboków, czyli zbioru punktów szerokości i długości geograficznej o dokładności co najmniej sześciu miejsc po przecinku określających obwód działki. W przypadku działek o powierzchni poniżej czterech hektarów podmioty mogą przedstawić dane geolokalizacyjne za pomocą wieloboku lub za pomocą pojedynczego punktu szerokości i długości geograficznej o dokładności sześciu miejsc po przecinku. Zakłady, w których trzyma się bydło, można opisać za pomocą pojedynczego punktu współrzędnych geolokalizacyjnych.

Należy zauważyć, że rozporządzenie nie nakłada bezpośrednich obowiązków na producentów w państwach trzecich (chyba że wprowadzają oni produkty bezpośrednio do obrotu na rynku unijnym).

Aby zapoznać się z obowiązkami podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmiotów handlowych, zob. najczęściej zadawane pytanie 3.4.

1.2. Czy wszystkie towary (będące przedmiotem przywozu, wywozu, obrotu) powinny być identyfikowalne? (AKTUALIZACJA)

Wymogi w zakresie identyfikowalności mają zastosowanie do każdej partii odnośnych towarów będących przedmiotem przywozu/wywozu/obrotu.

W rozporządzeniu zobowiązano podmioty do identyfikowania działki, z której pochodzi każdy odnośny towar, przed udostępnieniem odnośnego produktu na rynku unijnym, wprowadzeniem go do obrotu lub przed jego wywozem. W związku z tym złożenie oświadczenia o należytej staranności, które zawiera informacje geolokalizacyjne (lub, w przypadku mikropodmiotu pierwotnego lub małego podmiotu pierwotnego, informacje o adresie pocztowym, pod warunkiem że adres ten wyraźnie odpowiada lokalizacji geograficznej danych działek lub zakładów), stanowi wymóg w przypadku odnośnych produktów, które mają być przedmiotem przywozu (procedura celna „dopuszczenia do

obrotu") i przedmiotem wywozu (procedura celna „wywóz") oraz transakcji na rynku unijnym. Podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmioty handlowe zapewniają identyfikowalność przez gromadzenie informacji na temat swoich bezpośrednich partnerów biznesowych (dostawców i klientów komercyjnych) oraz udostępnianie takich informacji właściwym organom na żądanie (zob. art. 5 ust. 3 i 4 rozporządzenia w sprawie wylesiania).

1.3. Jak wygląda sytuacja w przypadku produktów sprzedawanych luzem lub produktów złożonych? Co z produktami złożonymi, które zawierają różne towary? (AKTUALIZACJA)

W przypadku produktów sprzedawanych **luzem**, takich jak olej sojowy lub palmowy, oznacza to, że podmiot musi zapewnić identyfikację wszystkich działek, z których pochodzą takie produkty, oraz zapewnić, aby na żadnym etapie dane towary nie były mieszane z towarami o nieznanym pochodzeniu lub pochodzącymi z obszarów wylesionych lub zdegradowanych po dacie granicznej 31 grudnia 2020 r.

W przypadku odnośnych produktów **złożonych**, takich jak przywożone meble drewniane składające się z różnych elementów drewnianych, podmiot musi określić geolokalizację wszystkich działek, na których wyprodukowano odnośny towar (np. drewno) wykorzystany w procesie produkcji. Elementy odnośnych towarów nie mogą pochodzić z nieznanego miejsca ani z obszarów wylesionych lub zdegradowanych po dacie granicznej.

W przypadku produktów **złożonych** zawierających wiele różnych odnośnych towarów lub produktów (na przykład batonów czekoladowych zawierających proszek kakaowy, masło kakaowe i olej palmowy) podmiot wprowadzający taki produkt do obrotu na rynku unijnym lub wywożący go z UE będzie musiał zachować należytą staranność wyłącznie w odniesieniu do głównego towaru i produktów (pochodnych) uznanych za odnośne na podstawie rozporządzenia w sprawie wylesiania, czyli towarów zawartych w lewej kolumnie załącznika I. Na przykład w przypadku batonów czekoladowych (kod 1806) odnośnym towarem z nimi związanym jest kakao. Oznacza to, że obowiązek zachowania należytej staranności i wymogi informacyjne dotyczą wyłącznie odnośnych produktów wymienionych w prawej kolumnie załącznika I w ramach kategorii odnośnego towaru, który baton czekoladowy zawiera lub przy użyciu którego baton ten został wytworzony, to jest w tym przypadku proszek kakaowy i masło kakaowe wymienione we wpisie dotyczącym towaru kakao.

1.4. Czy dopuszczalne są łańcuchy kontroli pochodzenia produktu oparte na bilansie masy?

Zgodnie z rozporządzeniem należy zapewnić, aby można było zidentyfikować działki, z których pochodzą towary wykorzystywane do wytwarzania wszystkich produktów objętych zakresem stosowania.

Zgodnie z rozporządzeniem łańcuchy kontroli pochodzenia produktu oparte na bilansie masy, które umożliwiają mieszanie na którymkolwiek etapie łańcucha dostaw towarów niepowodujących wylesiania z towarami nieznanego pochodzenia lub towarami, które mogą powodować wylesianie, **nie są dozwolone**, ponieważ takie łańcuchy nie gwarantują, aby towary wprowadzane do obrotu na rynku unijnym lub będące przedmiotem wywozu były towarami niepowodującymi wylesiania. W związku z tym towary wprowadzane do obrotu na rynku unijnym lub będące przedmiotem wywozu muszą być oddzielone od towarów

nieznanego pochodzenia lub towarów, które mogą powodować wylesianie, na każdym etapie łańcucha dostaw. Ponieważ bilans masy należy zatem wykluczyć, nie ma konieczności zachowania pełnych informacji dotyczących pochodzenia.

1.5. Co się dzieje, jeżeli część produktu jest niezgodna z wymogami?

Jeśli część odnośnego produktu jest niezgodna z wymogami, **należy ją zidentyfikować i oddzielić od reszty produktu** przed wprowadzeniem odnośnego produktu do obrotu na rynku unijnym lub jego wywozem, i nie można tej części wprowadzić do obrotu na rynku unijnym ani wywieźć.

Jeżeli nie można zidentyfikować i oddzielić takiej części na przykład dlatego, że produkty niezgodne z wymogami zostały zmieszane z pozostałymi produktami, wówczas za niezgodny z wymogami uznaje się cały odnośny produkt, ponieważ nie można zagwarantować, że spełniono warunki określone w art. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania, i z tego względu nie można go wprowadzić do obrotu na rynku unijnym ani wywieźć.

Na przykład jeżeli towary luzem zostały zmieszane i są powiązane z setkami działek, fakt, że jedna z działek została wylesiona po 2020 r., sprawiłaby, że cała odnośna partia nie spełnia wymogów.

Produkt nie byłby jednak niezgodny z wymogami, jeżeli 100% odnośnych towarów lub odnośnych produktów wprowadzonych do obrotu na rynku unijnym 1) można przypisać do działki, 2) jest legalnych i nie powoduje wylesiania w rozumieniu rozporządzenia w sprawie wylesiania oraz 3) w żadnym momencie nie zostało wymieszanych z towarami nieznanego pochodzenia lub mogącymi powodować wylesianie.

1.6. Jakie są przepisy dotyczące gruntów, które nie stanowią nieruchomości? (AKTUALIZACJA)

Co dzieje się z gruntami publicznymi lub gminnymi, które nie mieszczą się w pojęciu „nieruchomości”?

Rozporządzenie wymaga, aby towary wprowadzane do obrotu na rynku unijnym lub wywożone z Unii zostały wyprodukowane na terenie oznaczonym jako działka lub, w przypadku bydła, zakład. Brak rejestru gruntów lub formalnego tytułu własności nie powinien uniemożliwiać wyznaczenia gruntów, które są *de facto* wykorzystywane jako działka lub zakład (zob. poniżej).

1.7. Jaka jest wielkość obszaru (w hektarach), który może być objęty wielobokiem?

W rozporządzeniu nie ustalono progu minimalnej lub maksymalnej wielkości działek, o ile działka obejmuje dokładny obszar produkcji i występują na niej wystarczająco jednorodne warunki umożliwiające ocenę zagregowanego poziomu ryzyka wylesiania i degradacji lasów związanego z odnośnymi produktami produkowanymi na tym obszarze. Zob. również najczęściej zadawane pytanie 1.2 dotyczące współrzędnych geograficznych działek o powierzchni poniżej 4 ha.

Nie ma ograniczeń co do powierzchni wieloboków, które można zaimportować do systemu informacyjnego, jednak całkowity rozmiar pliku oświadczenia o należytej staranności albo uproszczonej deklaracji nie może przekraczać 25 Mb.

1.8. Czy geolokalizację należy podawać za pomocą wieloboków we wszystkich przypadkach?

Nie. W przypadku (wyłącznie) działek o wielkości poniżej czterech hektarów geolokalizację można opisać tylko za pomocą jednego punktu szerokości i długości geograficznej. W przypadku bydła nie są wymagane żadne wieloboki, lecz tylko pojedyncze punkty geolokalizacyjne, w szczególności w odniesieniu do wszystkich „zakładów" (zgodnie z definicją w art. 2 pkt 29 rozporządzenia w sprawie wylesiania), w których trzymano bydło.

1.9. (SKREŚLENIE)

1.10. Co się dzieje w przypadku niedostępności rejestrów nieruchomości lub tytułów prawnych? (AKTUALIZACJA)

W jaki sposób podmioty mogą uzyskać dane geolokalizacyjne w krajach, w których rejestry nieruchomości są niekompletne i w których rolnicy mogą nie posiadać dowodów tożsamości lub tytułów prawnych do swoich gruntów? (AKTUALIZACJA)

Rolnicy mogą rejestrować geolokalizację swoich działek niezależnie od tego, czy są one wpisywane do rejestru gruntów, lub niezależnie od braku dowodów tożsamości lub tytułów prawnych do swoich gruntów. O ile nie są oni bezpośrednimi dostawcami podmiotów lub samymi podmiotami, od rolników nie są wymagane żadne dane osobowe, a geolokalizacja działki wykorzystywanej do dostarczania towarów w celu wprowadzenia ich do obrotu na rynku unijnym jest wystarczająca.

Jeżeli chodzi o wymóg legalności w odniesieniu do prawa do użytkowania gruntów (art. 2 pkt 40 lit. a) rozporządzenia w sprawie wylesiania), rozporządzenie wymaga zgodności z właściwymi przepisami krajowymi. Jeżeli rolnicy mogą zgodnie z prawem sprzedawać swoje produkty na mocy przepisów krajowych (w ramach których nie przewidziano rejestru nieruchomości, a niektórzy rolnicy mogą nie posiadać dowodów tożsamości), oznacza to również, że podmioty spełniałyby wymóg legalności przy pozyskiwaniu produktów od tych rolników. Jeżeli prawo krajowe nie wymaga do produkcji i wprowadzania do obrotu produktów rolnych posiadania tytułu prawnego do gruntu, nie jest on wymagany na podstawie rozporządzenia. Podmioty musiałyby jednak sprawdzić, czy w ich łańcuchach dostaw nie istnieje ryzyko braku legalności, co oznacza przestrzeganie właściwych przepisów obowiązujących w kraju produkcji.

Istnieje wiele różnych metod, za pomocą których podmioty już teraz gromadzą informacje dotyczące legalności (i geolokalizacji): niektóre same sporządzają mapy swoich dostawców, podczas gdy inne korzystają z usług pośredników, takich jak spółdzielnie, organy ds. certyfikacji, krajowe systemy identyfikowalności lub inne przedsiębiorstwa. Podmioty są prawnie odpowiedzialne za zapewnienie, aby informacje dotyczące geolokalizacji i legalności były prawidłowe, niezależnie od metod lub pośredników wykorzystanych do gromadzenia tych informacji.

1.11. Czy podmiot może wykorzystać dane geolokalizacyjne producenta?

Tak, jednak to podmiot jest ostatecznie odpowiedzialny za ich dokładność, a nie producent, który je dostarcza. Rozporządzenie nie ma zastosowania do producentów, którzy nie wprowadzają bezpośrednio produktów do obrotu w Unii Europejskiej (a zatem nie są objęci definicją podmiotów i podmiotów handlowych).

W takim przypadku podmiot będzie musiał zapewnić, aby obszar, na którym wyprodukowano odnośny towar, został prawidłowo odwzorowany oraz aby geolokalizacja odpowiadała działce. Jednym ze środków, które podmiot może wykorzystać, jest wsparcie dla dostawców w spełnianiu wymogów omawianego rozporządzenia, w szczególności dla drobnych producentów rolnych, w drodze budowania zdolności i innych inwestycji.

1.12. Czy podmioty powinny weryfikować geolokalizację (lub adres pocztowy w przypadku mikropodmiotu pierwotnego lub małego podmiotu pierwotnego)? (AKTUALIZACJA)

Podmioty **muszą weryfikować geolokalizację lub adres pocztowy (w przypadku mikropodmiotu pierwotnego lub małego podmiotu pierwotnego) i być w stanie udowodnić, że informacje te są prawidłowe**.

Zapewnienie prawdziwości i dokładności informacji o geolokalizacji lub adresu pocztowego stanowi kluczowy element obowiązków, które podmioty muszą wypełniać. Podanie nieprawidłowych informacji stanowiłoby naruszenie obowiązków podmiotów wynikających z rozporządzenia.

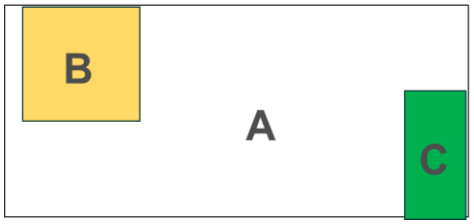
1.13. (SKREŚLENIE)

1.14. Czy wielobok może obejmować szereg działek?

Wieloboki należy stosować do określenia obwodu działek, na których wyprodukowano dany towar. **Każdy wielobok powinien określać jedną pojedynczą działkę niezależnie od tego, czy przylega do innych działek, czy nie**. W przypadku gdy odnośne produkty są wytwarzane z towarów z kilku działek, w jednym oświadczeniu o należytej staranności należy podać kilka wieloboków. Nie można określić za pomocą wieloboku obwodu większego obszaru, w częściach którego mogą znajdować się działki.

1.15. Co się dzieje, jeżeli odnośny towar jest produkowany na działce w obrębie jednej nieruchomości, która obejmuje również inne działki? (AKTUALIZACJA)

Sytuację można najlepiej opisać za pomocą poniższej ilustracji.

A → Single property

B → Plot of land where relevant commodity is produced (soy for example)

C→ Deforested area

i) Jeżeli odnośny towar (w przykładzie soja) jest produkowany na obszarze B, jaki obszar należy podać?

Zgodnie z załącznikami II i III należy podać geolokalizację lub, w stosownych przypadkach, adres pocztowy działki lub działek, na których wyprodukowano odnośne towary.

Działka oznacza „obszar położony w obrębie jednej nieruchomości, określonej przepisami kraju produkcji, na którym to obszarze występują wystarczająco jednorodne warunki umożliwiające ocenę zagregowanego poziomu ryzyka wylesiania i degradacji lasów związanego z odnośnymi towarami produkowanymi na tym obszarze", zob. art. 2 pkt 27 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Zgodnie z tą definicją działka może obejmować całą nieruchomość (jeżeli jest wystarczająco jednorodna) lub tylko część gruntów w ramach takiej pojedynczej nieruchomości. Na przykład w przypadku gospodarstwa, które stanowi nieruchomość, ale którego tylko połowa jest wykorzystywana pod uprawy do celów wprowadzenia do obrotu odnośnego produktu objętego rozporządzeniem w sprawie wylesiania, można zgłosić nieruchomość jako całość albo odnieść się tylko do konkretnego obszaru, na którym znajdują się uprawy. W podanym przykładzie należy podać obszar B albo – jeżeli nieruchomość jest jednorodna – jedną nieruchomość A.

Ponadto w szczególnym przypadku płodozmianu można zadeklarować wiele działek (zob. najczęściej zadawane pytanie 1.18). Należy zauważyć, że każdy przypadek wylesiania lub degradacji lasów na zadeklarowanych działkach automatycznie dyskwalifikuje wszystkie odnośne towary i odnośne produkty pochodzące z tych działek z wprowadzania ich do obrotu lub udostępniania na rynku lub ich wywozu, zob. art. 9 ust. 1 lit. d) rozporządzenia w sprawie wylesiania.

ii) Co się dzieje, jeżeli wylesianie na obszarze C jest zgodne z prawem i po dacie granicznej?

- Jeżeli na obszarze C nie produkuje się żadnego odnośnego towaru, wylesianie na obszarze C nie ma wpływu na zgodność soi produkowanej na obszarze B, o ile zgłoszono wyłącznie obszar B.
- Jeżeli inny odnośny towar (np. bydło) jest produkowany na obszarze C, wówczas bydło jest niezgodne z wymogami (może powodować wylesianie), ale soja z obszaru B jest zasadniczo zgodna z wymogami, o ile zgłoszono wyłącznie obszar B w odniesieniu do soi.
- Jeżeli ten sam towar jest produkowany na obszarach B i C (soja), podmiot będzie musiał osiągnąć poziom znikomego ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem wysokiego ryzyka mieszania w obrębie jednej nieruchomości (art. 10 ust. 2 lit. j) rozporządzenia w sprawie wylesiania).

iii) Co w przypadku, gdy na status prawny nieruchomości A ma wpływ niezgodność z prawem w rozumieniu rozporządzenia (np. jeżeli na obszarze C dochodzi do nielegalnego wylesiania)? Czy ma to wpływ na soję produkowaną na obszarze B?

Soja produkowana na obszarze B nie jest zgodna z prawem, a zatem nie jest zgodna z wymogami, ponieważ status prawny obszaru produkcji (nie obszaru B, lecz całej nieruchomości, zgodnie z art. 2 pkt 40 rozporządzenia w sprawie wylesiania) nie jest zgodny z właściwymi przepisami kraju produkcji.

1.16. Czy należy podawać wieloboki za pomocą obwodu?

Nie istnieje ani obowiązek, ani możliwość podania informacji o działce za pomocą obwodu. **W przypadku działek o powierzchni przekraczającej cztery hektary** (w przypadku produkcji odnośnych towarów innych niż bydło) geolokalizacja musi być podana przy użyciu wieloboków (a nie jednego centralnego punktu wraz z obwodem), czyli liczby punktów szerokości i długości geograficznej wystarczającej do opisania obwodu działki.

1.17. W jaki sposób należy zgłaszać miejsce produkcji towarów mieszanych? (AKTUALIZACJA)

Podmiot musi zadeklarować miejsce produkcji wszystkich towarów faktycznie wysłanych do UE.

Na przykład, jeżeli towary zgodne z wymogami z wielu miejsc produkcji są mieszane w tym samym silosie, kominie, stosie, zbiorniku itp., a następnie niektóre z tych towarów są wprowadzane do obrotu na rynku unijnym:

- zgłoszone miejsce produkcji powinno **obejmować miejsce produkcji wszystkich towarów, które umieszczono w silosie od ostatniego momentu, w którym był pusty** (i w związku z tym mogły się znaleźć w wysyłce do UE);
- jeżeli silosy nie są regularnie opróżniane, podmiot musiałby zadeklarować miejsce produkcji wszystkich towarów, które umieszczono w silosie w okresie gwarantującym, że w procesie nie zostaną wymieszane towary z nieznanego miejsca produkcji. Na przykład przy pobieraniu części towarów przechowywanych w silosie można to uczynić w bezpieczny sposób, deklarując geolokalizację wszystkich wcześniejszych towarów, które umieszczono w silosie do wysokości co najmniej 200% pojemności silosu, pod warunkiem że silos działa w systemie „pierwsze weszło, pierwsze wyszło” lub równoważnym systemie zapewniającym chronologiczne wyczerpanie surowców w kolejności ich umieszczania. Podejście to ma zastosowanie do odnośnych towarów lub produktów przechowywanych w kominach, zbiornikach itp. oraz do wszelkiego ciągłego przetwarzania.
- Możliwe są inne podejścia w odniesieniu do systemu „pierwsze weszło, pierwsze wyszło”, jak również w odniesieniu do innych systemów przechowywania, o ile zapewnione jest, że w procesie nie zostaną wymieszane towary z nieznanego miejsca produkcji lub niezgodne z rozporządzeniem w sprawie wylesiania;
- zgłoszenie miejsca produkcji x ilości towarów umieszczonych w silosie, gdzie x jest ilością wprowadzaną do obrotu na rynku unijnym, zgodnie z rozporządzeniem **nie jest dozwolone**, ponieważ naruszałoby zakaz wprowadzania do obrotu na rynku unijnym produktów nieznanego pochodzenia obowiązujący na podstawie rozporządzenia.

Pozostaje to bez uszczerbku dla przepisów przejściowych opisanych w rozdziale 9.

1.18. W jakich okolicznościach podmioty mogą zadeklarować w oświadczeniu o należytej staranności dodatkowe działki oprócz działek, których faktycznie dotyczy produkcja konkretnego towaru wprowadzonego do obrotu? Jakie są konsekwencje „deklaracji nadwyżkowej”?

W rozporządzeniu zasadniczo wymaga się zgodności między towarami/produktami wprowadzanymi do obrotu a działkami, na których są one faktycznie produkowane (w związku z czym rozporządzenie opiera się na zasadzie ścisłej identyfikowalności, zgodnie z którą podmioty gospodarcze muszą gromadzić dokładne współrzędne geolokalizacyjne odpowiadające działkom, na których odbywa się produkcja). W szczególnych okolicznościach podmiot może jednak podać współrzędne geolokalizacyjne dla ograniczonej liczby działek, która jest wyższa niż liczba działek, na których wyprodukowano towary:

Podmioty mogą składać deklarację nadwyżkową wyłącznie w sytuacjach, gdy towar sprzedawany luzem można w pełni przypisać do działki i nie jest przedmiotem mieszania z towarami nieznanego pochodzenia lub towarami niezgodnymi z wymogami. Jeżeli taki towar sprzedawany luzem jest mieszany w procesie logistycznym lub produkcyjnym, na przykład w silosach przeznaczonych do składowania, na pokładzie statków przeznaczonych do transportu lub w zakładach przemysłowych w trakcie procesu produkcji, podmiot może złożyć deklarację nadwyżkową, jeżeli tylko część całości jest wprowadzana do obrotu. Podmioty są zobowiązane do uzyskania możliwie najbardziej szczegółowych danych dotyczących identyfikowalności.

Deklarację nadwyżkową można również zastosować w przypadku płodozmianu na zestawie działek rolnych w gospodarstwie, gdzie np. soja jest produkowana każdego roku w innej części na całkowitej powierzchni gruntów ornych gospodarstwa.

Jeżeli podmiot dokonuje deklaracji „nadwyżkowej” w oświadczeniu o należytej staranności, podmiot przyjmuje pełną odpowiedzialność za zgodność wszystkich działek, w odniesieniu do których zapewnia się geolokalizację, niezależnie od tego, czy produkcja towarów/produktów ostatecznie wprowadzonych do obrotu dotyczy takich działek. Jeżeli jedna działka „geolokalizowana” w oświadczeniu o należytej staranności jest niezgodna z wymogami, cały zestaw działek „geolokalizowanych” jest niezgodny z wymogami. W takich przypadkach podmiot deklarujący nadwyżkę działek musi również w pełni dołożyć należytej staranności zgodnie z obowiązkami wynikającymi z rozporządzenia w sprawie wylesiania w odniesieniu do wszystkich zadeklarowanych działek (w tym tych, które są nadwyżkowe) i musi przedstawić dowody na to, że 1) ryzyko niezgodności (w odniesieniu do wymogu niepowodowania wylesiania i wymogu legalności) zostało ocenione zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania w odniesieniu do wszystkich działek, 2) w takiej ocenie podmiot w szczególności uwzględnił kryteria lit. i) i j) określone w art. 10 rozporządzenia w sprawie wylesiania oraz 3) ryzyko to jest znikome w przypadku wszystkich działek. W ujęciu bardziej szczegółowym podmiot musi rozważyć istnienie ryzyka, że połączenie odnośnych produktów z działkami, na których odnośne towary zostały wyprodukowane, jest trudne zgodnie z art. 10 ust. 2 lit. i) rozporządzenia w sprawie wylesiania, a także czy istotne jest ryzyko obchodzenia przepisów tego rozporządzenia lub mieszania z odnośnymi produktami nieznanego pochodzenia zgodnie z art. 10 ust. 2 lit. j) rozporządzenia w sprawie wylesiania. Podmiot

gospodarczy musi zmniejszyć to ryzyko do znikomego poziomu przed wprowadzeniem takich produktów do obrotu lub ich wywozem.

Bez uszczerbku dla wyżej wymienionych scenariuszy, praktyki w zakresie identyfikowalności, których celem jest deklarowanie nadwyżki działek (np. na poziomie regionalnym lub krajowym), są zasadniczo niezgodne z przepisami omawianego rozporządzenia. Takie praktyki nie pozwoliłyby podmiotom na wypełnienie ich podstawowych obowiązków w zakresie należytej staranności, w szczególności na ograniczenie ryzyka obchodzenia przepisów (tj. nie byłoby możliwe zachowanie należytej staranności zgodnie z art. 8 rozporządzenia w sprawie wylesiania w odniesieniu do całego kraju). Hamowałoby to również pracę właściwych organów państw członkowskich, utrudniając (a nawet uniemożliwiając) wypełnianie ich obowiązków w zakresie przeprowadzania kontroli zgodnie z art. 16 rozporządzenia w sprawie wylesiania.

1.19. W jaki sposób geolokalizacja umożliwi zweryfikowanie oświadczeń w praktyce? (AKTUALIZACJA)

W jaki sposób geolokalizacja pozwoli na zweryfikowanie w praktyce oświadczenia o braku wylesiania? Czy dostosowuje pozycjonowanie na podstawie nawigacji satelitarnej i mapy wylesiania? Czy istnieją mapy referencyjne określające obszary leśne lub obszary, które uległy wylesianiu i degradacji lasów? Co się stanie w przypadku braku danych geolokalizacyjnych dotyczących gospodarstw rolnych, plantacji lub koncesji?

Podmioty odpowiadają za rejestrowanie współrzędnych geolokalizacyjnych działek, na których towary zostały wyprodukowane. Jeżeli podmiot nie jest w stanie zgromadzić danych geolokalizacyjnych wszystkich działek, z których pochodzi odnośny produkt, zgodnie z art. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania nie może on wprowadzać tego produktu do obrotu na rynku unijnym ani go wywozić z Unii.

Podmioty (w tym podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw niebędące MŚP oraz podmioty handlowe niebędące MŚP) oraz organy egzekwujące przepisy mogą weryfikować współrzędne geolokalizacyjne za pomocą zdjęć satelitarnych lub map pokrywy leśnej, aby ocenić, czy produkty spełniają wymóg rozporządzenia dotyczący niepowodowania wylesiania.

1.20. W jaki sposób właściwe organy państw członkowskich UE kontrolują ważność oświadczenia o braku wylesiania? (AKTUALIZACJA)

Właściwe organy państw członkowskich zgodnie z art. 16 rozporządzenia w sprawie wylesiania przeprowadzają kontrole w celu ustalenia, czy odnośne towary i odnośne produkty, które wprowadzono do obrotu lub udostępniono na rynku unijnym lub wywieziono lub które przeznaczono do wprowadzenia do obrotu lub udostępnienia na rynku unijnym lub do wywozu, pochodzą z działek niepowodujących wylesiania i zostały wyprodukowane legalnie. Obejmuje to przeprowadzanie kontroli ważności oświadczeń o należytej staranności oraz ogólnej zgodności podmiotów, podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmiotów handlowych z przepisami rozporządzenia.

Więcej informacji na temat zakresu kontroli prowadzonych przez właściwe organy państw można znaleźć w art. 18 i 19 rozporządzenia w sprawie wylesiania.

1.21. Jakiego rodzaju kontrole mogą przeprowadzać właściwe organy państw członkowskich w państwach trzecich, jeżeli produkt zostanie uznany za potencjalnie niezgodny z rozporządzeniem w sprawie wylesiania?

Właściwe organy mogą przeprowadzać kontrole w terenie w państwach trzecich zgodnie z art. 18 ust. 2 lit. e) rozporządzenia w sprawie wylesiania, pod warunkiem że te państwa trzecie wyrażą na to zgodę, w drodze współpracy z organami administracyjnymi tych państw trzecich.

Należy zauważyć, że rozporządzenie nie nakłada na właściwe organy państw członkowskich obowiązku konsultowania się z krajami będącymi producentami w przypadku oceny produktu jako „potencjalnie niezgodnego z wymogami" lub „niezgodnego z wymogami".

1.22. Czy właściwe organy będą stosowały definicje zawarte w rozporządzeniu?

W kontekście wdrażania omawianego rozporządzenia właściwe organy państw członkowskich **będą stosować definicje określone w art. 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania.** Rozporządzenie jest wiążącym aktem ustawodawczym w UE. Musi być stosowane w sposób zharmonizowany w całości w 27 państwach członkowskich.

1.23. Czym jest identyfikowalność łańcucha dostaw? (AKTUALIZACJA)

Informacje, dokumenty i dane, które podmioty muszą gromadzić i przechowywać przez pięć lat w celu wykazania zgodności z rozporządzeniem, wymieniono w art. 9 i załączniku II, a także w art. 2 pkt 28 rozporządzenia w sprawie wylesiania w odniesieniu do danych związanych z geolokalizacją.

Podmioty muszą zachować należytą staranność w odniesieniu do wszystkich odnośnych produktów dostarczanych przez każdego konkretnego dostawcę. W związku z tym muszą wprowadzić system należytej staranności, który obejmuje gromadzenie informacji, danych i dokumentów koniecznych do spełnienia wymogów określonych w art. 9, środki oceny ryzyka, o których mowa w art. 10, oraz środki zmniejszające ryzyko, o których mowa w art. 11 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Wymogi dotyczące ustanowienia i prowadzenia systemów należytej staranności, sprawozdawczości i przechowywania zapisów wymieniono w art. 12 rozporządzenia w sprawie wylesiania. W przypadku podmiotów podlegających uproszczonej należytej staranności (art. 13 rozporządzenia w sprawie wylesiania) system należytej staranności podmiotu ogranicza się do uproszczonych obowiązków podmiotu w zakresie należytej staranności (zob. również najczęściej zadawane pytanie 5.1). Podmioty będą musiały przekazać podmiotom na dalszych etapach łańcucha dostaw lub podmiotom handlowym znajdującym się dalej w łańcuchu dostaw numery referencyjne oświadczeń o należytej staranności lub, w stosownych przypadkach, identyfikatory deklaracji związane z produktami objętymi uproszczoną deklaracją zgodnie z art. 4 ust. 7 rozporządzenia w sprawie wylesiania.

Podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmioty handlowe znajdujące się dalej w łańcuchu dostaw zapewniają identyfikowalność przez gromadzenie i przechowywanie informacji na temat ich bezpośrednich partnerów biznesowych (dostawców i klientów komercyjnych). Aby zapoznać się z obowiązkami podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmiotów handlowych, zob. najczęściej zadawane pytanie 3.4.

Podmioty są zobowiązane zapewnić poprawność informacji na temat identyfikowalności, które dostarczają organom egzekwującym przepisy w państwach członkowskich za pośrednictwem oświadczenia o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji składanej w systemie informacyjnym.

Rozwój i funkcjonowanie systemu informacyjnego będą zgodne z odpowiednimi przepisami o ochronie danych. Ponadto **system będzie wyposażony w środki bezpieczeństwa, które zapewnią integralność i poufność wymienianych informacji**.

1.24. W jaki sposób identyfikowalność będzie działała w przypadku produktów z wielu krajów? (AKTUALIZACJA)

Podmioty są zobowiązane zapewnić poprawność wymaganych informacji na temat identyfikowalności, które dostarczają właściwym organom w państwach członkowskich, **niezależnie od długości lub złożoności ich łańcuchów dostaw**.

Ilość informacji dotyczących identyfikowalności może rosnąć na kolejnych etapach łańcucha dostaw. Na przykład będąca przedmiotem przywozu duża przesyłka sprzedawanej luzem soi pozyskanej z kilkuset działek w szeregu państw musiałaby być powiązana z oświadczeniem o należytej staranności zawierającym informacje o wszystkich odpowiednich krajach produkcji i informacje geolokalizacyjne w odniesieniu do każdej działki ze wszystkich tych krajów, z których pochodzą towary wchodzące w skład przesyłki.

1.25. Czym jest „data lub przedział czasowy produkcji”? (AKTUALIZACJA)

Podmioty są zobowiązane do gromadzenia informacji na temat daty lub przedziału czasowego produkcji zgodnie z obowiązkami określonymi w art. 9 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Informacje te są niezbędne do ustalenia, czy odnośny produkt nie powoduje wylesiania. Dlatego ma to zastosowanie do towarów objętych rozporządzeniem, które są wprowadzane do obrotu na rynku unijnym, lub do towarów wykorzystywanych do wytwarzania odnośnych produktów objętych rozporządzeniem.

W przypadku towarów innych niż bydło data produkcji odnosi się do daty pozyskania towarów, a przedział czasowy produkcji odnosi się do okresu/czasu trwania procesu produkcji (np. w przypadku drewna „przedział czasowy produkcji” odnosi się do czasu trwania odpowiednich operacji pozyskiwania). Zarówno data produkcji, jak i przedział czasowy produkcji powinny być powiązane z wyznaczonymi działkami.

Jeżeli ze względu na specyfikę produkcji nie są dostępne bardziej precyzyjne informacje, można wykorzystać rok uprawy lub sezon zbiorów.

W przypadku odnośnych produktów w ramach towaru „bydło” przedział czasowy produkcji odnosi się do okresu życia zwierząt, od momentu urodzenia bydła do czasu uboju. Jeżeli bydło żywe (kod HS 0102 21, 0102 29) zostanie wprowadzone do obrotu na rynku unijnym (np. w drodze przywozu lub pierwszej sprzedaży krowy po jej urodzeniu w UE), wszystkie dane geolokalizacyjne (lub, w stosownym przypadku, adres pocztowy), jakie powstały do czasu pierwszego wprowadzenia do obrotu na rynku unijnym, będą musiały zostać zebrane i przedłożone wraz z oświadczeniem o należytej staranności lub uproszczoną deklaracją.

Należy zauważyć, że zgodnie z art. 1 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania i zgodnie z definicją terminu „wyprodukowany” w art. 2 pkt 14, rozporządzenie w sprawie wylesiania

nie ma zastosowania do bydła i produktów pochodnych bydła, jeżeli bydło urodziło się przed wejściem w życie rozporządzenia, tj. przed dniem 29 czerwca 2023 r.

1.26. W jaki sposób zapewnia się zgodność z przepisami w łańcuchu dostaw bydła? (NOWE)

Podobnie jak w przypadku innych odnośnych produktów osoba fizyczna lub prawna, która po raz pierwszy wprowadza bydło do obrotu (żywe zwierzęta lub przetworzone mięso), jest podmiotem w rozumieniu art. 2 pkt 15 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Przed wprowadzeniem bydła do obrotu na rynku unijnym podmiot ten musi zachować należytą staranność i złożyć oświadczenie o należytej staranności zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Jeżeli spełnione są warunki określone w art. 2 pkt 15a rozporządzenia w sprawie wylesiania, właściciel bydła może kwalifikować się jako mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny, a zatem przed wprowadzeniem bydła do obrotu na rynku unijnym musi on jedynie złożyć uproszczoną deklarację zamiast oświadczenia o należytej staranności. Właściciel bydła nie jest zobowiązany do złożenia uproszczonej deklaracji, jeżeli państwo członkowskie udostępniło wymagane dane w systemie informacyjnym zgodnie z art. 4a ust. 4 rozporządzenia w sprawie wylesiania i w związku z tym właścicielowi bydła przypisano identyfikator deklaracji.

Każda kolejna osoba sprzedająca bydło kwalifikuje się jako podmiot handlowy lub podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw łańcucha dostaw. Jeżeli kod CN pozostaje taki sam (np. w przypadku gospodarstwa prowadzącego tucz), osoba ta udostępnia bydło na rynku w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia w sprawie wylesiania i w związku z tym uznaje się ją za podmiot handlowy. Osoba na dalszych etapach łańcucha dostaw, zajmująca się przetwarzaniem bydła żywego na produkty pochodne wymienione w załączniku I, takie jak kawałki mięsa, kwalifikuje się jako podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw. Obowiązki podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmiotów handlowych różnią się w zależności od wielkości przedsiębiorstwa (zob. najczęściej zadawane pytanie 3.4).

1.26.1 W jaki sposób podmioty powinny wypełniać obowiązki związane z „paszą dla zwierząt gospodarskich”? (AKTUALIZACJA)

Zgodnie z motywem 39 rozporządzenia (UE) 2023/1115 podmioty wprowadzające do obrotu lub wywożące odnośne produkty wytworzone przy wykorzystaniu bydła powinny zapewnić, w ramach swojego systemu należytej staranności, aby pasza wykorzystywana do karmienia zwierząt gospodarskich nie powodowała wylesiania. Informacje o geolokalizacji nie powinny być jednak wymagane w odniesieniu do samej paszy. Jako dowody można wykorzystać odpowiednie faktury, numery referencyjne odpowiednich oświadczeń o należytej staranności lub jakąkolwiek odpowiednią dokumentację wskazującą, że pasza nie powoduje wylesiania. Dowody powinny obejmować okres życia zwierząt, maksymalnie do pięciu lat.

Biorąc pod uwagę fakt, że rozporządzenie w sprawie wylesiania nakłada wymogi na odnośne produkty, pasza dla zwierząt gospodarskich jest istotna w ramach rozporządzenia w sprawie wylesiania tylko wtedy, gdy taka pasza jest odnośnym produktem w momencie karmienia (np. HS 1208 10 – mąka i mączka z nasion soi). Z drugiej strony rozporządzenie w sprawie

wylesiania nie obejmuje żadnej innej paszy dla bydła, która nie jest odnośnym produktem (takiej jak trawa), dlatego motyw 39 rozporządzenia (UE) 2023/1115 dotyczący paszy dla bydła nie ma zastosowania do takiej innej paszy.

Oświadczenie o należytej staranności dla paszy wymienionej w załączniku I należy składać wyłącznie w momencie wprowadzania do obrotu lub wywozu jako odrębny produkt.

1.27. Co należy zrobić, jeżeli dostawcy na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw nie przedstawią wymaganych informacji? (AKTUALIZACJA)

Jeżeli podmiot, podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw lub podmiot handlowy wprowadzający do obrotu lub udostępniający towar na rynku unijnym lub wywożący go nie jest w stanie uzyskać od swoich dostawców informacji wymaganych na podstawie rozporządzenia, musi powstrzymać się od wprowadzania do obrotu lub udostępniania odnośnych produktów na rynku unijnym lub ich wywozu z UE, ponieważ prowadziłoby to do naruszenia rozporządzenia.

1.28. Czy należy zapewnić współrzędne w odniesieniu do gruntów w krajach sklasyfikowanych jako kraje o niskim ryzyku? (AKTUALIZACJA)

Nie ma wyjątku od wymogu identyfikowalności za pomocą geolokalizacji (lub, w przypadku mikropodmiotu pierwotnego lub małego podmiotu pierwotnego, adresu pocztowego). Podmioty muszą również ocenić złożoność odnośnego łańcucha dostaw oraz ryzyko obchodzenia przepisów rozporządzenia i ryzyko mieszania z produktami o nieznanym pochodzeniu lub pochodzeniu z krajów o wysokim lub standardowym ryzyku lub ich części (art. 13 rozporządzenia w sprawie wylesiania). Jeżeli podmiot uzyska jakiekolwiek istotne informacje, które wskazywałyby na ryzyko, że odnośne produkty są niezgodne z rozporządzeniem lub że rozporządzenie jest obchodzone, lub zostanie o tym powiadomiony, podmiot musi wypełnić wszystkie obowiązki wynikające z art. 10 i 11 rozporządzenia w sprawie wylesiania i musi niezwłocznie przekazać wszelkie istotne informacje właściwemu organowi.

1.29. Czy wymóg legalności ma zastosowanie do gruntów niepowodujących wylesiania? (AKTUALIZACJA)

Odnośne towary nie mogą być udostępniane na rynku unijnym ani wywożone z UE, chyba że zostały wyprodukowane zgodnie z właściwymi przepisami kraju produkcji zgodnie z art. 3 lit. b) rozporządzenia w sprawie wylesiania (tzw. „wymóg legalności").

Zobowiązania wynikające z art. 3 mają charakter kumulatywny, co oznacza, że należy spełnić je wszystkie: **1) wymóg legalności (art. 3 lit. b))**, 2) **wymóg „niepowodowania wylesiania"** (art. 3 lit. a)) oraz 3) wymóg, aby w sprawie towarów lub produktów przedłożono oświadczenie o należytej staranności lub uproszczoną deklarację (art. 3 lit. c) rozporządzenia w sprawie wylesiania).

1.29.1 Towar jest zbierany w kraju A i transportowany do kraju B w celu dalszej produkcji (np. ziarna kakao z kraju A są przetwarzane na proszek kakaowy w kraju B) przed wprowadzeniem proszku kakaowego do obrotu na rynku unijnym w kraju C. Właściwe są przepisy mające zastosowanie w którym kraju?

W danym przykładzie kraj A jest krajem produkcji, co oznacza, że wymóg legalności obejmuje wyłącznie przepisy, które mają zastosowanie w kraju A.

1.30. Czy istnieją zobowiązania prawne względem państw niebędących członkiem UE? (AKTUALIZACJA)

Nie istnieją żadne zobowiązania prawne mające zastosowanie względem państw niebędących członkiem UE. W omawianym rozporządzeniu określono obowiązki podmiotów, podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmiotów handlowych (opisane w rozdziale 2 rozporządzenia), a także państw członkowskich UE i ich właściwych organów (zob. rozdział 3 rozporządzenia).

Wiele krajów na całym świecie podjęło jednak działania mające na celu wzmocnienie łańcuchów dostaw niepowodujących wylesiania, wzmocnienie publicznych systemów identyfikowalności odnośnych towarów itp., ułatwiając tym samym przedsiębiorstwom wykonywanie zadań wynikających z omawianego rozporządzenia. Przyjmuje się to z zadowoleniem, ponieważ takie zmiany mogą w znacznym stopniu pomóc podmiotom i podmiotom handlowym w wypełnianiu swoich obowiązków.

1.31. W jaki sposób producenci mogą dzielić się danymi geolokalizacyjnymi, w przypadku gdy niektóre rządy zakazują udostępniania takich danych?

Jednym z podstawowych wymogów dla podmiotów na podstawie omawianego rozporządzenia jest gromadzenie informacji geolokalizacyjnych dotyczących działek, na których wyprodukowano towary i produkty wprowadzone do obrotu na rynku unijnym lub z niego wywiezione (art. 9 ust. 1 lit. d) rozporządzenia w sprawie wylesiania). Podmioty nie mogą powoływać się na istnienie przepisów krajowych zakazujących udostępniania takich danych (publicznych) podmiotom, aby być zwolnionym z obowiązku gromadzenia i przesyłania takich danych do systemu informacyjnego. Podmioty muszą przedłożyć informacje geolokalizacyjne w ramach swoich obowiązków; w przeciwnym razie podmioty nie mogą spełnić wymogów dotyczących należytej staranności zgodnie z art. 8, a zatem nie mogą wprowadzać do obrotu na rynku unijnym ani wywozić odnośnych produktów z rynku unijnego.

°°°°

2. Zakres stosowania

2.1. Jakie produkty wchodzą w zakres stosowania rozporządzenia? (AKTUALIZACJA)

Rozporządzenie ma zastosowanie wyłącznie do produktów wymienionych w załączniku I do tego rozporządzenia. Produkty niewymienione w załączniku I nie podlegają wymogom rozporządzenia, nawet jeśli zawierają odnośne towary objęte zakresem rozporządzenia. Na przykład margaryna wytwarzana z oleju palmowego nie jest objęta rozporządzeniem.

Również produkty o kodzie HS niewymienione w załączniku I, które mogą zawierać komponenty lub elementy pochodzące z towarów objętych rozporządzeniem – takie jak samochody z oponami z kauczuku naturalnego – nie podlegają wymogom rozporządzenia.

Uwaga: w rozporządzeniu uprawniono Komisję do zmiany wykazu odnośnych produktów i opisów produktów w drodze aktu delegowanego. Ponadto Komisja oceni potrzebę i wykonalność przedłożenia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosku ustawodawczego w sprawie rozszerzenia zakresu rozporządzenia na kolejne towary na podstawie oceny wpływu odnośnych towarów na wylesianie i degradację lasów.

2.2. Co z produktami wymienionymi w wykazie, które nie zawierają towarów wymienionych w wykazie? (AKTUALIZACJA)

	... który jest wykonany z towaru wymienionego w odpowiedniej lewej kolumnie załącznika I	**... który nie jest wykonany z towaru wymienionego w odpowiedniej lewej kolumnie załącznika I**
Odnośny produkt wymieniony w załączniku I...	Podlega rozporządzeniu (w sprawie wylesiania)	Nie podlega rozporządzeniu
Inny produkt, który nie jest wymieniony w załączniku I...	Nie podlega rozporządzeniu	Nie podlega rozporządzeniu

Produkty wymienione w załączniku I, które nie zawierają towarów wymienionych w odpowiedniej lewej kolumnie załącznika I ani nie są z nich wykonane, nie są objęte rozporządzeniem.

Określenie **„ex" przed kodem HS** produktów w załączniku I oznacza, że produkt opisany w załączniku pochodzi z „ekstrakcji" wszystkich produktów, które można zaklasyfikować do kodu HS. Na przykład kod 9401 może obejmować siedzenia wykonane z surowców innych niż drewno, ale jedynie siedzenia drewniane podlegają wymogom rozporządzenia. Podobnie kod HS 0201 obejmuje „mięso **wołowe**, świeże lub schłodzone", natomiast ex 0201 w załączniku I do rozporządzenia obejmuje wyłącznie „mięso z **bydła**, świeże lub schłodzone", oznaczające bydło z rodzaju Bos i jego podrodzaje: Bos, Bibos, Novibos i Poephagus, ale mięso bizona (z rodzaju Bison) lub bawole (z rodzaju Syncerus) **nie** jest objęte rozporządzeniem.

W przypadku gdy odnośny produkt, np. „ex 4011 Opony pneumatyczne, nowe, gumowe", jest wytwarzany z mieszanki kauczuku syntetycznego i naturalnego, podmiot musi zachować należytą staranność wyłącznie w odniesieniu do składnika będącego kauczukiem naturalnym.

2.3. Czy rozporządzenie ma zastosowanie niezależnie od ilości lub wartości? (AKTUALIZACJA)

Nie istnieje próg wielkości lub wartości odnośnego towaru lub odnośnego produktu, w tym w ramach produktów przetworzonych, poniżej którego rozporządzenie nie miałoby zastosowania.

Podmioty, podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmioty handlowe wprowadzające odnośny produkt wymieniony w załączniku I do obrotu lub udostępniające go na rynku unijnym lub wywożące go z tego rynku, podlegają obowiązkom określonym w rozporządzeniu niezależnie od ilości tego produktu.

2.4. Jak wygląda sytuacja w przypadku towarów produkowanych w UE? (AKTUALIZACJA)

Towary wyprodukowane w UE **podlegają tym samym wymogom co towary wyprodukowane poza UE**. Rozporządzenie ma zastosowanie do produktów wymienionych w załączniku I, niezależnie od tego, czy są one produkowane lub wytwarzane w UE, czy przywożone.

Na przykład jeżeli przedsiębiorstwo z UE wytwarza czekoladę (kod 1806 wymieniony w załączniku I), zostanie ono uznane za podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw podlegający obowiązkom określonym w rozporządzeniu, nawet jeżeli proszek kakaowy wykorzystany do produkcji czekolady został już wprowadzony do obrotu na rynku unijnym i spełniał wymogi w zakresie należytej staranności (zob. również najczęściej zadawane pytanie 3.4. w odniesieniu do podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw).

2.5. W jaki sposób rozporządzenie ma zastosowanie do drewna i papieru wykorzystywanych do pakowania? (AKTUALIZACJA)

Na przykład w przypadku producenta sprzedającego opakowania, takie jak palety, wytwórcom (w celu ochrony produktu końcowego – nieprzeznaczone do sprzedaży konsumentom jako produkt końcowy) sformułowanie **„materiały nieprzeznaczone do pakowania stosowane wyłącznie jako materiał do pakowania w celu wspierania, ochrony lub transportu innych produktów wprowadzanych na rynek" w załączniku I** należy rozumieć w następujący sposób:

Jeżeli którekolwiek z danych opakowań jest wprowadzane do obrotu na rynku unijnym lub wywożone jako odrębny produkt (tj. opakowanie samo w sobie), a nie jako opakowanie innego produktu, jest ono objęte rozporządzeniem, a zatem mają zastosowanie wymogi prawne.

Jeżeli opakowanie sklasyfikowane w ramach kodu HS 4415 lub innego kodu HS, na przykład HS 48, jest wykorzystywane do „wspierania, ochrony lub transportu" innego produktu, nie jest ono objęte rozporządzeniem.

Materiały opakowaniowe stosowane wyłącznie jako materiał opakowaniowy do wspierania, ochrony lub transportu innego produktu wprowadzonego do obrotu na rynku unijnym nie są odnośnym produktem w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia, niezależnie od kodu HS, którym są objęte. Nie ma znaczenia, czy materiał opakowaniowy jest wymieniony na fakturze obok przewożonego produktu; decydujące jest raczej to, czy opakowanie zostałoby

sklasyfikowane łącznie czy oddzielnie w scenariuszu przywozu lub wywozu (zob. reguła 5b) ogólnych reguł interpretacji Nomenklatury scalonej. Zgodnie z regułą 5b opakowania i pojemniki opakowaniowe, jeżeli są zazwyczaj stosowane do tego rodzaju towarów, należy klasyfikować razem z tymi towarami. W przypadku gdy opakowanie jest lub byłoby klasyfikowane łącznie z przewożonym produktem, można uznać, że jest ono używane wyłącznie jako materiał opakowaniowy w celu wspierania, ochrony lub transportu innego produktu wprowadzanego do obrotu lub udostępnianego na rynku unijnym lub wywożonego z niego.

2.6. Czy zwrot danego pustego opakowania przez sprzedawcę detalicznego do dostawcy zostałby uznany za „udostępnienie na rynku unijnym", jeżeli dane opakowanie zostało wprowadzone do obrotu na rynku unijnym jako odrębny produkt (tj. opakowanie samo w sobie) przed zwrotem? (AKTUALIZACJA)

Dopóki dane opakowanie, takie jak na przykład paleta, jest wprowadzane do obrotu, udostępniane na rynku lub wywożone jako odrębny produkt (tj. opakowanie samo w sobie), a nie jako opakowanie innego produktu, jest ono objęte rozporządzeniem i w związku z tym mają zastosowanie odpowiednie wymogi (zob. pytanie powyżej). Powinno to mieć zastosowanie tak długo, jak dane opakowanie jest używane do celów handlowych jako odrębny produkt.

Jeżeli jednak dane opakowanie staje się materiałem opakowaniowym wykorzystywanym wyłącznie jako materiał opakowaniowy do wspierania, ochrony lub transportu produktu, wówczas nie jest ono objęte zakresem rozporządzenia. Oznacza to, że sprzedaż lub wynajem zużytych materiałów opakowaniowych innym przedsiębiorstwom, w tym materiałów opakowaniowych, które zostały wprowadzone do UE pod obciążeniem (w celu wspierania, ochrony lub transportu innego produktu), a następnie są sprzedawane, nie podlega rozporządzeniu w sprawie wylesiania. Podobnie puste materiały opakowaniowe wykorzystywane już po raz pierwszy do wspierania, ochrony lub transportu innego produktu, na przykład gdy są sprzedawane w ramach systemu wymiany w obiegu zamkniętym (tj. palety są przekazywane z jednego przedsiębiorstwa do drugiego w celu ponownego wykorzystania do transportu), nie są objęte rozporządzeniem. Aby uzyskać dodatkowe informacje na temat wynajmu produktów, zob. najczęściej zadawane pytanie 2.15.

Jeżeli opakowania, które zostały już wykorzystane do wspierania, ochrony lub transportu innego produktu, są naprawiane i sprzedawane, muszą być zgodne z rozporządzeniem w sprawie wylesiania w odniesieniu do wyłącznie nowych odnośnych produktów wykorzystywanych do naprawy (np. paleta, która jest naprawiona za pomocą niepoddawanych recyklingowi elementów drewnianych). Oznacza to, że w tym przykładzie sprzedawcę naprawionej palety uznaje się za podmiot lub podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw w zależności od tego, czy nowo dodane elementy drewniane były już wcześniej poddane procedurze należytej staranności, czy też nie.

2.7. Czy handel odnośnymi produktami używanymi na rynku unijnym wchodzi w zakres rozporządzenia? (AKTUALIZACJA)

Produkty używane, których cykl życia zakończył się i które w innym przypadku zostałyby usunięte jako odpady (zob. motyw 40 i załącznik I), nie podlegają obowiązkom wynikającym z omawianego rozporządzenia. Więcej informacji na temat wyłączenia produktów używanych można znaleźć w projekcie aktu delegowanego opublikowanym w celu uzyskania opinii publiczne na stronie internetowej Komisji „Wyraź swoją opinię”[1].

2.8. Czy papier/tektura pochodzące z recyklingu wchodzą w zakres rozporządzenia? (AKTUALIZACJA)

Większość produktów z papieru i tektury pochodzących z recyklingu zawiera niewielki odsetek masy włóknistej pierwotnej lub papieru przedkonsumenckiego pochodzącego z recyklingu (na przykład odpady tektury z produkcji pudeł kartonowych) w celu wzmocnienia włókien.

W załączniku I określono, że rozporządzenie **nie ma zastosowania do towarów, jeżeli są one produkowane w całości z materiału, który zakończył swój cykl życia i w innym przypadku pozbyto by się go jako odpadu** w rozumieniu art. 3 pkt 1) dyrektywy 2008/98/WE. W związku z tym do materiału pochodzącego z recyklingu nie mają zastosowania żadne obowiązki wynikające z rozporządzenia.

Z drugiej strony **jeżeli produkt zawiera materiały niepoddane recyklingowi, produkt ten podlega wymogom rozporządzenia**, a podmiot, który jako pierwszy wprowadził ten materiał lub jego składniki do obrotu, będzie musiał za pomocą geolokalizacji wskazać działkę, z której te materiały pochodzą. W załączniku I wyjaśniono również, że zasadniczo produkty uboczne procesu produkcyjnego podlegają rozporządzeniu. W przypadku papieru/tektury, które stanowią produkt z odzysku (odpady i pozostałości), taki papier i tektura są wyłączone z zakresu stosowania zgodnie z załącznikiem I (zob. działy 47 i 48 Nomenklatury scalonej).

2.8.1 Czy opony bieżnikowane i używane podlegają rozporządzeniu? (AKTUALIZACJA)

W projekcie aktu delegowanego opublikowanym w celu uzyskania opinii publicznej proponuje się wyłączenie opon bieżnikowanych i używanych z zakresu rozporządzenia. Projekt aktu delegowanego, jeżeli wejdzie w życie w proponowanym brzmieniu, ograniczy obowiązki wynikające z rozporządzenia do przypadków wprowadzania do obrotu, udostępniania na rynku lub wywozu nowych bieżników gumowych, które mają być stosowane jako okładzina opon w procesie bieżnikowania.

2.9. Czym są kody CN i HS oraz w jaki sposób należy je stosować? Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat obowiązujących środków TARIC? (AKTUALIZACJA)

Nomenklatura regulowana Międzynarodową konwencją w sprawie zharmonizowanego systemu oznaczania i kodowania towarów, powszechnie znana jako **„nomenklatura systemu zharmonizowanego”**, jest uniwersalną międzynarodową nomenklaturą, która została opracowana pod auspicjami Światowej Organizacji Celnej (WCO). Nomenklatura ta przypisuje

[1] Wyraź swoją opinię – konsultacje publiczne i informacje zwrotne.

sześciocyfrowe kody w celu klasyfikacji towarów i ma zastosowanie na całym świecie. Państwa/regiony mogą dodać dodatkowe numery do uniwersalnej sześciocyfrowej nomenklatury systemu zharmonizowanego do celów bardziej szczegółowej klasyfikacji.

Nomenklatura scalona (kod CN) Unii Europejskiej jest składającym się z ośmiu cyfr kodem towaru, który dodatkowo dzieli globalną nomenklaturę systemu zharmonizowanego na bardziej konkretne towary, aby zaspokoić potrzeby Wspólnoty Europejskiej.

Kod CN stanowi podstawę dla zgłoszenia towarów do przywozu do Unii Europejskiej lub wywozu z Unii Europejskiej, a także do celów statystyk dotyczących handlu wewnątrzunijnego. Towary i produkty wymienione w załączniku I do rozporządzenia klasyfikuje się według ich kodów CN. Odnośne produkty wymienione w załączniku I do rozporządzenia klasyfikuje się za pomocą Nomenklatury scalonej określonej w załączniku I do rozporządzenia (EWG) nr 2658/87.

Przy przywozie, gdy towary są dopuszczane do obrotu zgodnie z definicją w art. 201 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny, kod CN można dalej podzielić na składający się z dziesięciu cyfr kod TARIC utworzony specjalnie w celu zaspokojenia potrzeb wynikających z przepisów UE. Przy zgłaszaniu towarów do procedury wywozu, jak określono w art. 269 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny, ostateczny podział może mieć formę kodu CN składającego się z ośmiu cyfr.

Uczestnicy łańcucha dostaw muszą sklasyfikować swoje produkty na podstawie załącznika I do podstawowego rozporządzenia w sprawie CN (rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej), aby ustalić, czy rozporządzenie ma do nich zastosowanie. Kody HS mogą zmieniać się co pięć lat. Co roku przyjmuje się unijne rozporządzenie w sprawie CN, aby odzwierciedlić wszelkie aktualizacje. Kody nomenklatury scalonej wymienione w załączniku I do rozporządzenia w sprawie wylesiania to kody, które obowiązywały w momencie przyjęcia tego rozporządzenia. Zmiany tych kodów wynikające ze zmian w rozporządzeniu w sprawie nomenklatury scalonej mają również bezpośrednie zastosowanie do rozporządzenia w sprawie wylesiania.

Aby uzyskać dodatkowe informacje, zob.: rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej.

Dokument wyjaśniający zawierający dalsze informacje na temat włączenia środków rozporządzenia w sprawie wylesiania do zintegrowanego systemu taryfowego Unii Europejskiej (baza danych TARIC), w tym mających zastosowanie zwolnień z TARIC wprowadzonych w TARIC, jest dostępny w internecie[2].

[2] https://circabc.europa.eu/ui/group/0e5f18c2-4b2f-42e9-aed4-dfe50ae1263b/library/eb7a8fc2-ef96-4ceb-a7e4-e7ae51c26867.

2.10. Kiedy następuje „dostawa” odnośnego produktu, czyli jego wprowadzenie do obrotu lub udostępnienie na rynku w ramach działalności handlowej? W jakim stopniu przedsiębiorstwa są objęte zakresem stosowania, gdy wykorzystują odnośne produkty we własnej działalności lub je przetwarzają? (AKTUALIZACJA)

Należy dokonać rozróżnienia między osobą w łańcuchu dostaw, która dokonuje przywozu lub wprowadza odnośny produkt do obrotu na rynku unijnym, a osobami znajdującymi się na dalszych etapach łańcucha dostaw:

Jeżeli dana osoba wprowadza do obrotu na rynku unijnym **odnośny produkt wyprodukowany w UE**, dokonuje dostawy tego produktu po raz pierwszy. Dostawa zakłada zawarcie umowy (pisemnej lub ustnej) między co najmniej dwiema osobami prawnymi lub fizycznymi w sprawie przeniesienia własności lub jakiegokolwiek innego prawa własności odnoszącego się do danego produktu; wymaga się, aby produkt został wytworzony lub aby towar, jeżeli został wprowadzony do obrotu bez wytwarzania, został wyprodukowany (zob. art. 2 pkt 14 rozporządzenia w sprawie wylesiania). Taka działalność jest istotna na podstawie rozporządzenia w sprawie wylesiania, niezależnie od tego, czy odnośny produkt jest wprowadzany do obrotu a) do celów przetwarzania, b) dystrybucji wśród konsumentów komercyjnych lub niekomercyjnych lub c) wykorzystania w działalności samego podmiotu (zob. art. 2 pkt 19 rozporządzenia w sprawie wylesiania). Przedsiębiorstwo jest podmiotem i musi zachować należytą staranność oraz złożyć oświadczenie o należytej staranności (lub, w stosownych przypadkach, uproszczoną deklarację).

Jeżeli **odnośny produkt ma zostać objęty procedurą celną „dopuszczenia do obrotu”** w ramach działalności handlowej i nie jest przeznaczony do użytku prywatnego ani do spożycia prywatnego, przyjmuje się, że jest on przeznaczony do wprowadzenia do obrotu, niezależnie od „dostawy” lub niezależnie od umowy (pisemnej lub ustnej) między dwiema lub więcej osobami prawnymi lub fizycznymi w sprawie przeniesienia własności lub równoważnego prawa odnoszącego się do danego produktu.

Po wprowadzeniu produktu do obrotu jest on „dostarczany” na rynku w celu dystrybucji, konsumpcji lub użytkowania, jeżeli dwie lub więcej osób prawnych lub fizycznych zawarło umowę o przeniesieniu własności lub równoważną dotyczącą danego produktu (np. umowę sprzedaży lub darowizny) po zakończeniu etapu wytwarzania (oraz produkcji w przypadku towarów). Rozporządzenie w sprawie wylesiania zasadniczo nie nakłada obowiązków na osoby, które oferują usługi logistyczne w całym łańcuchu dostaw (np. spedytorzy/agenci transportowi lub przedstawiciele celni nie są „podmiotami”, „podmiotami na dalszych etapach łańcucha dostaw“ ani „podmiotami handlowymi” w rozumieniu rozporządzenia w sprawie wylesiania), o ile nie wprowadzają produktów do obrotu ani nie dokonują ich wywozu.

Sytuacje te można wyjaśnić kilkoma przykładami:

1) Przedsiębiorstwo samochodowe B kupuje opony wykonane z kauczuku naturalnego (odnośny produkt) od dostawcy T z UE w celu wyprodukowania samochodu, w którym zostaną zastosowane te opony. Przedsiębiorstwo samochodowe B wprowadza samochód (który nie jest odnośnym produktem) do obrotu, sprzedając go

konsumentom końcowym. Przedsiębiorstwo samochodowe B nie jest podmiotem ani podmiotem na dalszym etapie łańcucha dostaw, ponieważ samochód dostarczany na rynku nie jest odnośnym produktem wymienionym w załączniku I. Nie jest również podmiotem handlowym, ponieważ nie dostarcza opon (indywidualnie) na rynku.

2) Przedsiębiorstwo samochodowe B dokonuje przywozu opon (tj. obejmuje je procedurą celną „dopuszczenia do obrotu") w celu wytwarzania samochodów. Przedsiębiorstwo samochodowe B jest podmiotem dokonującym przywozu opon na potrzeby własnej działalności gospodarczej. Przedsiębiorstwo B musi zachować należytą staranność i złożyć oświadczenie o należytej staranności przed dopuszczeniem do obrotu.
3) Rolnik D kupuje mączkę z nasion soi (odnośny produkt) od przedsiębiorstwa zajmującego się rozdrabnianiem na rynku UE i podaje ją jako paszę swoim kurczętom (niebędącym odnośnym produktem), które następnie sprzedaje. Rolnik D nie jest podmiotem, gdy sprzedaje kurczęta, ponieważ kurczęta nie są odnośnym produktem wymienionym w załączniku I, ani podmiotem handlowym, ponieważ nie dostarcza mączki z nasion soi na rynek. Rolnik D byłby jednak podmiotem, gdyby dokonywał przywozu (tj. obejmował procedurą celną „dopuszczenia do obrotu") mączki z nasion soi przeznaczonej jako pasza dla kurcząt (zob. scenariusz 2 powyżej).
   *W przypadku gdy rolnik stosuje odnośne produkty sojowe jako paszę dla **bydła** (odnośny produkt), należy odnieść się do motywu 39 rozporządzenia (UE) 2023/1115 i najczęściej zadawanego pytania 1.26.1.*

W poniższych przykładach osoby **przetwarzają** lub **wykorzystują** odnośne produkty **w swojej działalności**. Podlegają one rozporządzeniu jedynie w tych przypadkach, w których dostarczają na rynek odnośne produkty:

4) Przedsiębiorstwo A kupuje od sprzedawcy detalicznego B w państwie trzecim i dokonuje przywozu (tj. obejmuje procedurą celną „dopuszczenia do obrotu") drewnianych stołów i siedzeń (odnośne produkty). Meble będą używane przez pracowników przedsiębiorstwa A w godzinach pracy. Przedsiębiorstwo A jest podmiotem, który musi zachować należytą staranność i złożyć oświadczenie o należytej staranności przed dopuszczeniem drewnianych stołów i siedzeń do obrotu.
5) Przedsiębiorstwo D kupuje drewniane stoły i siedzenia (odnośne produkty) od unijnego podmiotu B, który dokonał ich przywozu z państwa trzeciego i który dochował już należytej staranności i przedłożył oświadczenie o należytej staranności. Przedsiębiorstwo D będzie wykorzystywać meble dla własnych pracowników w godzinach pracy. Meble nie są dostarczane, w związku z czym przedsiębiorstwo D nie podlega rozporządzeniu w sprawie wylesiania.
6) Rolnik F z siedzibą w UE pozyskuje własne ziarna soi (odnośne produkty) i przetwarza je na mąkę sojową (odnośny produkt), która jest wykorzystywana jako pasza dla kurcząt w jego własnym gospodarstwie. Ponieważ rolnik F nie dostarcza soi i mąki sojowej na rynku (np. innej osobie prawnej lub fizycznej), nie są one wprowadzane do obrotu, a rolnik F nie podlega rozporządzeniu w sprawie wylesiania.
7) Rolnik F z siedzibą w UE pozyskuje własne ziarna soi (odnośne produkty) i przetwarza je na mąkę sojową (odnośny produkt), którą sprzedaje rolnikowi G z siedzibą w UE.

Rolnik F jest podmiotem w odniesieniu do mąki sojowej, ponieważ jest ona dostarczana rolnikowi G. W zależności od wielkości gospodarstwa rolnika F można go uznać za mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny o ograniczonych obowiązkach sprawozdawczych (zob. najczęściej zadawane pytanie 3.21).

8) Przedsiębiorstwo B z siedzibą w UE pozyskuje drewno z własnego lasu i przetwarza kłody na zrębki (odnośny produkt) z kłód (odnośny produkt). Wykorzystuje zrębki jako paliwo do ogrzewania własnych obiektów. Ponieważ przedsiębiorstwo B nie dostarcza kłód ani zrębków na rynku, nie wprowadza ich do obrotu ani nie udostępnia na rynku, w związku z czym przedsiębiorstwo B nie podlega rozporządzeniu w sprawie wylesiania.
9) Przedsiębiorstwo C kupuje zrębki (odnośny produkt) od podmiotu z UE, który zachował już należytą staranność i przedłożył oświadczenie o należytej staranności lub uproszczoną deklarację. Przedsiębiorstwo C wykorzystuje zrębki jako paliwo do ogrzewania własnych obiektów. Ponieważ przedsiębiorstwo C nie dostarcza kłód ani zrębków na rynku, nie wprowadza ich do obrotu ani nie udostępnia na rynku, w związku z czym przedsiębiorstwo C nie podlega rozporządzeniu w sprawie wylesiania.
10) Przedsiębiorstwo C kupuje zrębki (odnośny produkt) od podmiotu z UE, który zachował już należytą staranność i przedłożył oświadczenie o należytej staranności lub uproszczoną deklarację. Przedsiębiorstwo C wykorzystuje zrębki do produkcji energii elektrycznej. Ponieważ przedsiębiorstwo C nie wprowadza do obrotu ani nie udostępnia na rynku odnośnego produktu, przedsiębiorstwo C nie podlega rozporządzeniu w sprawie wylesiania.

2.11. Jakie obowiązki powstają, jeżeli ta sama osoba fizyczna lub prawna wielokrotnie przetwarza odnośny produkt w ramach swojej działalności handlowej? (AKTUALIZACJA)

W przypadku wielokrotnego przetwarzania wewnętrznego (odnośny produkt X jest przetwarzany na odnośny produkt Y, a następnie na odnośny produkt Z przez to samo przedsiębiorstwo) obowiązki wynikające z rozporządzenia w sprawie wylesiania powstają wyłącznie z tytułu wprowadzenia do obrotu ostatniego odnośnego produktu (produktu Z). Obowiązki te zależą od tego, czy podmiot wprowadzający ostatni odnośny produkt do obrotu jest „podmiotem” czy „podmiotem na dalszym etapie łańcucha dostaw”. Można to wykazać na podstawie poniższych przykładów.

1. Przedsiębiorstwo C niebędące MŚP zajmujące się czekoladą kupuje ziarna kakao (odnośny produkt) od unijnego podmiotu I i przetwarza je na proszek kakaowy (odnośny produkt), a następnie na przetwory spożywcze zawierające kakao (odnośny produkt). Następnie przedsiębiorstwo C wprowadza przetwory spożywcze do obrotu, sprzedając je przedsiębiorstwu D. W tym przypadku obowiązki mają zastosowanie wyłącznie do przetworów spożywczych, w związku z czym należałoby uznać, że w momencie wprowadzania przetworów spożywczych do obrotu przedsiębiorstwo C jest podmiotem na dalszym etapie łańcucha dostaw (zob. najczęściej zadawane pytanie 3.4 dotyczące obowiązków podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw

oraz często zadawane pytanie 3.10 dotyczące tego, które przedsiębiorstwa są MŚP, a które nie są MŚP w rozumieniu rozporządzenia w sprawie wylesiania).

2. Przedsiębiorstwo T z sektora drzewnego niebędące MŚP pozyskuje drewno w UE i w ramach innego oddziału tego samego przedsiębiorstwa przetwarza je na masę włóknistą, którą następnie sprzedaje na rynku unijnym. (Fizyczne) przekazanie drewna w ramach tego samego podmiotu prawnego do dalszego przetworzenia nie stanowi wprowadzenia do obrotu, gdyż nie dochodzi do zawarcia umowy (pisemnej ani ustnej) między co najmniej dwiema osobami prawnymi lub fizycznymi w sprawie przeniesienia własności lub jakiegokolwiek innego prawa majątkowego dotyczącego danego produktu. Wprowadzenie do obrotu ma miejsce tylko wtedy, gdy masa włóknista zostaje dostarczona do celów dystrybucji, konsumpcji lub wykorzystania na rynku unijnym w ramach działalności handlowej, co oznacza, że przedsiębiorstwo T musi zachować należytą staranność w odniesieniu do masy włóknistej, ponieważ T jest podmiotem (na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw).

2.12. Czy bambus jest objęty zakresem rozporządzenia w sprawie wylesiania? Co z innymi produktami, które nie zawierają odnośnych towarów lub nie zostały wytworzone przy ich użyciu, ale które są wymienione w załączniku I? (AKTUALIZACJA)

Produkty wytworzone wyłącznie z bambusa nie wchodzą w zakres rozporządzenia w sprawie wylesiania. W art. 1 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wylesiania określono, że w przypadku rozporządzenia w sprawie wylesiania „odnośnymi produktami" są wyłącznie te, które zawierają odnośne towary lub zostały wytworzone przy ich użyciu, obejmujące „drewno". W definicji zawartej w art. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania wyjaśniono również, że do celów rozporządzenia w sprawie wylesiania kody HS wymienione w załączniku I mają znaczenie wyłącznie dla określenia, które produkty są objęte rozporządzeniem w sprawie wylesiania.

Zgodnie z notami wyjaśniającymi FAO bambus jest niedrzewnym produktem leśnym, w związku z czym bambus nie jest objęty towarem „drewno".

W przypadku produktów z drewna, które zawierają również elementy bambusowe, elementy te nie podlegają obowiązkom w zakresie należytej staranności.

2.13. Czy wymiana listów pisemnych i innej korespondencji podlega wymogom rozporządzenia w sprawie wylesiania? (AKTUALIZACJA)

Zgodnie z art. 1 pkt 26 i art. 141 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/2446 do unijnego kodeksu celnego „przesyłki z korespondencją" nie podlegają wymogom dotyczącym zgłoszeń celnych, a zatem nie podlegają obowiązkowi przedstawienia numeru referencyjnego oświadczenia o należytej staranności. Podobnie w UE takie przesyłki z korespondencją nie są wprowadzane do obrotu ani udostępniane na rynku, lecz służą celom komunikacyjnym. Kwestię tę doprecyzowano również w projekcie rozporządzenia delegowanego zmieniającego załącznik I, opublikowanym w celu uzyskania opinii publicznej.

Należy zauważyć, że odnośnych produktów zawartych w przesyłkach z korespondencją (np. w kopercie) nie można uznać za „przesyłki z korespondencją", a zatem, w stosownych

przypadkach, podlegają one wymogom zgłoszenia celnego i przedstawieniu numeru referencyjnego oświadczenia o należytej staranności.

2.14. Czy próbki i produkty wykorzystywane do celów badań, analiz lub prób są objęte zakresem rozporządzenia w sprawie wylesiania? (AKTUALIZACJA)

W projekcie aktu delegowanego opublikowanym w celu uzyskania opinii publicznej proponuje się wyłączenie z zakresu rozporządzenia niewielkiej liczby próbek produktów mających znikomą wartość, przeznaczonych do spożycia lub wykorzystania wyłącznie w celu uzyskania zamówień na towary, których rodzaj reprezentują, pod warunkiem że ich sposób prezentacji i liczba w porównaniu z produktami tego samego rodzaju lub o tej samej jakości wyklucza spożycie lub wykorzystanie ich do innych celów niż uzyskanie zamówień. To samo – tj. brak zastosowania obowiązków wynikających z rozporządzenia w sprawie wylesiania – dotyczy produktów przeznaczonych do badań, analiz i prób mających określić ich skład, jakość lub inne parametry techniczne do celów informacyjnych lub do celów badań o charakterze przemysłowym lub handlowym, pod warunkiem że produkty te w toku badań, analiz lub prób zostają w całości zużyte lub zniszczone albo są przechowywane lub zostają zwrócone wyłącznie z powodu zobowiązań prawnych lub umownych dotyczących badań, analiz lub prób i wyłącznie do celów ich spełnienia.

Przykłady dostaw próbek i produktów wykorzystywanych do celów badań, analiz lub prób są następujące:

- Dostawca wysyła opony do producenta pojazdów w celu sprawdzenia ich jakości i trwałości – opony zostaną zniszczone w trakcie próby.
- Dostawca wysyła małe ilości nowego składnika (np. ziarna kakao lub kawy) do producenta żywności do celów oceny sensorycznej oraz sprawdzenia jego jakości i bezpieczeństwa żywności w przedsiębiorstwie. Składnik jest w pełni wykorzystywany w trakcie analiz i prób. W takim przypadku dostawca i producent żywności nie są objęci zakresem rozporządzenia, jeżeli dany składnik jest wyraźnie przeznaczony do wykorzystania do celów analiz i prób, biorąc pod uwagę ustalenia umowne i okoliczności towarzyszące.
- Przedsiębiorstwo kawowe dokonuje przywozu niewielkiej próbki ziaren kawy z nowego obszaru produkcji do wykorzystania i konsumpcji w ramach swojej działalności w celu podjęcia decyzji, czy zamówić dużą ilość ziaren kawy z tego samego obszaru.

2.15. Czy rozporządzenie obejmuje wynajem odnośnych produktów?

Jeżeli odnośny produkt jest wynajmowany lub dostarczany na podstawie podobnych ustaleń umownych, produktu nie uznaje się za wprowadzony do obrotu lub udostępniony na rynku. Dostawa na podstawie rozporządzenia w sprawie wylesiania zakłada zawarcie umowy (pisemnej lub ustnej) między co najmniej dwiema osobami prawnymi lub fizycznymi w sprawie przeniesienia własności lub jakiegokolwiek innego prawa własności odnoszącego się do danego produktu (zob. najczęściej zadawane pytanie 2.10). Jak jednak określono w pkt 3 najczęściej zadawanego pytania 2.10, każdy produkt dopuszczony do obrotu na rynku

unijnym lub objęty procedurą celną „wywozu”, w tym w przypadku wynajmu, uznaje się za wprowadzony do obrotu i w związku z tym podlega rozporządzeniu.

Przykład: unijne przedsiębiorstwo P niebędące MŚP kupuje drewniane artykuły meblarskie (odnośny produkt) od unijnego producenta S, który dochował należytej staranności i przedłożył oświadczenie o należytej staranności dla mebli. Meble są wynajmowane przez przedsiębiorstwo P w UE w celu ich wykorzystania przez pewien czas, zanim zostaną zwrócone przedsiębiorstwu P do celów późniejszego wypożyczenia. Przedsiębiorstwo P nie podlega obowiązkom na podstawie rozporządzenia w sprawie wylesiania, ponieważ zajmuje się jedynie wynajmem mebli i nie przenosi własności ani innego prawa własności.

°°°°

3. Podmioty będące przedmiotem zobowiązań

3.1. Jakie podmioty obejmuje rozporządzenie w sprawie wylesiania i gdzie mogę znaleźć więcej informacji na temat obowiązków poszczególnych podmiotów? (NOWE)

Rozporządzenie w sprawie wylesiania obejmuje podmioty gospodarcze działające w łańcuchach dostaw odnośnych produktów wymienionych w załączniku I do rozporządzenia.

Wyróżnia się trzy odrębne kategorie podmiotów:

1. **podmioty** (czasami zwane również „podmiotami na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw”) to osoby fizyczne lub prawne, które wprowadzają odnośny produkt do obrotu na rynku unijnym lub wywożą go z Unii po raz pierwszy, z wyłączeniem podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw (zob. art. 2 pkt 15 rozporządzenia w sprawie wylesiania). Na przykład: za podmiot uznaje się importera ziarna kakaowego lub hodowcę bydła w UE, który zajmuje się hodowlą bydła żywego. Niektóre podmioty są producentami pierwotnymi, którzy wprowadzają do obrotu produkty, które sami wyprodukowali, co oznacza, że sami uprawiali, zebrali lub pozyskali odnośne towary na odnośnych działkach lub, w przypadku bydła, w zakładach. Tacy producenci pierwotni mogą odpowiadać definicji „mikropodmiotu pierwotnego lub małego podmiotu pierwotnego” zawartej w rozporządzeniu (zob. art. 2 pkt 15a rozporządzenia w sprawie wylesiania). Stanowią oni podkategorię podmiotów, co oznacza, że podlegają przepisom dotyczącym podmiotów, o ile rozporządzenie nie stanowi inaczej. Obowiązki podmiotów wyszczególniono w art. 4 rozporządzenia w sprawie wylesiania, a uproszczony system dla mikropodmiotów pierwotnych lub małych podmiotów pierwotnych określono w art. 4a rozporządzenia w sprawie wylesiania;
2. **podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw** to osoby fizyczne lub prawne, które wprowadzają do obrotu lub wywożą odnośne produkty wytworzone przy użyciu odnośnych produktów, z których wszystkie są objęte oświadczeniem o należytej

staranności lub uproszczoną deklaracją (zob. art. 2 pkt 15b rozporządzenia w sprawie wylesiania). Za podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw należałoby uznać na przykład producenta czekolady, który kupuje ziarna kakao od importera i przetwarza je na czekoladę przeznaczoną na rynek UE albo na wywóz. Podobnie za podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw należałoby uznać przedsiębiorstwo, które kupuje drewno surowe (HS 4403) od właściciela lasu z UE i wywozi je do państwa trzeciego. Obowiązki podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw dostosowano do obowiązków podmiotów handlowych i określono w art. 5 rozporządzenia w sprawie wylesiania, przy czym różnią się one w zależności od tego, czy są to MŚP czy podmioty niebędące MŚP;

3. **podmioty handlowe** to osoby fizyczne lub prawne w łańcuchu dostaw inne niż podmiot lub podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw, które udostępniają odnośne produkty na rynku unijnym (zob. art. 2 pkt 17 rozporządzenia w sprawie wylesiania). Może to być na przykład sprzedawca detaliczny sprzedający czekoladę, którą wyprodukował producent czekolady. Aby uzyskać informacje na temat obowiązków podmiotów handlowych, zob. art. 5 rozporządzenia w sprawie wylesiania.

Więcej informacji na temat obowiązków poszczególnych kategorii podmiotów można znaleźć w niniejszym dokumencie (zob. m.in. najczęściej zadawane pytania 3.4 i 5.1).

3.1.1. W jakim stopniu zmiana kodu towaru HS lub CN ma wpływ na wyznaczenie przedsiębiorstwa jako podmiotu na dalszym etapie łańcucha dostaw lub podmiotu handlowego? (AKTUALIZACJA)

Każda zmiana kodu towaru (HS lub CN) określonego w Nomenklaturze scalonej (załącznik I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87) produktu już wprowadzonego do obrotu skutkuje tym, że przedsiębiorstwo wprowadzające produkt pochodny do obrotu jest podmiotem działającym na rynku niższego szczebla. Takie przedsiębiorstwo uznaje się za podmiot działający na rynku niższego szczebla, ponieważ wprowadza ono do obrotu odnośny produkt „wytworzony przy użyciu odnośnych produktów” w rozumieniu art. 2 pkt 15b rozporządzenia w sprawie wylesiania.

Na przykład przedsiębiorstwo A z siedzibą w UE dokonuje przywozu kawy niepalonej niepozbawionej kofeiny (kod CN 0901 11 00). Przedsiębiorstwo B, także z siedzibą w UE, dokonuje następnie palenia ziaren i sprzedaje ziarna kawy palonej niepozbawionej kofeiny (kod CN 0901 21 00). W podanym przykładzie przedsiębiorstwo A byłoby uznawane za podmiot na podstawie rozporządzenia, podczas gdy przedsiębiorstwo B byłoby uznawane za podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw.

Jeżeli przedsiębiorstwo B jedynie odsprzedałoby niepaloną kawę niepozbawioną kofeiny bez przetworzenia produktu w sposób zmieniający kod towaru, przedsiębiorstwo B zaklasyfikowałoby się jako przedsiębiorstwo handlowe.

3.2. Co oznacza sformułowanie „w ramach działalności handlowej”? (AKTUALIZACJA)

Działalność handlowa jest rozumiana jako działalność prowadzona w kontekście gospodarczym.

Z połączonych definicji terminów „podmiot” (art. 2 pkt 15 rozporządzenia w sprawie wylesiania) i „w ramach działalności handlowej” (art. 2 pkt 19 tego rozporządzenia) wynika, że każda osoba inna niż podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw, która wprowadza odnośny produkt do obrotu na rynku unijnym w celu sprzedaży (z przekształceniem lub bez) lub bezpłatnie, do celów przetwarzania lub dystrybucji wśród konsumentów komercyjnych lub niekomercyjnych lub do wykorzystania w kontekście swojej działalności handlowej, będzie podlegać wymogom należytej staranności i musi złożyć oświadczenie o należytej staranności lub, w stosownym przypadku, uproszczoną deklarację.

3.3. Co oznaczają „właściwe przepisy kraju produkcji”? (AKTUALIZACJA)

Odnośne towary i odnośne produkty mogą być wprowadzane do obrotu na rynku unijnym tylko wtedy, gdy spełniają trzy wymogi określone w art. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania, a mianowicie 1) nie powodują wylesiania (art. 3 lit. a)), 2) są zgodne z właściwymi przepisami kraju produkcji (art. 3 lit. b)) oraz 3) przedłożono w ich sprawie oświadczenie o należytej staranności lub uproszczoną deklarację (art. 3 lit. c)).

„Właściwe przepisy” mogą obejmować m.in. przepisy krajowe (w tym właściwe prawo wtórne) i prawo międzynarodowe mające zastosowanie w prawie krajowym. „Kraj produkcji” oznacza kraj, gdzie wyprodukowano odnośny towar (zob. art. 2 pkt 24 rozporządzenia w sprawie wylesiania). „Wyprodukowany” oznacza uprawiany, pozyskany lub hodowany na odpowiednich działkach lub, w przypadku bydła, w zakładach (zob. art. 2 pkt 14 rozporządzenia w sprawie wylesiania). W związku z tym przepisy innych państw, w których mogły mieć miejsce dalsze etapy procesu wytwarzania, nie mają znaczenia dla wymogu legalności (np. soja pozyskiwana w kraju A (kraju produkcji) jest przekształcana w mączkę sojową w kraju B przed wprowadzeniem jej do obrotu na rynku unijnym w kraju C). Rozporządzenie zawiera wykaz dziedzin prawodawstwa, nie precyzując konkretnych aktów prawnych, ponieważ różnią się one w zależności od kraju i mogą podlegać zmianom. Zgodnie z definicją przepisy wymienione w art. 2 pkt 40 lit. a)–h) należy interpretować w ten sposób, że dotyczą one statusu prawnego obszaru produkcji. Ponadto w odniesieniu do różnych dziedzin prawodawstwa należy uwzględnić znaczenie i cel określone w art. 1 ust. 1 lit. a) i b) rozporządzenia w sprawie wylesiania. W związku z tym właściwe są m.in. przepisy związane z ochroną lasów, ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych lub ochroną różnorodności biologicznej.

Do celów gromadzenia informacji i oceny ryzyka zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. h) i art. 10 rozporządzenia w sprawie wylesiania wymagane są odpowiednie dokumenty. Dokumenty te mogą na przykład składać się z oficjalnych dokumentów organów publicznych, umów, orzeczeń sądowych lub ewentualnie przeprowadzonych ocen skutków i audytów. W każdym przypadku podmiot musi sprawdzić, czy dokumenty te są weryfikowalne i wiarygodne, biorąc pod uwagę ryzyko korupcji w kraju produkcji.

Więcej informacji można znaleźć w zawiadomieniu Komisji w sprawie wytycznych (C/2025/3588)[3].

[3] Wytyczne są obecnie aktualizowane – nowe odniesienie zostanie dodane tutaj i poniżej, gdy tylko będzie dostępne.

3.4. Jakie są obowiązki podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmiotów handlowych? (NOWE)

a) Obowiązki wynikające z art. 5 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania

Podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmioty handlowe są zobowiązane do gromadzenia i przechowywania informacji na temat swoich bezpośrednich partnerów biznesowych (zob. art. 5 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania). Mogą one wprowadzać do obrotu lub udostępniać odnośne produkty na rynku lub wywozić je wyłącznie po otrzymaniu wszystkich wymaganych informacji od swoich bezpośrednich dostawców. Informacje te obejmują nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy, adres pocztowy, adres e-mail i, jeżeli jest dostępny, adres strony internetowej podmiotów, podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw lub podmiotów handlowych, które dostarczyły im odnośne produkty, oraz podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw lub podmiotów handlowych, którym dostarczają one odnośne produkty.

Jedynie w przypadku, gdy ich bezpośredni dostawca jest podmiotem (na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw) w rozumieniu art. 2 pkt 15 rozporządzenia w sprawie wylesiania, co sprawia, że podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw lub podmiot handlowy jest tzw. pierwszym podmiotem na dalszym etapie łańcucha dostaw lub pierwszym podmiotem handlowym, wymagane informacje będą obejmować również numery referencyjne oświadczeń o należytej staranności lub identyfikatory deklaracji związanych z produktami.

Pierwszy uczestnik dalszych etapów łańcucha dostaw, który jest zaopatrywany przez podmiot, może wywnioskować swoją pozycję jako pierwszy podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw lub pierwszy podmiot handlowy na podstawie numerów referencyjnych oświadczeń o należytej staranności lub identyfikatorów deklaracji otrzymanych od swojego dostawcy lub dostawców na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw. Obowiązek przekazania numeru spoczywa na podmiocie (na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw).

Pierwszy podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw lub pierwszy podmiot handlowy nie musi proaktywnie zwracać się o przekazanie numeru referencyjnego lub identyfikatora deklaracji ani badać swojej pozycji w łańcuchu dostaw, chyba że posiada informacje wskazujące na fakt, że jego dostawca jest podmiotem na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw. Dopiero po otrzymaniu numeru musi go zarejestrować we własnym rejestrze.

Podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw lub podmiot handlowy, działając w dobrej wierze, może domniemywać, że jego dostawcy nie są podmiotami na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw, jeżeli nie otrzyma od nich numerów referencyjnych ani identyfikatorów deklaracji. Pierwszy podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw lub pierwszy podmiot handlowy zobowiązany jest powstrzymać się od wprowadzenia odnośnych produktów do obrotu lub udostępnienia ich na rynku unijnym jedynie w przypadku, gdy jest świadomy, że jego dostawca jest podmiotem na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw i że ten podmiot na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw nie wywiązuje się z obowiązku udostępnienia numeru referencyjnego oświadczenia o należytej staranności lub identyfikatora deklaracji (art. 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wylesiania).

b) „Gromadzenie i przechowywanie" informacji zgodnie z art. 5 ust. 3 i 4 rozporządzenia w sprawie wylesiania

Podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmioty handlowe są zobowiązane do gromadzenia i przechowywania informacji, o których mowa w lit. a), przez co najmniej pięć lat od daty wprowadzenia do obrotu, udostępnienia na rynku lub wywozu. Nie pociąga to za sobą żadnego wymogu przechowywania tych informacji w konkretnym systemie ani bazie danych. Nie oznacza to również obowiązku systematycznego sprawdzania treści ani ważności numerów referencyjnych otrzymanych od dostawcy.
Aby spełnić obowiązek „gromadzenia i przechowywania", wystarczy, aby podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw lub podmiot handlowy był w stanie uzyskać i zgromadzić takie informacje w rozsądnym terminie po otrzymaniu wniosku od właściwego organu lub w przypadku uzasadnionych zastrzeżeń.
Podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmioty handlowe muszą przechowywać zgromadzone informacje przez co najmniej pięć lat i muszą udostępniać takie informacje właściwym organom na ich wniosek zgodnie z art. 5 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Muszą być w stanie powiązać numery referencyjne oświadczeń o należytej staranności i identyfikatory deklaracji z przepływami produktów przywożonych, ale nie wywożonych.

c) Wymóg rejestracji obowiązujący podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw niebędące MŚP i podmioty handlowe niebędące MŚP

Podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw niebędące MŚP i podmioty handlowe niebędące MŚP są dodatkowo zobowiązane do rejestracji w systemie informacyjnym, art. 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania.

3.5. Czy podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw lub podmioty handlowe muszą określić, czy są pierwszym podmiotem na dalszym etapie łańcucha dostaw lub pierwszym podmiotem handlowym? (NOWE)

Podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw lub podmioty handlowe, których bezpośrednim dostawcą jest podmiot, muszą gromadzić i przechowywać numery referencyjne oświadczeń o należytej staranności lub identyfikatory deklaracji związanych z produktami wprowadzonymi do obrotu przez ten podmiot (art. 5 ust. 3 lit. a) rozporządzenia w sprawie wylesiania). W związku z tym te podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw lub podmioty handlowe, których dostawcą jest podmiot, kwalifikują się jako pierwsze podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw lub pierwsze podmioty handlowe.

Podmioty (w tym mikropodmioty pierwotne lub małe podmioty pierwotne) są zobowiązane do proaktywnego przekazywania swojego numeru oświadczenia o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji pierwszemu podmiotowi na dalszym etapie łańcucha dostaw lub pierwszemu podmiotowi handlowemu (art. 4 ust. 7 rozporządzenia w sprawie wylesiania). Co do zasady podmioty (w tym mikropodmioty pierwotne lub małe podmioty pierwotne) same identyfikują swojego klienta jako takiego w momencie, w którym wywiązują się z obowiązku przekazania numeru oświadczenia o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji.

Podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw lub podmiot handlowy, działając w dobrej wierze, może domniemywać, że jego dostawcy nie są podmiotami na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw, jeżeli nie otrzyma od nich numerów referencyjnych ani identyfikatorów deklaracji. Pierwszy podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw lub pierwszy podmiot handlowy musi powstrzymać się od wprowadzania odnośnych towarów do obrotu lub udostępniania ich na rynku unijnym jedynie w przypadku, gdy jest świadomy, że jego dostawca jest podmiotem na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw i że ten podmiot na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw nie wywiązuje się z obowiązku udostępnienia numeru referencyjnego oświadczenia o należytej staranności lub identyfikatora deklaracji (art. 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wylesiania).

Podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw lub podmiot handlowy nie jest zobowiązany do proaktywnej oceny, czy jego dostawca jest podmiotem, ani do żądania od swojego dostawcy numeru oświadczenia o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji lub uzyskania takiego numeru, chyba że jest świadomy, że jego dostawca jest podmiotem.

3.6. Czy podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw niebędące MŚP i podmioty handlowe niebędące MŚP będą miały dostęp w systemie informacyjnym do informacji o geolokalizacji zawartych w oświadczeniach o należytej staranności lub do informacji o adresie pocztowym zawartych w uproszczonych deklaracjach składanych przez podmioty na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw? (AKTUALIZACJA)

Podmioty na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw będą mogły zdecydować, czy informacje dotyczące geolokalizacji lub adresu pocztowego zawarte w ich oświadczeniach o należytej staranności lub uproszczonych deklaracjach złożonych w systemie informacyjnym będą dostępne i widoczne dla podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw niebędących MŚP lub podmiotów handlowych niebędących MŚP, które posiadają powiązane numery referencyjne lub identyfikatory deklaracji oraz powiązane z nimi numery weryfikacyjne. Sprawdzenie informacji zawartych w oświadczeniach o należytej staranności i uproszczonych deklaracjach jest jednym ze środków, z których podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw niebędące MŚP i podmioty handlowe niebędące MŚP mogą skorzystać, aby zweryfikować, czy dochowano należytej staranności w przypadku uzasadnionych zastrzeżeń, o których mowa w art. 5 ust. 6 rozporządzenia w sprawie wylesiania.

3.6.1 Czy podmioty są zobowiązane do przekazania klientom „numeru weryfikacyjnego” swojego oświadczenia o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji? (NOWE)

Podmioty muszą przekazywać swoim bezpośrednim klientom numery referencyjne oświadczeń o należytej staranności (lub identyfikatory deklaracji w przypadku złożenia uproszczonej deklaracji) związane z ich odnośnymi produktami tylko wtedy, gdy klienci są (pierwszymi) podmiotami na dalszych etapach łańcucha dostaw lub pierwszymi podmiotami handlowymi, zob. art. 4 ust. 7 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Nie ma obowiązku przekazywania numerów referencyjnych lub identyfikatorów deklaracji innym klientom, takim jak konsumenci końcowi lub przedsiębiorstwa wytwarzające produkty nieobjęte zakresem rozporządzenia w sprawie wylesiania.

Na mocy rozporządzenia w sprawie wylesiania zmienionego w grudniu 2025 r. podmioty nie mają prawnego obowiązku dostarczania dodatkowych informacji, które umożliwiłyby podmiotom na dalszych etapach łańcucha dostaw lub podmiotom handlowym zachowanie należytej staranności w odniesieniu do nabywanych przez nie odnośnych produktów, ponieważ na dalszych etapach łańcucha dostaw nie ma obowiązków w zakresie należytej staranności (zob. najczęściej zadawane pytanie 3.4, aby uzyskać więcej informacji).

Na mocy rozporządzenia w sprawie wylesiania nie ma również prawnego obowiązku udostępniania numerów weryfikacyjnych na dalszych etapach łańcucha dostaw, a numery te stanowią dodatkową warstwę zabezpieczenia danych zawartych w deklaracjach. W przypadku gdy podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw niebędące MŚP i podmioty handlowe niebędące MŚP weryfikują zachowanie należytej staranności zgodnie z art. 5 ust. 6 rozporządzenia w sprawie wylesiania w przypadku uzasadnionych zastrzeżeń, mogą zwrócić się do swojego bezpośredniego dostawcy o udostępnienie numerów weryfikacyjnych (zob. najczęściej zadawane pytania 3.6.1 i 7.25, aby uzyskać więcej informacji).

3.6.2 Jakie kroki muszą podjąć podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmioty handlowe, jeżeli w ich łańcuchach dostaw pojawią się oznaki niezgodności z wymogami, w tym uzasadnione zastrzeżenia? (NOWE)

W art. 5 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wylesiania wymaga się, aby wszystkie podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmioty handlowe (będące i niebędące MŚP) natychmiast informowały właściwe organy państw członkowskich, w których wprowadziły odnośny produkt do obrotu lub udostępniły go na rynku, a także podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmioty handlowe, którym dostarczyły odnośny produkt, gdy uzyskają nowe informacje, w tym uzasadnione zastrzeżenia – lub zostaną o nich poinformowane – sugerujące, że zachodzi ryzyko, że wprowadzony przez nie do obrotu lub udostępniony na rynku odnośny produkt nie jest zgodny z wymogami rozporządzenia w sprawie wylesiania. W przypadku wywozu podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw muszą poinformować właściwy organ kraju produkcji w rozumieniu w art. 2 pkt 24 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Jeżeli w przypadku wywozu kraj produkcji (zgodnie z art. 2 pkt 24 rozporządzenia w sprawie wylesiania) nie jest znany podmiotowi na dalszym etapie łańcucha dostaw lub nie ma wyznaczonego właściwego organu do spraw rozporządzenia w sprawie wylesiania, co oznacza, że nie można skontaktować się z właściwym organem tego państwa, należy skontaktować się z właściwym organem państwa członkowskiego wywozu.

Uzasadnione zastrzeżenie oznacza, zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 31 rozporządzenia w sprawie wylesiania, że istnieje należycie uzasadnione twierdzenie oparte na obiektywnych i możliwych do sprawdzenia informacjach dotyczących niezgodności z niniejszym rozporządzeniem, które może wymagać interwencji właściwych organów. Uzasadnione zastrzeżenie może pojawić się zarówno w sferze organów publicznych, jak i podmiotów prywatnych.

Należy uznać, że przedsiębiorstwo posiada wiedzę na temat informacji lub uzasadnionych zastrzeżeń, jeżeli informacje te zostały mu przekazane pocztą elektroniczną lub w inny sposób, na przykład podczas spotkania z pracownikami lub w wyniku otrzymywania informacji od Komisji, organów krajowych, innych podmiotów prywatnych lub mediów.

W przypadku podmiotów na dalszym etapie łańcucha dostaw niebędących MŚP i podmiotów handlowych niebędących MŚP zastosowanie mają ograniczone dodatkowe obowiązki na podstawie art. 5 ust. 6, a mianowicie w przypadku uzasadnionych zastrzeżeń podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw niebędący MŚP lub podmiot handlowy niebędący MŚP musi sprawdzić, czy zachowano należytą staranność i czy nie stwierdzono żadnego ryzyka lub stwierdzono jedynie znikome ryzyko. Podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw niebędący MŚP lub podmiot handlowy niebędący MŚP nie może nadal wprowadzać do obrotu, udostępniać na rynku ani wywozić danego produktu, chyba że w ramach przeprowadzonej przez ten podmiot lub właściwy organ weryfikacji zostanie stwierdzone, że nie istnieje ryzyko niezgodności lub istnieje jedynie znikome ryzyko niezgodności.

Weryfikacja jest obowiązkiem o charakterze reaktywnym – nie wymaga się systematycznej analizy, czy podmioty (na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw) zachowują należytą staranność, a jedynie w przypadku pojawienia się uzasadnionych zastrzeżeń.

Weryfikację można przeprowadzić za pomocą następujących środków:

- przedsiębiorstwo może zweryfikować ważność i treść otrzymanych numerów referencyjnych i identyfikatorów deklaracji, jeżeli są one dostępne;
- podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw niebędące MŚP lub podmioty handlowe niebędące MŚP mogą również chcieć gromadzić i analizować informacje wykraczające poza te, które są zawarte w systemie informacyjnym. Podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw niebędące MŚP lub podmioty handlowe niebędące MŚP mogą na przykład korzystać z wykazu krajów lub ich części, o którym mowa w art. 29 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania[4]; zapoznać się z publicznie dostępnymi sprawozdaniami na podstawie art. 12 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania od podmiotów na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw niebędących MŚP; zapoznać się z wynikami audytu przeprowadzonego na podstawie art. 11 ust. 2 lit. b) rozporządzenia w sprawie wylesiania; lub dobrowolnie zwrócić się do swoich dostawców o dodatkowe informacje. W ten sposób mogą zweryfikować, czy podmioty (dostawcy) na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw mają funkcjonujący i aktualny system należytej staranności, w tym odpowiednie i proporcjonalne polityki, kontrole i procedury mające na celu zmniejszenie ryzyka niezgodności odnośnych produktów z przepisami i skuteczne zarządzanie tym ryzykiem, aby zapewnić właściwe i regularne zachowanie należytej staranności;
- jeżeli nie można uzyskać żadnych informacji pozwalających na weryfikację, podmioty te mogą wywiązać się z obowiązku sprawdzenia, czy zachowano należytą staranność, dostarczając właściwemu organowi odpowiednie informacje na temat ich łańcucha dostaw, w tym informacje o tym, od którego dostawcy otrzymali odnośny produkt,

[4] C/2025/3279, rozporządzenie wykonawcze Komisji – UE – 2025/1093 – PL – EUR-Lex.

oraz wszelkie dalsze informacje związane z uzasadnionymi zastrzeżeniami, jakie mogą mieć. Wówczas właściwy organ może poinformować ich dostawcę o uzasadnionych zastrzeżeniach, co pociąga za sobą te same obowiązki. Gdy produkty dotrą do podmiotu na dalszym etapie łańcucha dostaw lub podmiotu handlowego, który otrzymał odnośne produkty od innego podmiotu („pierwszy podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw lub pierwszy podmiot handlowy"), taki podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw lub podmiot handlowy, o ile nie jest MŚP, weryfikuje, czy zachowano należytą staranność na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw (przez podmiot), zwracając się do tego podmiotu o przekazanie informacji zawartych w oświadczeniu o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji oraz innych potrzebnych informacji.

3.7. Co się stanie, jeżeli podmiot spoza UE wprowadza odnośny produkt lub towar do obrotu na rynku unijnym? W jakich okolicznościach podmioty spoza UE będą miały dostęp do systemu informacyjnego? (AKTUALIZACJA)

Jeśli osoba fizyczna lub prawna mająca siedzibę poza UE wprowadza odnośne produkty do obrotu na rynku unijnym, zgodnie z art. 7 rozporządzenia w sprawie wylesiania za podmiot w rozumieniu rozporządzenia uznaje się pierwszą osobę mającą siedzibę w Unii, która udostępnia takie odnośne produkty na rynku.

Oznacza to, że w tym przypadku będą istnieć dwa podmioty w rozumieniu rozporządzenia – jeden prowadzący działalność poza UE i jeden na terytorium UE.

Pierwsza osoba mająca siedzibę w Unii, którą uznaje się za podmiot zgodnie z art. 7 rozporządzenia w sprawie wylesiania, podlega obowiązkom „podmiotów na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw" (aby uzyskać więcej informacji, zob. najczęściej zadawane pytania 3.1 oraz 5.1). Art. 5 rozporządzenia w sprawie wylesiania nie ma zastosowania do pierwszej osoby mającej siedzibę w Unii. Celem art. 7 rozporządzenia w sprawie wylesiania, jak określono w motywie 30, jest zapewnienie, by w każdym łańcuchu dostaw w Unii był mający siedzibę w Unii podmiot, który może być pociągnięty do odpowiedzialności w przypadku niewypełniania obowiązków wynikających z rozporządzenia w sprawie wylesiania.

Przykład:
Przedsiębiorstwo A z siedzibą poza UE przywozi i dopuszcza do obrotu ziarna kakao stanowiące odnośny produkt. Przedsiębiorstwo A dostarcza ziarna kakao przedsiębiorstwu B z siedzibą w UE, które produkuje i sprzedaje czekoladę.
Przedsiębiorstwo A jest podmiotem z siedzibą poza UE i musi zachować należytą staranność oraz przedłożyć oświadczenie o należytej staranności w systemie informacyjnym. W związku z art. 7 rozporządzenia w sprawie wylesiania przedsiębiorstwo B z siedzibą w UE jest podmiotem i jest również zobowiązane do zachowania należytej staranności i złożenia oświadczenia o należytej staranności.

Podmioty spoza UE będą miały dostęp do systemu informacyjnego tylko wtedy, gdy posiadają ważny numer EORI nadany przez państwo członkowskie UE lub przez Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej (XI), ponieważ tylko w tym przypadku będą musiały złożyć oświadczenie o należytej staranności lub uproszczoną deklarację przed złożeniem zgłoszenia

celnego. Będą one mieć dostęp do systemu w roli podmiotu, a nie jako upoważniony przedstawiciel, ponieważ zgodnie z art. 2 pkt 22 rozporządzenia w sprawie wylesiania upoważniony przedstawiciel musi mieć siedzibę w Unii.

Art. 7 rozporządzenia w sprawie wylesiania ma również zastosowanie w przypadku grupy przedsiębiorstw składającej się z wielu podmiotów prawnych mających siedzibę zarówno w UE, jak i poza nią. Oba podmioty wchodzące w skład grupy przedsiębiorstw mogą zdecydować się na wyznaczenie upoważnionego przedstawiciela przy składaniu oświadczenia o należytej staranności zgodnie z art. 6 rozporządzenia w sprawie wylesiania.

Obowiązki wynikające z art. 7 rozporządzenia w sprawie wylesiania nie mają zastosowania do pierwszego przedsiębiorstwa mającego siedzibę w Unii, jeżeli nie wprowadza ono odnośnego produktu do obrotu ani udostępnia go na rynku (**przykład**: przedsiębiorstwo C z siedzibą poza UE przywozi i dopuszcza do obrotu ziarna kawy, odnośny produkt, zachowując należytą staranność i składając oświadczenie o należytej staranności. Następnie przedsiębiorstwo C dostarcza ziarna kawy przedsiębiorstwu D z siedzibą w UE, które je pali i wykorzystuje do produkcji wypieków kawowych (niebędących odnośnym produktem). Ponieważ przedsiębiorstwo D nie wprowadza do obrotu i nie udostępnia odnośnego produktu na rynku unijnym, nie jest objęte zakresem stosowania art. 7 rozporządzenia w sprawie wylesiania, a zatem nie ciążą na nim żadne obowiązki wynikające z tego rozporządzenia.

W szczególnym przypadku transakcji handlu elektronicznego między przedsiębiorstwami a konsumentami (zob. najczęściej zadawane pytania 3.17–3.19) art. 7 rozporządzenia w sprawie wylesiania nie ma zastosowania do konsumentów w UE kupujących produkty spoza UE do konsumpcji własnej, ponieważ konsumenci ci nie udostępniają odnośnych produktów na rynku unijnym. W art. 7 rozporządzenia w sprawie wylesiania nie wymaga się, aby istniał podmiot mający siedzibę w UE, jeżeli odnośny produkt jest dostarczany konsumentowi końcowemu. W istocie zgodnie z art. 7 rozporządzenia w sprawie wylesiania za podmiot w rozumieniu tego rozporządzenia należy uznać osobę fizyczną lub prawną mającą siedzibę w UE, która udostępnia odnośne produkty na rynku unijnym po tym, jak takie odnośne produkty zostały wprowadzone do obrotu przez osobę mającą siedzibę poza UE.

3.8. Czy dana osoba może być zarówno podmiotem, jak i podmiotem na dalszym etapie łańcucha dostaw w odniesieniu do tego samego produktu w tym samym łańcuchu dostaw? (NOWE)

Zasadniczo możliwe jest, aby ten sam podmiot prawny w tym samym łańcuchu dostaw odpowiadał zarówno definicji podmiotu, jak i podmiotu na dalszym etapie łańcucha dostaw: gdy podmiot wprowadza produkt do obrotu, a następnie przekształca go w odnośny produkt pochodny, który wprowadza do obrotu, podmiot może pełnić zarówno rolę podmiotu (na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw), jak i pierwszego podmiotu na dalszym etapie łańcucha dostaw. W takim przypadku, jeżeli produkt pochodny jest dostarczany innemu podmiotowi na dalszym etapie łańcucha dostaw lub podmiotowi handlowemu, podmiot prawny nie musi podawać numeru referencyjnego zgodnie z art. 4 ust. 7 rozporządzenia w sprawie wylesiania.

Przykład nr 1: przedsiębiorstwo A przywozi drewno (HS 4403, odnośny produkt) i w ramach tego samego podmiotu prawnego wykorzystuje to drewno do produkcji tarcicy (HS 4407, odnośny produkt), którą sprzedaje producentowi mebli B.

W podanym przykładzie oznacza to, że przedsiębiorstwo A musi zachować należytą staranność i złożyć oświadczenie o należytej staranności przed przywozem drewna. Przedsiębiorstwo A następnie przetwarza drewno, już objęte oświadczeniem o należytej staranności, na tarcicę. Przy sprzedaży tarcicy wyprodukowanej z przetworzonego surowca zgodnego z rozporządzeniem w sprawie wylesiania przedsiębiorstwo A pełni rolę pierwszego podmiotu na dalszym etapie łańcucha dostaw, przy czym zgodnie z art. 5 ust. 3 lit. a) rozporządzenia w sprawie wylesiania ma obowiązek zgromadzić numer referencyjny. Ponieważ ten sam podmiot prawny odgrywa obie role, dostępne są już numery referencyjne lub identyfikatory deklaracji, co pozwala wypełnić obowiązek gromadzenia i przechowywania danych na podstawie art. 5 ust. 3 lit. a) rozporządzenia w sprawie wylesiania. Przy sprzedaży tarcicy producentowi mebli B przedsiębiorstwo A nie jest zobowiązane do przekazania numeru referencyjnego swojego przywozowego oświadczenia o należytej staranności.

To samo (brak konieczności przekazania numeru referencyjnego oświadczenia o należytej staranności przez przedsiębiorstwo A) ma zastosowanie, jeżeli przedsiębiorstwo A wykorzystuje do produkcji sprzedawanej przez siebie tarcicy zarówno drewno przywożone, jak i drewno, które zostało wyprodukowane w kraju przez odrębny podmiot prawny; w obu przypadkach przedsiębiorstwo A przejęłoby rolę podmiotu na dalszym etapie łańcucha dostaw w momencie sprzedaży tarcicy, bez obowiązku przekazywania numerów referencyjnych swoim klientom.

Jeżeli natomiast przedsiębiorstwo A wykorzystuje drewno (HS 4403, odnośny produkt) uprawiane i pozyskiwane samodzielnie przez to przedsiębiorstwo do produkcji tarcicy, którą następnie sprzedaje, przedsiębiorstwo A należałoby uznać za podmiot (na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw) w odniesieniu do tarcicy: przedsiębiorstwo A musi zachować należytą staranność i przedłożyć oświadczenie o należytej staranności (lub uproszczoną deklarację) w momencie pierwszego wprowadzenia do obrotu, co w tym przypadku ma miejsce w momencie sprzedaży tarcicy (zob. najczęściej zadawane pytanie 5.20 dotyczące momentu wprowadzenia do obrotu). Przedsiębiorstwo A musi przekazać numer referencyjny (lub identyfikator deklaracji) tarcicy kolejnemu podmiotowi w łańcuchu dostaw, jeżeli kolejny uczestnik łańcucha dostaw jest podmiotem na dalszym etapie łańcucha dostaw lub podmiotem handlowym podlegającym obowiązkowi zgromadzenia numeru referencyjnego lub identyfikatora deklaracji (art. 4 ust. 7, art. 5 ust. 3 lit. a) rozporządzenia w sprawie wylesiania). Przedsiębiorstwo A nie odgrywa w tym przypadku podwójnej roli. Przedsiębiorstwo A ma swobodę wyboru, w jaki sposób chce udostępnić numer referencyjny lub identyfikator deklaracji (można go na przykład podać na fakturze, w wiadomości elektronicznej lub innej dokumentacji towarzyszącej produktowi, ale możliwe są również inne sposoby).

Przypadek „podwójnej roli" może mieć również zastosowanie w poniższym przykładzie.

Przykład nr 2: przedsiębiorstwo C przywozi drewno (HS 4403, odnośny produkt) i wykorzystuje to drewno wraz z drewnem uprawianym i pozyskiwanym samodzielnie do

produkcji tarcicy (HS 4407, odnośny produkt). Następnie sprzedaje tarcicę producentowi mebli D.

W takim przypadku przedsiębiorstwo C należałoby uznać za podmiot (na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw) w odniesieniu do tarcicy w zakresie, w jakim ta tarcica jest wytwarzana z drewna pozyskanego w kraju. Przedsiębiorstwo C musi zachować należytą staranność i złożyć oświadczenie o należytej staranności (lub uproszczoną deklarację) w momencie pierwszego wprowadzenia do obrotu, co w przypadku krajowego łańcucha dostaw drewna ma miejsce w momencie sprzedaży tarcicy, a w przypadku przywożonego drewna – w momencie dopuszczenia go do obrotu w urzędzie celnym. Przedsiębiorstwo C musi przekazać numer referencyjny (lub identyfikator deklaracji) tarcicy producentowi mebli D, podmiotowi na dalszym etapie łańcucha dostaw (art. 4 ust. 7, art. 5 ust. 3 lit. a) rozporządzenia w sprawie wylesiania). Przedsiębiorstwo C nie jest zobowiązane do przekazania producentowi mebli D numeru referencyjnego oświadczenia o należytej staranności w odniesieniu do przywożonego drewna.

W przypadku wielu transakcji w ramach grupy przedsiębiorstw każdy podmiot prawny należący do tej grupy jest rozpatrywany indywidualnie, co oznacza, że pierwszy podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw lub pierwszy podmiot handlowy może być członkiem grupy przedsiębiorstw.

3.9. Czy organizacje niebędące MŚP i prowadzące sprzedaż konsumentom (sprzedawcy detaliczni) są klasyfikowane jako podmioty handlowe? (AKTUALIZACJA)

W zależności od konkretnej sytuacji organizację sprzedawców detalicznych można uznać za „podmiot", za „podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw" albo za „podmiot handlowy" w rozumieniu rozporządzenia.

3.10. Czym jest MŚP w rozumieniu rozporządzenia w sprawie wylesiania? (AKTUALIZACJA)

Zgodnie z art. 2 pkt 30 rozporządzenia w sprawie wylesiania „małe i średnie przedsiębiorstwa" lub „MŚP" oznaczają mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie **przedsiębiorstwa**, niezależnie od ich formy prawnej, w rozumieniu, odpowiednio, art. 3 ust. 1, art. 3 ust. 2 akapit pierwszy i art. 3 ust. 3 dyrektywy 2013/34/UE („dyrektywa o rachunkowości"). Progi, o których mowa w art. 3 ust. 5 i 6 dyrektywy 2013/34/UE, dla małych, średnich i dużych **grup** nie mają znaczenia dla definicji MŚP w rozporządzeniu w sprawie wylesiania. Do rozporządzenia w sprawie wylesiania nie ma również zastosowania zalecenie Komisji (z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (C(2003) 1422)).

Dyrektywa 2013/34/UE o rachunkowości, zmieniona dyrektywą delegowaną Komisji (UE) 2023/2775, stanowi, że **średnie jednostki** „to jednostki, które nie są mikrojednostkami ani małymi jednostkami i które na dzień bilansowy nie przekraczają limitów w przypadku co najmniej dwóch z trzech następujących kryteriów: a) suma bilansowa: 25 000 000 EUR; b) przychody netto ze sprzedaży: 50 000 000 EUR; c) średnia liczba zatrudnionych w roku obrotowym: 250".

Należy jednak zauważyć, że w odniesieniu do art. 38 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania i odroczonego rozpoczęcia stosowania rozporządzenia od dnia 30 czerwca 2027 r. decydujące znaczenie ma to, czy podmiot został utworzony jako mikroprzedsiębiorstwo lub małe przedsiębiorstwo do dnia 31 grudnia 2024 r. Zależy to od progów wielkości, które obowiązywały do tego dnia, i nie jest zależnie od formy prawnej przedsiębiorstwa.

3.10.1. Przedsiębiorstwo jest zwolnione z obowiązku składania oświadczenia o należytej staranności. Czy przedsiębiorstwa, których jest ono dostawcą, mogą jednak wymagać od niego złożenia oświadczenia o należytej staranności? (AKTUALIZACJA)

Żaden podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw ani podmiot handlowy nie ma prawnego obowiązku przedłożenia oświadczenia o należytej staranności, a system informacyjny nie przewiduje technicznej możliwości złożenia takiego oświadczenia.

3.10.2. Czy mogę złożyć oświadczenie o należytej staranności/uproszczoną deklarację w odniesieniu do produktu, który jest wprowadzany do obrotu w państwie trzecim i który ostatecznie zostanie przywieziony do UE? (NOWE)

System informacyjny, o którym mowa w rozporządzeniu w sprawie wylesiania, to repozytorium oświadczeń i deklaracji dotyczących produktów, które są wprowadzane do obrotu na rynku unijnym lub wywożone z tego rynku. Do składania oświadczeń o należytej staranności lub uproszczonych deklaracji są zobowiązane jedynie podmioty (na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw), tj. importerzy i producenci pierwotni wprowadzający produkty bezpośrednio do obrotu na rynku unijnym. Z drugiej strony osoby wprowadzające odnośne produkty na rynek inny niż rynek unijny nie mają obowiązku korzystania z systemu informacyjnego, o którym mowa w rozporządzeniu w sprawie wylesiania. System nie stanowi repozytorium produktów, które są sprzedawane lub poddawane dalszej obróbce poza UE.

3.11. Kto ponosi odpowiedzialność, jeżeli produkt nie jest zgodny z art. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania? (AKTUALIZACJA)

Podmioty zachowują odpowiedzialność za zgodność z wymogami odnośnych produktów, które wprowadzają do obrotu na rynku unijnym lub które wywożą z tego rynku (art. 4 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania). W przypadku niezgodności z wymogami podmioty muszą powstrzymać się od wprowadzania produktu do obrotu lub jego wywozu oraz muszą niezwłocznie poinformować właściwe organy oraz podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmioty handlowe, którym odnośny produkt dostarczają (art. 4 ust. 4 lit. a) i ust. 5 rozporządzenia w sprawie wylesiania).

Podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmioty handlowe dysponują informacjami, a w przypadku podmiotów niebędących MŚP i uzasadnionych zastrzeżeń – mają obowiązek weryfikacji zgodnie z art. 5 ust. 5 i 6 rozporządzenia w sprawie wylesiania.

3.12. Kim jest podmiot w przypadku drzew stojących lub praw do pozyskiwania drewna? (AKTUALIZACJA)

Drzewa stojące jako takie nie wchodzą w zakres rozporządzenia. W zależności od szczegółowych ustaleń umownych „podmiotem" w momencie pozyskiwania drewna może być właściciel lasu albo przedsiębiorstwo, które ma prawo do pozyskiwania odnośnych produktów, w zależności od tego, kto wprowadza odnośny produkt do obrotu na rynku unijnym lub wywozi go z UE. W przypadku gdy osoba zawiera umowę, na mocy której upoważnia drugą stronę umowy do pozyskiwania drewna, umawiająca się strona zajmująca się pozyskiwaniem uważana jest za podmiot, jeżeli bezpośrednio i automatycznie staje się właścicielem pozyskanych kłód poprzez sam fakt pozyskania. Nie ma to miejsca w przypadku, gdy mające zastosowanie prawo krajowe lub umowa przewiduje, że osoba fizyczna lub prawna przenosi, po pozyskaniu, prawo własności na drugą stronę umowy (zob. odpowiednio wyrok C-370/23 z dnia 21 listopada 2024 r.).

3.13. W jaki sposób rozporządzenie ma zastosowanie do grup przedsiębiorstw? (AKTUALIZACJA)

Obowiązki w zakresie należytej staranności mają zastosowanie do „osób" zgodnie z art. 2 pkt 20 rozporządzenia w sprawie wylesiania, niezależnie od tego, czy są one członkami grupy przedsiębiorstw, czy też nie.

Jednostki zależne grupy, podobnie jak każdy podmiot prawny, muszą odnieść się do dyrektywy 2013/34/UE w celu ustalenia, czy ich podmiot jest MŚP, czy też nie (zob. najczęściej zadawane pytanie 3.10). Decydujące znaczenie mają bilans, przychody netto ze sprzedaży i liczba pracowników indywidualnego podmiotu prawnego, a nie grupy przedsiębiorstw jako całości.

Z tego powodu każdy podmiot, który odpowiada definicji podmiotu, podmiotu na dalszym etapie łańcucha dostaw niebędącego MŚP lub podmiotu handlowego niebędącego MŚP, musi utworzyć w systemie informacyjnym odrębne i indywidualne konto swojego podmiotu gospodarczego. System nie pozwala na to, by jedno konto dla roli podmiotu, podmiotu na dalszym etapie łańcucha dostaw lub podmiotu handlowego reprezentowało wiele przedsiębiorstw, ani na utworzenie konta podmiotu gospodarczego dla grupy przedsiębiorstw z wieloma przedsiębiorstwami będącymi użytkownikami.

Zgodnie z art. 6 rozporządzenia w sprawie wylesiania podmioty mogą jednak wyznaczyć upoważnionego przedstawiciela do składania oświadczeń o należytej staranności (lub uproszczonych deklaracji) i zarządzania nimi. W związku z tym grupy przedsiębiorstw mają możliwość wyznaczenia jednego ze swoich członków jako upoważnionego przedstawiciela do składania oświadczeń o należytej staranności w imieniu wszystkich członków grupy. Upoważniony przedstawiciel może korzystać z jednego konta w celu składania oświadczeń o należytej staranności lub uproszczonych deklaracji i zarządzania nimi w imieniu wszystkich podmiotów, które reprezentuje. Upoważniony przedstawiciel musi mieć siedzibę w Unii zgodnie z art. 2 pkt 22 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Należy zauważyć, że odpowiedzialność prawna za zgodność z rozporządzeniem nadal spoczywa na poszczególnych podmiotach.

Szczegółowe informacje na temat rejestracji w systemie informacyjnym można znaleźć w przewodniku użytkownika rozporządzenia w sprawie wylesiania[5].

3.14. Kim jest podmiot lub podmiot handlowy, gdy jedno przedsiębiorstwo zleca innemu przedsiębiorstwu dostarczanie odnośnych produktów związanych z jego działalnością handlową? Na przykład kafeteria, mały sklep lub stoisko utworzone w obiekcie oprócz głównej działalności. (AKTUALIZACJA)

W zależności od szczegółowych ustaleń umownych przedsiębiorstwo odpowiedzialne za dostarczanie odnośnych produktów do wykorzystania w kafeterii, w małym sklepie, na stoisku itp. (udostępniające odnośny produkt na rynku unijnym) jest odpowiedzialne za zgodność tych produktów z rozporządzeniem w sprawie wylesiania. Obowiązki przedsiębiorstwa zależałyby od jego wielkości i pozycji w łańcuchu dostaw.

Na przykład:

1) Wykonawca C jest MŚP, które na mocy umowy zawartej z supermarketem B jest odpowiedzialne za zakup od producenta z UE i dostarczanie czekolady (HS 1806) klientom w sklepach supermarketu B. W tej sytuacji wykonawca C jest podmiotem handlowym będącym MŚP, który podlega jedynie obowiązkom wynikającym z art. 5 ust. 1, 3–5 i 7 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Wykonawca C nie podlega wymogom należytej staranności i nie ponosi odpowiedzialności za zgodność czekolady z rozporządzeniem w sprawie wylesiania.
2) Wykonawca A prowadzi restauracje przy obiekcie w imieniu unijnego supermarketu B niebędącego MŚP. Wykonawca A nie jest MŚP i na mocy umowy zawartej z supermarketem B jest odpowiedzialny za zakup i dostawę czekolady (HS 1806) do restauracji przy obiekcie należącym do supermarketu B. Wykonawca A kupuje czekoladę od producenta unijnego, w związku z czym w tej sytuacji wykonawca A jest podmiotem handlowym niebędącym MŚP, który podlega obowiązkom wynikającym z art. 5 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Wykonawca A nie jest odpowiedzialny za zgodność czekolady z rozporządzeniem w sprawie wylesiania, ale w przypadku uzasadnionych zastrzeżeń musi zweryfikować, czy zachowano należytą staranność w odniesieniu do czekolady (art. 5 ust. 7 rozporządzenia w sprawie wylesiania).
3) Wykonawca D jest przedsiębiorstwem niebędącym MŚP, które prowadzi stoiska cukiernicze w sklepach supermarketu B. Wyroby cukiernicze obejmują czekoladę (HS 1806). Zgodnie z ustaleniami umownymi supermarket B kupuje batony czekoladowe od producenta z państwa trzeciego, a wykonawca D tylko sprzedaje je w imieniu supermarketu B, nigdy nie będąc ich właścicielem. W takiej sytuacji supermarket B jest zatem podmiotem odpowiedzialnym za zachowanie należytej staranności w odniesieniu do batonów czekoladowych i przedkładanie oświadczenia o należytej staranności dla każdej partii batonów czekoladowych. Wykonawca D nie jest odpowiedzialny za zgodność czekolady z przepisami rozporządzenia w sprawie wylesiania.

[5] Podręcznik użytkownika jest dostępny pod adresem: https://green-business.ec.europa.eu/deforestation-regulation-implementation/information-system-deforestation-regulation_pl#training-and-user-manuals.

Wypełnienie obowiązków wynikających z rozporządzenia w sprawie wylesiania jest wymagane tylko wtedy, gdy dostarczane produkty są objęte zakresem rozporządzenia (najczęściej zadawane pytanie 5.13). Produkty, które nie są objęte zakresem stosowania, nawet jeśli zawierają składniki lub elementy pochodzące z towarów objętych zakresem stosowania, nie podlegają wymogom rozporządzenia (najczęściej zadawane pytanie 2.1). Przykładami takich produktów nieobjętych zakresem, które mogą być dostarczane przez wykonawców, są kiełbasy i podobne surowe wyroby mięsne z wołowiny (HS 1601), chleb, bułki, pieczywo cukiernicze, ciasta i ciastka, herbatniki i inne wyroby piekarnicze, nawet zawierające kakao (HS 1905 90), lub przetwory na bazie kawy, takie jak napoje kawowe (HS 2202 99).

3.15. W jaki sposób określono role „upoważnionego przedstawiciela" zgodnie z art. 6 rozporządzenia w sprawie wylesiania i „przedstawiciela celnego" zgodnie z art. 18 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny?

Te dwie role są odrębne:

- „upoważniony przedstawiciel" na podstawie art. 6 rozporządzenia w sprawie wylesiania ma za zadanie złożyć w systemie informacyjnym oświadczenie o należytej staranności w imieniu podmiotu. Rola ta odnosi się zatem wyłącznie do obowiązku wynikającego z art. 4 rozporządzenia w sprawie wylesiania;
- zadaniem „przedstawiciela celnego" zgodnie z art. 18 rozporządzenia ustanawiającego unijny kodeks celny jest złożenie zgłoszenia celnego w imieniu innej osoby. Rola ta odnosi się zatem wyłącznie do obowiązków celnych wynikających z rozporządzenia ustanawiającego unijny kodeks celny.

Może się zdarzyć, że przedsiębiorstwo oferuje zarówno usługi „upoważnionego przedstawiciela", jak i „przedstawiciela celnego", ale obie role wymagają dwóch wyraźnych i różnych pełnomocnictw oraz wiążą się z dwoma odrębnymi zestawami obowiązków na podstawie każdego odpowiedniego przepisu.

Niezależnie od okoliczności (niezależnie od tego, czy wyznaczono ich również jako „upoważnionego przedstawiciela" zgodnie z art. 6 rozporządzenia w sprawie wylesiania), przedstawiciele celni nigdy nie są „podmiotem" w rozumieniu rozporządzenia w sprawie wylesiania, ponieważ nie wprowadzają do obrotu ani nie wywożą odnośnych produktów.

3.16. Co oznacza sformułowanie „nieprzeznaczone bezpośrednio do użytku prywatnego ani konsumpcji własnej na obszarze celnym Unii" w definicji zawartej w art. 2 pkt 38 rozporządzenia w sprawie wylesiania? (NOWE)

Rozporządzenie w sprawie wylesiania ma zastosowanie do „produktów przeznaczonych do wprowadzenia do obrotu w Unii" „w ramach działalności handlowej" **niezależnie od tego, czy klientem tej działalności handlowej jest przedsiębiorstwo (B2B), czy osoba prywatna (B2C)**.

Oznacza to, że produkty „przeznaczone do użytku prywatnego lub do konsumpcji własnej na obszarze celnym Unii" (tj. C2C: sprzedaż między konsumentami) nie są objęte

rozporządzeniem w sprawie wylesiania. Przykładami takiego użytku prywatnego lub konsumpcji własnej są:

- osoba przywożąca odnośne produkty z podróży wakacyjnej poza UE do użytku prywatnego lub konsumpcji własnej, w rozsądnych ilościach przeznaczonych do użytku prywatnego, a zatem nie w celu odsprzedaży;
- osoba w państwie trzecim wysyłająca produkty osobie w UE (np. paczki między krewnymi).

W odniesieniu do wszystkich wysyłek odnośnych produktów, które mają zostać wprowadzone do obrotu w Unii, właściwe organy ds. rozporządzenia w sprawie wylesiania i organy celne mogą kontrolować, czy produkty te są przeznaczone do użytku prywatnego lub konsumpcji własnej, a tym samym czy są zwolnione z obowiązków wynikających z rozporządzenia w sprawie wylesiania zgodnie z art. 2 pkt 38 tego rozporządzenia.

Oceny tej dokonuje się indywidualnie dla każdego przypadku, w zależności od konkretnych okoliczności, takich jak ilości odnośnych produktów i częstotliwość takiego użytku prywatnego[6].

3.17. Czy rozporządzenie w sprawie wylesiania ma zastosowanie do dostaw realizowanych w kontekście sprzedaży przez internet (handlu elektronicznego) lub innej sprzedaży na odległość? (NOWE)

Rozporządzenie w sprawie wylesiania ma zastosowanie do wszystkich odnośnych produktów dostarczanych „w ramach działalności handlowej", która obejmuje sprzedaż przez internet lub sprzedaż na odległość. Nie ma znaczenia, czy produkty są dostarczane innemu przedsiębiorstwu (B2B) czy konsumentowi (B2C), ponieważ każda „dostawa" „w ramach działalności handlowej" jest objęta rozporządzeniem w sprawie wylesiania (zob. art. 2 pkt 19 tego rozporządzenia).

To samo dotyczy produktów wprowadzanych na rynek unijny (przywóz): rozporządzenie w sprawie wylesiania ma zastosowanie do wszystkich przypadków dopuszczenia do obrotu odnośnych produktów, z wyjątkiem przypadków, gdy odnośne produkty nie są dostarczane w ramach działalności handlowej, lecz są przeznaczone wyłącznie do użytku prywatnego lub konsumpcji własnej na obszarze celnym Unii (C2C – zob. poprzednie pytanie).

Ta sama logika ma zastosowanie do wywozu (zob. najczęściej zadawane pytanie 5.6.1).

[6] Aby zapoznać się z pełniejszym przeglądem aspektów celnych, zob. unijny kodeks celny – wytyczne – Komisja Europejska.

3.18. Jakie są obowiązki przedsiębiorstw, takich jak dystrybutorzy internetowi i sprzedawcy detaliczni dostarczający odnośne produkty klientom z UE w ramach dostaw online między przedsiębiorstwami lub między przedsiębiorstwami a konsumentami? Jakie są obowiązki internetowych platform handlowych? (NOWE)

Przedsiębiorstwa dostarczające odnośne produkty klientom z UE (zarówno przedsiębiorstwom, jak i konsumentom) w ramach sprzedaży przez internet mogą być podmiotami, podmiotami na dalszych etapach łańcucha dostaw lub podmiotami handlowymi w rozumieniu rozporządzenia w sprawie wylesiania, w zależności od ich konkretnej roli w łańcuchu dostaw. „Podmiotem", „podmiotem na dalszym etapie łańcucha dostaw" lub „podmiotem handlowym" w rozumieniu rozporządzenia w sprawie wylesiania jest osoba, która faktycznie dostarcza odnośne produkty na rynek unijny.

Jeżeli przedsiębiorstwo przywozi – tj. dopuszcza do obrotu – odnośny produkt, wykonując umowę sprzedaży przez internet w ramach działalności handlowej, uznaje się je za podmiot do celów rozporządzenia w sprawie wylesiania, niezależnie od tego, czy takie przedsiębiorstwo ma siedzibę w UE, czy też nie (zob. najczęściej zadawane pytanie 3.7 dotyczące przepisów mających zastosowanie do podmiotów mających siedzibę poza UE).

Internetowi dystrybutorzy i sprzedawcy detaliczni mogą zatem być (i) podmiotami, jeżeli przywożą do Unii, tj. dopuszczają do obrotu, lub sprzedają odnośny produkt, który nie został wcześniej wprowadzony do obrotu na rynku unijnym, (ii) podmiotami na dalszych etapach łańcucha dostaw, jeżeli ponownie przywożą lub sprzedają odnośny produkt wytworzony z innego odnośnego produktu, w sprawie którego przedłożono oświadczenie o należytej staranności lub uproszczoną deklarację, lub (ii) podmiotami handlowymi, jeżeli sprzedają przez internet odnośny produkt, który został już wprowadzony do obrotu przez inną osobę.

Internetowe platformy handlowe to platformy internetowe określone w art. 3 lit. i) rozporządzenia (UE) 2022/2065, które umożliwiają konsumentom zawieranie umów na odległość. O ile dostawca internetowej platformy handlowej jedynie ułatwia zawarcie umowy sprzedaży przez internet między dwiema innymi stronami i nie ingeruje w faktyczną dostawę produktu klientowi, platforma ta pełni jedynie rolę pośrednika i nie podlega żadnym obowiązkom wynikającym z rozporządzenia w sprawie wylesiania. W przypadku gdy dostawca oferuje różne funkcje (z jednej strony samodzielnie sprzedaje odnośny produkt lub świadczy usługi mające na celu dostawę produktów, a z drugiej strony działa jako internetowa platforma handlowa umożliwiająca innym podmiotom, podmiotom na dalszych etapach łańcucha dostaw lub podmiotom handlowym sprzedaż ich odnośnych produktów), decyzję o tym, czy dostawca jest podmiotem, podmiotem na dalszym etapie łańcucha dostaw lub podmiotem handlowym w rozumieniu rozporządzenia w sprawie wylesiania, czy też pośrednikiem w świadczeniu usług, należy podejmować indywidualnie dla każdego przypadku, z uwzględnieniem konkretnych funkcji, jakie taki dostawca pełni w ramach realizacji danej transakcji sprzedaży (np. dostawcy usług realizacji zamówień zazwyczaj faktycznie „dostarczają" produkt klientowi).

Niezależnie od okoliczności zawsze istnieje podmiot, podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw lub podmiot handlowy, który faktycznie dostarcza produkt klientowi. Jak wyjaśniono powyżej, w zależności od konkretnych okoliczności dostawy podmiotem, podmiotem na dalszym etapie łańcucha dostaw lub podmiotem handlowym może być osoba oferująca produkt do sprzedaży (producent, dystrybutor, sprzedawca detaliczny), internetowa platforma handlowa w odniesieniu do świadczonych przez nią konkretnych usług, które wykraczają poza działanie wyłącznie w charakterze pośrednika, albo odrębny dostawca usług realizacji zamówień, o ile występuje w łańcuchu dostaw. Wszystkie te podmioty zachęca się do określenia i doprecyzowania ich odpowiedzialności w świetle pełnionej przez nie roli w łańcuchu dostaw.

3.19. Czy konsument może być „podmiotem" w przypadku przywozu dokonywanego w kontekście sprzedaży przez internet między przedsiębiorcami i konsumentami (handel elektroniczny) lub innej sprzedaży na odległość? (NOWE)

Jak wyjaśniono w poprzednich najczęściej zadawanych pytaniach, „podmiotem" na podstawie rozporządzenia w sprawie wylesiania jest osoba, która w ramach działalności handlowej wprowadza odnośne produkty do obrotu na rynku unijnym lub je z tego rynku wywozi. W kontekście sprzedaży przez internet lub innej sprzedaży na odległość to, kto jest podmiotem, zależy od modelu biznesowego oraz roli i odpowiedzialności podmiotów, które uczestniczą w dostawie odnośnego produktu w ramach działalności handlowej. Podmiotem objętym rozporządzeniem w sprawie wylesiania może być, niezależnie od tego, czy ma siedzibę w UE (zob. najczęściej zadawane pytanie 3.7): producent, sprzedawca, importer, sprzedawca internetowy lub dostawca usług realizacji zamówień, o ile faktycznie dostarcza produkty konsumentom w UE (zob. również poprzednie pytanie).

W tym kontekście konsument w UE (tj. osoba fizyczna działająca w celach niezwiązanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub zawodową) nigdy nie jest podmiotem w rozumieniu rozporządzenia w sprawie wylesiania, kiedy kupuje odnośny produkt w sklepie internetowym dostarczającym produkty w UE, nawet jeśli w zgłoszeniu celnym figuruje jako „importer". Odnośny produkt nie jest wprowadzany do obrotu na rynku unijnym przez konsumenta indywidualnego, lecz przez osobę prawną lub fizyczną faktycznie dostarczającą odnośny produkt temu konsumentowi.

3.20. Czy spółdzielnia lub stowarzyszenie może składać uproszczone deklaracje lub oświadczenia o należytej staranności w imieniu swoich członków? (NOWE)

W zależności od okoliczności spółdzielnia lub stowarzyszenie mogą składać deklaracje we własnym imieniu albo w imieniu swoich członków.

Wariant nr 1: jeżeli spółdzielnia lub stowarzyszenie samodzielnie produkuje odnośne produkty, które wprowadza do obrotu na rynku unijnym (na przykład w przypadku sprzedaży drewna na pniu, zob. najczęściej zadawane pytanie 3.12), może kwalifikować się jako podmiot w rozumieniu rozporządzenia w sprawie wylesiania. W związku z tym spółdzielnia lub

stowarzyszenie, a nie jego członkowie, może złożyć jedno oświadczenie o należytej staranności lub, jeżeli spełnia definicję mikropodmiotu pierwotnego lub małego podmiotu pierwotnego, jedną uproszczoną deklarację. Aby uzyskać więcej informacji, w jakich okolicznościach spółdzielnia lub stowarzyszenie mogą kwalifikować się jako mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny, zob. najczęściej zadawane pytanie 3.22.

Wariant nr 2: jeżeli spółdzielnia lub stowarzyszenie chce wspierać swoich członków, którzy kwalifikują się jako podmioty, może działać jako upoważniony przedstawiciel swoich członków i składać oświadczenia o należytej staranności lub uproszczone deklaracje w ich imieniu, zob. art. 6 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Aby działać w charakterze upoważnionego przedstawiciela, spółdzielnia lub stowarzyszenie muszą mieć siedzibę w UE.

Uproszczona deklaracja nie jest wymagana w przypadku mikropodmiotów pierwotnych lub małych podmiotów pierwotnych, których informacje są udostępniane zgodnie z art. 4a ust. 4 rozporządzenia w sprawie wylesiania.

3.21. Kto kwalifikuje się jako mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny? (NOWE)

Mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny jest podkategorią podmiotu z uproszczonymi obowiązkami sprawozdawczymi. Zasadniczo takie podmioty podlegają przepisom dotyczącym podmiotów (np. art. 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wylesiania), chyba że rozporządzenie stanowi inaczej.

Aby kwalifikować się jako mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny, muszą spełnić cztery wymogi:

a) osoba fizyczna, mikroprzedsiębiorstwo lub małe przedsiębiorstwo (na podstawie progów określonych w dyrektywie o rachunkowości)

Mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny to osoba fizyczna albo mikroprzedsiębiorstwo lub małe przedsiębiorstwo, uznane za takie na podstawie progów określonych w dyrektywie 2013/34/UE. Więcej informacji na temat progów wielkości można znaleźć w najczęściej zadawanym pytaniu 3.10.

b) z siedzibą w kraju o niskim ryzyku

W przypadku osoby fizycznej – główne miejsce, a w przypadku osoby prawnej lub stowarzyszenia osób – siedziba statutowa, centrala lub główna stała siedziba, w zależności od przypadku, muszą znajdować się w kraju o niskim ryzyku.

c) bezpośrednie wprowadzanie do obrotu na rynku unijnym lub wywóz z tego rynku

Aby kwalifikować się jako mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny, dana osoba musi bezpośrednio wprowadzać odnośne produkty do obrotu na rynku unijnym lub je z niej wywozić. Oznacza to, że producenci pierwotni mający siedzibę poza UE nie są objęci tą definicją, jeżeli dostarczają produkty pośrednikom spoza UE, którzy następnie wprowadzają produkty do obrotu na rynku unijnym. Producenci pierwotni spoza UE, którzy nie wprowadzają produktów do obrotu na rynku unijnym, nie mają żadnych zobowiązań prawnych wynikających z rozporządzenia.

d) produkty, które podmiot wyprodukował samodzielnie (wyprodukował w tym sensie, że sam je uprawiał, zebrał, pozyskał lub wyhodował na działkach lub w zakładach) w kraju siedziby

Ponadto podmiot klasyfikuje się jako mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny tylko wtedy, gdy wprowadza do obrotu na rynku unijnym produkty, które wyprodukował samodzielnie. Wyprodukowany oznacza, że produkt był uprawiany, pozyskany lub hodowany na działkach lub w zakładach – tj. podmiot musi być producentem pierwotnym.

Chociaż produkcję często prowadzi sam właściciel działki lub zakładu (lub produkcja jest prowadzona w jego imieniu), zdarzają się również przypadki, w których produkcję faktycznie prowadzi inna jednostka, którą można uznać za podmiot. Dzieje się tak w sytuacji, gdy taki podmiot bezpośrednio i automatycznie staje się właścicielem odnośnych produktów przez sam fakt ich produkcji (na przykład przez pozyskiwanie drzew). Nie ma to miejsca w przypadku, gdy mające zastosowanie prawo krajowe lub umowa przewiduje, że osoba fizyczna lub prawna przenosi, po wyprodukowaniu, prawo własności na drugą stronę umowy (zob. najczęściej zadawane pytanie 3.12). W scenariuszu, w którym podmiot i właściciel gruntów nie są tożsami, o zakresie obowiązków decyduje wielkość podmiotu (tak więc jeżeli przedsiębiorstwo niebędące mikropodmiotem pierwotnym lub małym podmiotem pierwotnym kwalifikuje się jako podmiot przez pozyskiwanie drewna, ciążą na nim obowiązki w zakresie składania oświadczeń o należytej staranności).

3.22. Czy spółdzielnię lub stowarzyszenie można uznać za mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny? (NOWE)

Tak, ale tylko wtedy, gdy spółdzielnia lub stowarzyszenie spełnia wszystkie elementy definicji mikropodmiotu pierwotnego lub małego podmiotu pierwotnego określonej w art. 2 pkt 15a rozporządzenia w sprawie wylesiania. Taki podmiot musiałby między innymi wprowadzać do obrotu na rynku unijnym produkty, które wyprodukował samodzielnie. Jak stwierdzono w poprzednich najczęściej zadawanych pytaniach, zdarzają się przypadki, w których za podmiot uznaje się nie właściciela gruntu, lecz podmiot prowadzący produkcję, którym może być spółdzielnia lub stowarzyszenie; mianowicie w przypadku gdy jednostki te bezpośrednio i automatycznie stają się właścicielami odnośnych produktów przez sam fakt ich produkcji (na przykład przez pozyskiwanie drzew). Nie ma to miejsca w przypadku, gdy mające zastosowanie prawo krajowe lub umowa przewiduje, że osoba fizyczna lub prawna przenosi, po wyprodukowaniu, prawo własności na drugą stronę umowy (zob. najczęściej zadawane pytanie 3.12).

W scenariuszu, w którym podmiot i właściciel gruntów nie są tożsami, o zakresie obowiązków decyduje wielkość podmiotu, a nie właściciela gruntu (tak więc jeżeli przedsiębiorstwo niebędące mikropodmiotem pierwotnym lub małym podmiotem pierwotnym kwalifikuje się jako podmiot przez pozyskiwanie drewna, ciążą na nim pełne obowiązki w zakresie składania oświadczeń o należytej staranności).

3.23. Czy osoba fizyczna lub prawna może być jednocześnie mikropodmiotem pierwotnym lub małym podmiotem pierwotnym i zwykłym „podmiotem”? (NOWE)

Tak, taka sytuacja może mieć miejsce wówczas, gdy osoba fizyczna lub prawna zarówno przywozi odnośne produkty wytworzone przez inny podmiot, jak i wprowadza odnośne produkty wyprodukowane samodzielnie przez tę osobę fizyczną lub prawną do obrotu na rynku unijnym. W odniesieniu do produktów przywożonych osoba ta byłaby podmiotem, w odniesieniu do produktów wyprodukowanych samodzielnie przez osobę fizyczną lub prawną – mikropodmiotem pierwotnym lub małym podmiotem pierwotnym (jeżeli spełnione są wszystkie elementy definicji, zob. art. 2 pkt 15a rozporządzenia w sprawie wylesiania i najczęściej zadawane pytanie 3.21).

W takim przypadku, chociaż obowiązek zachowania należytej staranności ma zastosowanie do wszystkich produktów wprowadzanych przez tę osobę do obrotu, osoba ta musi złożyć oświadczenie o należytej staranności dla produktów przywożonych oraz jednorazową uproszczoną deklarację w odniesieniu do produktów wyprodukowanych w kraju.

3.24. W jaki sposób przedsiębiorstwo określa swoją wielkość i co się dzieje, jeżeli jego wielkość zmienia się na przestrzeni lat? (NOWE)

Kryterium wielkości przedsiębiorstwa stosuje się w odniesieniu do roku obrotowego.

W każdym roku obrotowym przedsiębiorstwo powinno określić swoją klasyfikację pod względem wielkości przez odniesienie do sumy bilansowej, przychodów netto ze sprzedaży i średniej liczby pracowników w ostatnim roku obrotowym, dla którego dane te są dostępne. Jeżeli ze względu na formę prawną podmiotu nie zatwierdzono rocznego sprawozdania finansowego, decydujące znaczenie ma ostatni rok obrotowy. W odniesieniu do osób fizycznych lub prawnych, które same w sobie nie są zobowiązane do sporządzania bilansu, zob. najczęściej zadawane pytanie 3.26.

Wielkość przedsiębiorstw może zmieniać się na przestrzeni lat.

Zmiana klasyfikacji przedsiębiorstwa pod względem wielkości ma jednak miejsce tylko wtedy, gdy przedsiębiorstwo przekroczy lub przestanie przekraczać dwa z trzech progów przez **dwa kolejne lata obrotowe**. Ma to znaczenie w przypadku, gdy zmiany skutkują przejściem przedsiębiorstwa kwalifikującego się jako MŚP do kategorii podmiotów niebędących MŚP lub odwrotnie oraz w przypadku, gdy osoba fizyczna lub prawna kwalifikująca się jako mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny przekracza progi dla mikropodmiotu pierwotnego lub małego podmiotu pierwotnego lub odwrotnie.

W odniesieniu do mikropodmiotu pierwotnego lub małego podmiotu pierwotnego należy rozróżnić dwa scenariusze.

Scenariusz nr 1: działalność rolnika A, który w momencie rozpoczęcia stosowania rozporządzenia w sprawie wylesiania kwalifikuje się jako mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny, a następnie przestaje być (i ponownie staje się) mikropodmiotem pierwotnym lub małym podmiotem pierwotnym.

Ponieważ w momencie rozpoczęcia stosowania rozporządzenia w sprawie wylesiania rolnik A jest mikropodmiotem pierwotnym lub małym podmiotem pierwotnym, zastosowanie mają uproszczone obowiązki sprawozdawcze. Oznacza to, że przed pierwszym wprowadzeniem odnośnych produktów do obrotu rolnik A składa jednorazową uproszczoną deklarację.

Jeżeli rolnik A przekroczy limity dla mikroprzedsiębiorstw lub małych przedsiębiorstw określone w dyrektywie o rachunkowości w ciągu dwóch kolejnych lat obrotowych, wówczas w roku obrotowym następującym po tych latach obrotowych, w których progi zostały przekroczone, rolnik A będzie podlegał standardowemu obowiązkowi składania oświadczenia o należytej staranności. Oznacza to, że musi przedłożyć oświadczenie o należytej staranności przed wprowadzeniem odnośnych produktów do obrotu w danym roku obrotowym (możliwość zadeklarowania wielokrotnej sprzedaży w jednym oświadczeniu o należytej staranności – zob. najczęściej zadawane pytanie 5.19).

Jeżeli następnie rolnik A ponownie będzie klasyfikował się jako mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny, mieszcząc się w progach przez dwa kolejne lata, może, począwszy od roku następującego po tych dwóch kolejnych latach, ponownie skorzystać ze uproszczonej deklaracji. Jeżeli sytuacja ta zmieni się, może zaistnieć potrzeba aktualizacji uproszczonej deklaracji, aby odzwierciedlić w niej aktualny stan rzeczy (aktualizacja – zob. najczęściej zadawane pytanie 3.27).

Scenariusz nr 2: działalność rolnika B, który w momencie rozpoczęcia stosowania rozporządzenia w sprawie wylesiania nie kwalifikuje się jako mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny, a następnie staje się (i ponownie przestaje być) mikropodmiotem pierwotnym lub małym podmiotem pierwotnym.

W momencie rozpoczęcia stosowania rozporządzenia w sprawie wylesiania działalność rolnika B podlega standardowym obowiązkom w zakresie składania oświadczeń o należytej staranności. Oznacza to, że musi przedłożyć oświadczenie o należytej staranności przed wprowadzeniem odnośnych produktów do obrotu w danym roku obrotowym (możliwość zadeklarowania wielokrotnej sprzedaży w jednym oświadczeniu o należytej staranności – zob. najczęściej zadawane pytanie 5.19). Jeżeli działalność rolnika B następnie przestaje przekraczać odpowiednie progi przez dwa kolejne lata, w związku z czym rolnik B klasyfikuje się jako mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny, w roku następującym po tych dwóch kolejnych latach rolnik B składa tylko jednorazową uproszczoną deklarację. Deklaracja ta pozostaje ważna, chyba że działalność gospodarcza rolnika B zmieni się na tyle, że wymagana będzie nowa uproszczona deklaracja (zob. najczęściej zadawane pytanie 3.27 dotyczące aktualizacji/nowej deklaracji). Ponadto uproszczona deklaracja nie będzie już zapewniać zgodności z rozporządzeniem, jeżeli rolnik B ponownie przekroczy progi przez dwa kolejne lata i przestanie być mikropodmiotem pierwotnym lub małym podmiotem pierwotnym, w którym to przypadku w kolejnym roku będzie ponownie podlegać obowiązkom w zakresie składania oświadczeń o należytej staranności.

3.25. Czy przedsiębiorstwa mogą kwalifikować się jako mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny, jeżeli część ich działalności związanej z odnośnymi towarami i odnośnymi produktami nie przekracza odpowiednich progów? W jaki sposób uwzględnia się odpowiednią część działalności? (działalność mieszana) (NOWE)

Określenie „które dotyczą odnośnych towarów lub odnośnych produktów" ma na celu umożliwienie przedsiębiorstwom korzystania z uproszczonych obowiązków spoczywających na mikropodmiotach pierwotnych lub małych podmiotach pierwotnych, jeżeli mogą wykazać, że tylko część ich działalności gospodarczej dotyczy odnośnych towarów i odnośnych produktów. Sformułowanie „które dotyczą odnośnych towarów lub odnośnych produktów" oznacza, że przy określaniu progów należy wziąć pod uwagę przychody netto ze sprzedaży, pracowników i elementy bilansu, które logicznie można przypisać działalności przedsiębiorstwa związanej z odnośnymi towarami lub odnośnymi produktami, a nie innej działalności przedsiębiorstwa.

Personel kierowniczy i administracyjny zajmujący się wieloma rodzajami działalności przedsiębiorstwa należy uwzględniać proporcjonalnie.

Aby przedsiębiorstwo mogło wykazać, że spełnia definicję mikropodmiotu pierwotnego lub małego podmiotu pierwotnego, musi być w stanie, w razie kontroli przez właściwy organ, przedstawić rejestry handlowe dotyczące struktury przychodów, kosztów, rachunkowości wyników lub inną dokumentację, w której w przejrzysty sposób przypisuje się sumy bilansowe, przychody netto ze sprzedaży i liczbę pracowników do odpowiednich segmentów branżowych.

Taką interpretację najlepiej poprzeć **przykładem**.

Przedsiębiorstwo zajmujące się przetwórstwem i sprzedażą produktów z drewna oferuje również usługi transportowe w zakresie elementów metalowych. Około 70% swoich rocznych przychodów netto ze sprzedaży czerpie z przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów z drewna, a 30% z transportu elementów metalowych.

Przy ustalaniu progów należałoby pominąć 30% przychodów z transportu elementów metalowych. Oznacza to, że przy ustalaniu, czy progi określone w dyrektywie o rachunkowości zostały przekroczone, czy też nie, należy uwzględnić 70% przychodów netto ze sprzedaży.

Właściwe organy mogą wydać dalsze wytyczne dotyczące sposobu oceny i weryfikacji tego wymogu na szczeblu krajowym w odniesieniu do produkcji krajowej, z uwzględnieniem odpowiednich przepisów transpozycji dyrektywy o rachunkowości do prawa krajowego, wykraczających poza krajowe progi wielkości (krajowe progi wielkości nie mają znaczenia przy określaniu wielkości na podstawie rozporządzenia w sprawie wylesiania, ponieważ rozporządzenie opiera się na progach wielkości określonych w samej dyrektywie o rachunkowości).

3.26. W jaki sposób przedsiębiorstwa lub osoby fizyczne, które nie mają obowiązku sporządzania bilansu, ustalają, czy są mikropodmiotem pierwotnym lub małym podmiotem pierwotnym w rozumieniu rozporządzenia w sprawie wylesiania? (NOWE)

Dyrektywa o rachunkowości (transponowana przez państwa członkowskie) ma zastosowanie wyłącznie do jednostek, które są już zobowiązane do sporządzania bilansu. Do celów rozporządzenia w sprawie wylesiania progi określone w dyrektywie o rachunkowości stosuje się jednak niezależnie od formy prawnej danej osoby, co oznacza, że progi te stosuje się również do spółek lub osób, które same w sobie nie są zobowiązane do sporządzania bilansu. W związku z tym w takiej sytuacji powinny one dążyć do ustalenia swojej sumy bilansowej na podstawie przepisów ogólnych i zasad określonych w rozdziałach 2 i 3 dyrektywy o rachunkowości. Rolnicy i leśnicy mogą sporządzać swój bilans również przez ocenę i oszacowanie wartości środków produkcyjnych i innych aktywów, którymi dysponują, a podczas kontroli przeprowadzanej przez właściwy organ wykazać, w jaki sposób obliczyli i stosowali progi określone w dyrektywie o rachunkowości.

Osoby fizyczne lub prawne, które nie osiągają pozostałych dwóch progów właściwych dla małego przedsiębiorstwa (tj. ich przychody netto ze sprzedaży nie przekraczają10 000 000 EUR **oraz** zatrudniają średnio nie więcej niż 50 pracowników w roku obrotowym), nie muszą sporządzać bilansu, ponieważ na podstawie dwóch pozostałych istotnych kryteriów można je uznać za mikropodmioty pierwotne lub małe podmioty pierwotne.

Ponadto można założyć, że progów nie osiągają osoby fizyczne, które wprowadzają bezpośrednio do obrotu na rynku unijnym produkty, które wyprodukowały w rozumieniu art. 2 pkt 14 rozporządzenia w sprawie wylesiania, i które działają w dobrej wierze. Osoby takie nie muszą podejmować dodatkowych czynności administracyjnych w celu wykazania swojej wielkości, chyba że są bliskie przekroczenia co najmniej jednego z progów określonych w dyrektywie o rachunkowości.

Właściwe organy mogą wydać dalsze wytyczne dotyczące sposobu oceny i weryfikacji tego wymogu na szczeblu krajowym, z uwzględnieniem transpozycji dyrektywy o rachunkowości do prawa krajowego.

3.27. Kiedy należy zaktualizować uproszczoną deklarację? Czy istnieją sytuacje, w których należy przedłożyć nową uproszczoną deklarację? (NOWE)

W art. 4a ust. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania przewidziano, że „w przypadku jakichkolwiek istotnych zmian w przekazanych przez nie informacjach, [mikropodmioty pierwotne lub małe podmioty pierwotne] mogą zaktualizować informacje zawarte w złożonej przez nich uproszczonej deklaracji”.

Oznacza to na przykład, że uproszczoną deklarację można aktualizować w razie zmiany ilości, ale nie jest to konieczne.

Mikropodmioty pierwotne lub małe podmioty pierwotne muszą jednak zapewnić, aby wszystkie produkty, które wprowadzają do obrotu, były objęte ważną uproszczoną deklaracją. Jednak w przypadku gdy mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny zmieni zakres

swojej działalności gospodarczej w sposób, który wiąże się z wprowadzeniem do obrotu całkowicie nowych produktów, należy przedłożyć nową uproszczoną deklarację, ponieważ nowe produkty nie są objęte zakresem pierwotnej uproszczonej deklaracji.

Przykład: rolnik F z Austrii od lat prowadzi gospodarstwo zajmujące się uprawą nasion soi i hodowlą bydła. W związku z prowadzoną przez siebie nieprzerwaną działalnością złożył on jednokrotnie uproszczoną deklarację po wejściu w życie rozporządzenia w sprawie wylesiania. Obecnie F chce kupić przyległe lasy, aby zarządzać nimi i wprowadzać produkty z drewna pozyskanego z tych lasów do obrotu na rynku unijnym. Ponieważ produkty z drewna, które mają inny kod HS niż dotychczas zadeklarowany, nie są objęte uproszczoną deklaracją złożoną przez rolnika F, przed wprowadzeniem produktów z drewna do obrotu rolnik F musi przedłożyć nową uproszczoną deklarację. Rolnik F może skopiować swoją poprzednią uproszczoną deklarację do nowego formularza, aby wstępnie wypełnić szereg pól. Zamiast składać nową deklarację, która jest wymagana w tym przypadku, można zaktualizować wcześniejszą uproszczoną deklarację.

Przykład: przedsiębiorstwo pozyskiwania drewna H, które działa jako podmiot, pozyskując drewno na pniu i wprowadzając je do obrotu, co roku prowadzi wycinkę na różnych działkach. Wycinka odbywa się również na nowych działkach, z których przedsiębiorstwo zaczęło pozyskiwać drewno po złożeniu uproszczonej deklaracji. Informacje zawarte w uproszczonej deklaracji podmiotu H powinny być dokładne, zatem przedsiębiorstwo to będzie mogło korzystać z funkcji aktualizacji, aby na bieżąco uaktualniać informacje dotyczące poszczególnych działek zgłoszonych w uproszczonej deklaracji. Ponadto podmiot H musi udokumentować faktyczne geolokalizacje lub adresy pocztowe miejsc, z których drewno zostało pozyskane, aby móc uzasadnić ewentualne rozbieżności między działkami zgłoszonymi w uproszczonej deklaracji a działkami, z których faktycznie pozyskiwano drewno.

Informacje zawarte w uproszczonej deklaracji muszą być zgodne z prawdą zarówno w momencie jej złożenia, jak i w momencie aktualizacji. Jeżeli właściwe organy stwierdzą, że dane szacunkowe lub inne informacje zostały dostarczone w celu błędnego sklasyfikowania podmiotu jako mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny, obejścia wymogów rozporządzenia lub utrudnienia egzekwowania przepisów, mogą podjąć kroki w celu ścigania takich naruszeń rozporządzenia i nałożyć kary.

3.28. Kiedy mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny może posługiwać się swoim adresem pocztowym, a nie geolokalizacją działek lub zakładów? (NOWE)

Mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny może zastąpić geolokalizację adresem pocztowym, w tym własnym adresem prywatnym, jeżeli adres ten odpowiada położeniu geograficznemu danych działek lub zakładów. Adres pocztowy można podać, korzystając z powszechnie stosowanych pól adresu pocztowego (ulica i numer domu, kod pocztowy, miasto i państwo) lub informacji katastralnych lub równoważnych umożliwiających identyfikację działki lub zakładu, na których produkowane są produkty wprowadzane do obrotu lub wywożone.

„Dana działka“ lub „dany zakład“ w rozumieniu motywu 9 oznacza, jeżeli że mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny produkuje odnośne towary w danym miejscu, tj.

działka lub zakład są wykorzystywane do produkcji pierwotnej w rozumieniu art. 2 pkt 14 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Siedziba statutowa mikropodmiotu pierwotnego lub małego podmiotu pierwotnego, w przypadku gdy jest ona wykorzystywana wyłącznie do celów administracyjnych, ale nie do produkcji odnośnych towarów i produktów, nie może zostać zgłoszona jako działka lub zakład do celów zgodności z rozporządzeniem w sprawie wylesiania. W przypadku bydła w załączniku III pkt 3 doprecyzowano, że w odniesieniu do łańcucha dostaw bydła adres pocztowy lub geolokalizacja, które należy zgłosić, odnoszą się do wszystkich zakładów, w których trzyma się bydło.

3.29. Czy mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny może zgłosić wiele odnośnych produktów w swojej uproszczonej deklaracji (np. bydło i drewno)? (NOWE)

Tak, jest taka możliwość. Można też zgłosić wiele działek lub zakładów w jednej deklaracji.

3.30. W jaki sposób mikropodmioty pierwotne lub małe podmioty pierwotne muszą deklarować swoją „jednorazową szacowaną roczną ilość odnośnych produktów" w przypadku nieregularnej lub zmiennej produkcji? (NOWE)

Przykład: właściciel lasu pozyskuje drewno i wprowadza swoje produkty na rynek tylko raz na 30 lat. Właściciel lasu nie stosuje się do wieloletniego planu pozyskania drewna, w którym określono wielkość zbioru. Z wycinki pozyskuje 200–400 m³ drewna, w zależności od warunków w danym sezonie wycinkowym.

Jeżeli podmiot wprowadza odnośne produkty do obrotu tylko raz na kilka lat i nie stosuje się do wieloletniego planu pozyskania drewna, decydujące znaczenie mają jedynie lata, w których odnośne produkty są faktycznie produkowane, np. pozyskiwane (tak więc jeżeli właściciel lasu wprowadza produkty do obrotu wyłącznie co 30 lat, liczy się ilość w latach sprzedaży zbiorów, a nie lata pomiędzy, w których podmiot nie wprowadzał żadnych produktów do obrotu).

Ponadto jeżeli w danym kraju wymagany jest wieloletni plan pozyskania drewna (np. dziesięcioletni plan pozyskania drewna w Republice Czeskiej), szacunki roczne mogą odpowiadać najwyższej rocznej ilości, jaką można pozyskać zgodnie z tym planem, lub, jeżeli taka informacja nie jest dostępna, całkowitej ilości zbiorów określonej w planie pozyskania drewna podzielonej przez liczbę lat (dziesięć lat w podanym przykładzie).

Jeżeli podmiot nie może oprzeć szacunków na wieloletnich planach pozyskania lub podobnych informacjach z poprzednich lat, może posłużyć się ostatnim rokiem, w którym wprowadzał odnośne produkty do obrotu w normalnych warunkach prowadzenia działalności.

Jeżeli podmiot rozpoczyna działalność i nie może oprzeć się na swojej wcześniejszej działalności, jako punkt odniesienia dla oszacowania można przyjąć średni zbiór z porównywalnej działki.

We wszystkich przypadkach, w razie kontroli przeprowadzonej przez właściwy organ, podmiot powinien być w stanie uzasadnić wybrany sposób oszacowania.

°°°°

4. Definicje

Definicje te stanowią podstawę obowiązków podmiotów, podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmiotów handlowych, a także pracy właściwych organów UE.

4.1. Co oznacza „globalne wylesianie”?

„Globalne wylesianie” oznacza wylesianie na całym świecie (zarówno w UE, jak i poza nią) zgodnie z definicją określoną w art. 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania (tj. przekształcanie lasu do celów użytkowania rolniczego, bez względu na to, czy dzieje się to na skutek działań człowieka, czy nie).

Wylesianie i degradacja lasów są jednymi z głównych czynników napędzających zmianę klimatu i utratę różnorodności biologicznej – dwa najważniejsze globalne kryzysy środowiskowe naszych czasów.

Głównym czynnikiem powodującym wylesianie i degradację lasów na całym świecie jest zwiększanie obszaru gruntów rolnych na potrzeby produkcji towarów takich jak soja, wołowina, olej palmowy, drewno, kakao, kauczuk czy kawa. UE, jako główna gospodarka i konsument tych towarów, przyczynia się do wylesiania i degradacji lasów na całym świecie. W związku z tym UE ma obowiązek zapewnić wkład w zakończenie tego procesu.

Oczekuje się, że dzięki promowaniu produkcji i konsumpcji towarów i produktów niepowodujących wylesiania oraz zmniejszeniu wpływu UE na globalne wylesianie i degradację lasów rozporządzenie zmniejszy powodowane przez UE emisje gazów cieplarnianych i utratę różnorodności biologicznej.

4.2. Co oznacza „działka”?

„Działka” – przedmiot geolokalizacji w rozumieniu rozporządzenia – została zdefiniowana w art. 2 pkt 27 rozporządzenia w sprawie wylesiania jako „obszar położony w obrębie jednej nieruchomości, określonej przepisami kraju produkcji, na którym to obszarze występują wystarczająco jednorodne warunki umożliwiające ocenę zagregowanego poziomu ryzyka wylesiania i degradacji lasów związanego z odnośnymi towarami produkowanymi na tym obszarze”. Do celów omawianego rozporządzenia kluczowym czynnikiem jest identyfikacja działki użytkowanej do produkcji towarów, które mają być wprowadzone do obrotu na rynku unijnym – nie jest konieczne wymienianie wszystkich działek należących do jednego właściciela, jeśli niektóre z tych działek nie są wykorzystywane do produkcji towarów objętych zakresem rozporządzenia lub nie są przeznaczone do wprowadzenia do obrotu na rynku unijnym.

Jeżeli jeden właściciel posiada wiele działek i wprowadza do obrotu odnośne produkty ze wszystkich tych działek, możliwe jest zadeklarowanie wszystkich odnośnych działek w jednym oświadczeniu o należytej staranności (zob. również najczęściej zadawane pytanie 1.14.).

4.3. Jakie kryteria musi spełniać drewno?

W definicji produktów „niepowodujących wylesiania" zawartej w art. 2 pkt 13 lit. b) rozporządzenia w sprawie wylesiania („[...] w przypadku odnośnych produktów, które zawierają drewno lub zostały wytworzone z drewna [...]") z zakresu produktu wyodrębniono drewno, co stwarza wrażenie, że jest to „szczególny przypadek", i w związku z tym powstaje pytanie, czy kryterium „niepowodowania wylesiania" określone w art. 3 lit. a) rozporządzenia w sprawie wylesiania można zastosować do drewna. Czy drewno musi spełniać oba kryteria związane z wylesianiem i degradacją lasów, czy tylko degradacją lasów?

Aby spełnić wymogi rozporządzenia, drewno musi spełniać oba kryteria: a) po dniu 31 grudnia 2020 r. musi pochodzić z terenów niepodlegających wylesianiu; oraz b) po dniu 31 grudnia 2020 r. należy je pozyskiwać w sposób nieprowadzący degradacji lasów.

4.4. Jakie poziomy pozyskiwania są zgodne z wymogami?

Czy pozyskane drewno będzie zgodne z rozporządzeniem, jeżeli w 2022 r. podmiot zajmujący się drewnem pozyskał drewno z 20% lasu pokrywającego 100% obszaru i umożliwił naturalne odnowienie terenu? Jeżeli po 30 latach, po odnowieniu lasu, zostanie przeprowadzona taka sama operacja, czy będzie ona tak samo zgodna z rozporządzeniem?

Zgodnie z rozporządzeniem „degradacja lasów" oznacza zmiany strukturalne w pokrywie leśnej, polegające na przekształcaniu lasów pierwotnych lub lasów naturalnie odnawiających się w plantacje leśne lub inne grunty zalesione oraz przekształcanie lasów pierwotnych w lasy zasadzone przez człowieka (art. 2 pkt 7).

Definicja ta obejmuje wszystkie kategorie lasów określone przez Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa. W związku z tym w rozumieniu rozporządzenia degradacja lasów polega na przekształcaniu określonych rodzajów lasów w inne rodzaje lasów lub inne grunty zalesione.

Dopuszcza się różne poziomy pozyskiwania drewna, pod warunkiem że nie prowadzi to do przekształcenia wchodzącego w zakres definicji degradacji.

4.5. W jaki sposób należy rozumieć sformułowanie „bez powodowania degradacji lasów" zawarte w definicji terminu „niepowodujące wylesiania" względem odnośnych produktów, które zawierają drewno lub zostały wytworzone przy użyciu drewna?

Element definicji „niepowodujące wylesiania" odnoszący się konkretnie do degradacji lasów wymaga, aby drewno „zostało pozyskane z lasu bez powodowania degradacji lasów po dniu 31 grudnia 2020 r." (art. 2 pkt 13 lit. b) rozporządzenia w sprawie wylesiania). Odniesienie do „powodowania" tworzy związek przyczynowy między pozyskiwaniem drewna a procesem degradacji lasów.

Odzwierciedla to fakt, że na lasy mogą wpływać inne procesy, w tym zmiana klimatu, ogniska choroby, pożary itp. Te potencjalne formy degradacji lasów wykraczają poza zakres rozporządzenia; rozporządzenie w sprawie wylesiania dotyczy degradacji lasów

spowodowanej działalnością leśną związaną z pozyskiwaniem drewna oraz późniejszej regeneracji lasu.

Odnośne produkty nie byłyby zgodne z rozporządzeniem, gdyby były pozyskiwane z obszaru, na którym działania związane z pozyskiwaniem drewna spowodowały degradację lasów. Podmioty mogłyby uwzględnić wszystkie dane i informacje dostępne w dniu pozyskania, głównie przepisy dotyczące gospodarki leśnej danego kraju, plany urządzenia lasu, ale także plany ponownego zalesiania i planowane działania po pozyskaniu drewna, plany odbudowy i ochrony, inne rodzaje planów, procedury zarządzania itp., aby ocenić, czy istnieje ryzyko, że pozyskiwanie spowoduje degradację lasów.

Jeżeli status zdegradowanego lasu utrzymuje się z biegiem czasu, żadne przyszłe pozyskiwanie drewna na działce, na której operacje pozyskiwania drewna spowodowały degradację lasów po dniu 31 grudnia 2020 r., nie byłoby „niepowodujące wylesiania", a odnośne produkty nie mogłyby zostać wprowadzone do obrotu. Z drugiej strony, jeżeli w przyszłości las zostanie zregenerowany, a jego status zmieni się na kategorię lasów, która w pierwszej kolejności nie zostałaby uznana za wchodzącą w zakres definicji degradacji lasów, wówczas drewno pozyskane w ramach nowych działań związanych z pozyskiwaniem drewna na tej działce można uznać za „niepowodujące wylesiania".

4.6. W jaki sposób należy oceniać kwestię, czy produkt z drewna jest wolny od degradacji lasów, oraz jaki jest odpowiedni okres rozpatrywany?

Zgodnie z rozporządzeniem „degradacja lasów" oznacza zmiany strukturalne w pokrywie leśnej, polegające na przekształcaniu lasów pierwotnych lub lasów naturalnie odnawiających się w plantacje leśne lub inne grunty zalesione oraz przekształcanie lasów pierwotnych w lasy zasadzone przez człowieka (art. 2 pkt 7).

„Degradacja lasów" oznacza: zmiany strukturalne w pokrywie leśnej, polegające na przekształcaniu				
1) lasów pierwotnych w			2) lasów naturalnie odnawiających się w	
a) lasy zasadzone przez człowieka	b) plantacje leśne	c) inne grunty zalesione	a) plantacje leśne	b) inne grunty zalesione

Aby zachować zgodność z elementem dotyczącym „degradacji lasów" zawartym w definicji „niepowodujące wylesiania", podmioty będą musiały ustalić, czy las przed dniem 31 grudnia 2020 r. włącznie był lasem pierwotnym lub lasem naturalnie odnawiającym się (dwa rodzaje lasów, do których ma zastosowanie definicja „degradacji lasów"), a następnie ocenić, czy działalność leśna związana z pozyskiwaniem drewna, jak również planowana działalność po pozyskaniu drewna, mogą spowodować przekształcenie lub doprowadzić do przekształcenia, lub spowodowały przekształcenie do innego rodzaju lasu, stanowiąc „degradację lasów".

Ważne jest uwzględnienie właściwych przepisów krajowych dotyczących gospodarki leśnej, w tym planów zrównoważonej gospodarki leśnej lub ram prawnych dotyczących

zrównoważonego pozyskiwania drewna, a także informacji i danych na temat stanu lasu przed pozyskaniem drewna, systemu pozyskiwania drewna i jego prawdopodobnych skutków, zabiegów regeneracji, innych planowanych środków ochrony i odbudowy lasów oraz innych informacji dotyczących kryteriów oceny ryzyka określonych w art. 10 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Może to obejmować urzędową dokumentację wydawaną przez organy ds. leśnictwa, przedstawiającą obowiązki i warunki dotyczące ponownego zalesiania, ustalenia umowne między stronami lub inne istotne informacje uzyskane od właściciela gruntów lub ich przedstawicieli.

Jeżeli istnieją dowody wskazujące na to, że działania związane z pozyskiwaniem drewna mogą powodować degradację lasów*, produkt z drewna nie może być wprowadzany do obrotu na rynku unijnym, udostępniany na nim ani z niego wywożony, chyba że ryzyko to zostanie zmniejszone do poziomu zerowego lub znikomego.

Jeżeli w momencie pozyskiwania drewna zamierzony cel końcowy działki (ponowne zalesianie lub przekształcenie) nie jest znany, istnieje ryzyko, że te działania związane z pozyskiwaniem drewna mogą spowodować degradację lasów. W związku z tym te produkty z drewna nie mogą być wprowadzane do obrotu na rynku unijnym, udostępniane na nim lub wywożone z niego, chyba że ryzyko to zostanie zmniejszone do poziomu zerowego lub znikomego.

*Niektóre przykłady przesłanek wskazujących, że działania związane z pozyskiwaniem drewna mogą powodować degradację lasów, mogą być następujące:

- plany zagospodarowania (lub inne dostępne informacje) wskazujące, że proponowane działania w zakresie pozyskiwania i regeneracji mogą być niewystarczające, aby zapobiec degradacji lasów zgodnie z definicjami zawartymi w rozporządzeniu,
- prowadzone działania związane z pozyskiwaniem drewna odbiegają od działań zaproponowanych w planie zrównoważonej gospodarki leśnej lub działań zatwierdzonych przez ramy prawne danego kraju,
- wydaje się, że plan sadzenia i urządzenia lasu po pozyskaniu drewna spełnia kryteria „lasu zasadzonego” lub „plantacji leśnej”, zgodnie z definicjami zawartymi w rozporządzeniu, lub
- planowane środki regeneracyjne (tj. sadzenie lub siew) lub brak takich planowanych środków.

4.7. Czy produkt z drewna może być wolny od degradacji lasów, jeżeli został pozyskany z lasu, który poddano po dniu 31 grudnia 2020 r. zmianom strukturalnym, które nie zostały spowodowane działalnością związaną z pozyskiwaniem drewna?

Tak, jeżeli degradacja lasów po 2020 r. jest spowodowana innymi procesami, takimi jak zmiana klimatu, ogniska choroby lub pożary, które nie są związane z operacjami pozyskiwania drewna lub wylesianiem, produkty działań związanych z pozyskiwaniem drewna na tych działkach nadal można uznać za niepowodujące wylesiania, pod warunkiem że same operacje pozyskiwania drewna nie powodują degradacji lasów.
W takich przypadkach ważne byłoby posiadanie wystarczających danych i dowodów, aby wykazać, że jakakolwiek zmiana statusu lasu między tymi dwoma okresami nie była związana z pozyskiwaniem drewna.

Ponadto gdy celem pozyskiwania drzew jest ochrona lasów – na przykład w przypadku pozyskiwania uszkodzonego drewna po burzach lub pożarach; lub w przypadku wycinania zakażonych drzew, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się szkodników i chorób, nie należy rozumieć, że pozyskiwanie drewna „spowodowało" degradację lasów. W takich przypadkach ważne byłoby posiadanie wystarczających danych i dowodów, aby wykazać rzeczywisty cel pozyskiwania drzew.

4.8. W niektórych przypadkach dowody dotyczące operacji pozyskiwania drewna powodujących „degradację lasów" mogą nie być oczywiste przez pewien czas po wprowadzeniu produktu z drewna do obrotu na rynku Unii Europejskiej (lub udostępnieniu go na tym rynku lub wywiezieniu z niego). Czy podmioty mogą ponosić odpowiedzialność za zdarzenia, które miały miejsce po złożeniu oświadczenia o należytej staranności?

Czy odnośne produkty z drewna zostałyby uznane za niepowodujące wylesiania?

Odnośne produkty nie byłyby zgodne z rozporządzeniem, gdyby były pozyskiwane z obszaru, na którym działania związane z pozyskiwaniem drewna spowodowały degradację lasów w okresie poprzedzającym złożenie oświadczenia o należytej staranności.
Składając oświadczenie o należytej staranności, podmiot przyjmuje odpowiedzialność za proces należytej staranności i zgodność odnośnych produktów z art. 3 lit. a) i b). W procesie tym podmiot powinien uwzględnić wszystkie istotne informacje i dane, w tym dotyczące czynników ryzyka określonych w art. 10.

Naruszenie obowiązków w zakresie należytej staranności można stwierdzić na przykład w przypadku, gdy część procedury należytej staranności dotycząca oceny ryzyka nie została właściwie przeprowadzona, ponieważ pominięto istotne informacje lub określone kryteria, w tym plany po pozyskaniu drewna dla danej działki.
W przypadku stwierdzenia, że należyta staranność nie została prawidłowo zachowana, żadne podmioty działające na dalszych etapach łańcucha dostaw ani podmioty handlowe nie byłyby w stanie polegać na istniejącym oświadczeniu o należytej staranności dla odnośnych produktów.
Natomiast w przypadku gdy w tamtym czasie należycie dochowano należytej staranności, a odnośne produkty były zgodne z wymogami w momencie wprowadzania ich do obrotu, status odnośnych produktów – i produktów pochodnych – zgodny z wymogami nie ulegnie zmianie na podstawie zdarzeń, które miały miejsce po wprowadzeniu produktu do obrotu (lub po jego wywiezieniu), a których nie można było zidentyfikować jako potencjalne ryzyko w momencie składania oświadczenia o należytej staranności. Nie wpłynie to również na status podmiotu w zakresie zgodności.

4.9. Czy definicja „degradacji lasów" zniechęca do celowego sadzenia i siewu drzew, co może być ważną praktyką na potrzeby ochrony i odbudowy lasów? (AKTUALIZACJA)

W niektórych rodzajach lasów celowe sadzenie lub siew mogą być skuteczną i preferowaną metodą odbudowy lasów, w tym po zdarzeniach naturalnych (np. burze, pożary) lub po zastosowaniu środków zarządzania w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych, szkodników lub chorób, lub w celu wspierania regeneracji w trudnych środowiskach, w tym w przypadku ubogich gleb, suszy, przymrozków lub w sytuacji zauważanych skutków zmiany

klimatu. W związku z tym, chociaż przekształcenie lasu pierwotnego lub lasu naturalnie odnawiającego się w plantację leśną stanowiłoby „degradację lasów", zgodnie z rozporządzeniem definicja „plantacji leśnej" nie obejmuje „lasów zasadzonych w celu ochrony lub odtworzenia ekosystemu, jak również lasów powstałych w wyniku sadzenia lub siewu, które na etapie dojrzałości drzewostanu są lub będą zbliżone do naturalnie odnawiających się lasów".
Logicznie rzecz biorąc, wyjątek ten powinien mieć również zastosowanie do „lasów zasadzonych przez człowieka", co oznacza, że las posiadający cechy „plantacji leśnej" lub „lasu zasadzonego przez człowieka", ale również spełniający kryteria wyłączenia, należy uznać za „las naturalnie odnawiający się".

4.10. Jak rozumieć sformułowanie „drzewa, które są w stanie osiągnąć te wartości graniczne in situ"?

W jaki sposób należy rozumieć zawarte w definicji „lasu" w art. 2 pkt 4 rozporządzenia w sprawie wylesiania sformułowanie „[drzewa], które są w stanie osiągnąć te wartości graniczne *in situ*", które dotyczy wysokości drzew i zwarcia drzewostanu?

Jeżeli roślinność drzewiasta przekracza lub prawdopodobnie przekroczy ponad 10% zwarcia drzewostanu o wysokości lub przewidywanej wysokości przynajmniej 5 metrów, zgodnie z definicją Organizacji ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) należy ją sklasyfikować jako „las". Na przykład młode drzewostany, które jeszcze nie osiągnęły gęstości koron na poziomie 10%, a wysokość drzew wynosi 5 metrów, są objęte definicją „lasu", podobnie jak obszary tymczasowo niezalesione, podczas gdy główne wykorzystanie obszaru pozostaje lasem.

4.11. Jaka zmiana użytkowania gruntów leśnych jest zgodna z rozporządzeniem?

Wylesianie zdefiniowano w art. 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania jako „przekształcanie lasu do celów użytkowania rolniczego". Czy jakakolwiek inna zmiana użytkowania gruntów leśnych jest zgodna z rozporządzeniem?

Zgodnie z rozporządzeniem wylesianie oznacza przekształcenie do celów użytkowania rolniczego. Przekształcenie do innych celów, takich jak rozwój obszarów miejskich lub infrastruktura, nie wchodzi w zakres definicji wylesiania. Na przykład drewno pochodzące z obszaru leśnego, które zgodnie z przepisami pozyskano na potrzeby budowy drogi, byłoby zgodne z rozporządzeniem.

4.12. Czy klęska żywiołowa mogłaby być uznawana za wylesianie?

Zawarta w rozporządzeniu definicja „wylesiania" dotyczy przekształcania lasu do celów użytkowania rolniczego, bez względu na to, czy dzieje się to na skutek działań człowieka, czy nie, co obejmuje sytuacje powstałe w wyniku klęsk żywiołowych. Przypadek lasu, na którym wystąpił pożar, a który następnie przekształcono w grunty rolne (po dacie granicznej), zostałby uznany za wylesianie w rozumieniu rozporządzenia. W tym określonym przypadku podmiot podlegałby zakazowi pozyskiwania towarów objętych zakresem rozporządzenia z tego obszaru (ale nie z powodu pożaru lasu). Natomiast jeżeli pozostawi się takiemu lasowi czas na regenerację, takie działanie nie zostanie uznane za wylesianie i po odrośnięciu lasu dany podmiot będzie mógł pozyskiwać z niego drewno.

4.13. Czy zakresem zostaną objęte „inne grunty zalesione” lub inne ekosystemy?

W rozporządzeniu oparto się na definicji „lasu” Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO). Obejmuje to cztery miliardy hektarów lasów, co stanowi większość obszarów zdatnych do zamieszkania, które nie są jeszcze wykorzystywane w rolnictwie, co obejmuje obszary zdefiniowane w prawie krajowym jako sawanny, tereny podmokłe i inne wartościowe ekosystemy.

W ramach procedury przeglądu określonej w art. 34 rozporządzenia w sprawie wylesiania Komisja oceni wpływ rozszerzenia zakresu rozporządzenia na „inne grunty zalesione” oraz na ekosystemy inne niż „lasy”.

Przekształcenie z lasów pierwotnych lub naturalnie odnawiających się w plantacje leśne lub inne grunty zalesione już wchodzi w zakres definicji „degradacji lasów”, a produkty z drewna pochodzące z tak przekształconych terenów nie mogą być wprowadzane do obrotu na rynku unijnym ani z niego wywożone.

4.14. Czy uprawa kauczuku jest uważana za „użytkowanie rolnicze” w rozumieniu rozporządzenia?

Tak, uprawa kauczuku wchodzi w zakres definicji „plantacji rolnej” zawartej w rozporządzeniu, co oznacza „grunt z drzewostanami w systemach produkcji rolnej, takie jak plantacje drzew owocowych, plantacje palmy olejowej, sady oliwne i systemy rolno-leśne, w których uprawy rosną pod pokrywą drzew”. Definicja ta obejmuje wszystkie plantacje odnośnych towarów innych niż drewno. Plantacje rolne są wyłączone z definicji „lasu”. Oznacza to, że zastąpienie lasu plantacją kauczukowca byłoby uznawane na podstawie rozporządzenia za wylesianie.

4.15. Co stanowi „uzasadnione zastrzeżenie” w rozumieniu rozporządzenia? (NOWE)

Uzasadnione zastrzeżenie zdefiniowano w art. 2 pkt 31 rozporządzenia w sprawie wylesiania jako „należycie uzasadnione twierdzenie oparte na obiektywnych i możliwych do sprawdzenia informacjach dotyczących niezgodności z niniejszym rozporządzeniem, które może wymagać interwencji właściwych organów”.

1. Kto zgłasza i komu

Uzasadnione zastrzeżenia może zgłosić każda osoba fizyczna lub prawna, zob. art. 31 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Można je zgłosić bezpośrednio właściwemu organowi (art. 31 rozporządzenia w sprawie wylesiania) lub podmiotowi, podmiotowi na dalszym etapie łańcucha dostaw lub podmiotowi handlowemu w odniesieniu do ich zgodności (art. 4 ust. 5, art. 5 ust. 5, art. 5 ust. 6 rozporządzenia w sprawie wylesiania), który to podmiot ma z kolei obowiązek poinformować właściwe organy o tym uzasadnionym zastrzeżeniu oraz, w stosownych przypadkach, o wszelkich podjętych środkach ograniczających ryzyko.

2. Należycie uzasadnione twierdzenie

Uzasadnione zastrzeżenie musi być „należycie uzasadnione”. Oznacza to, że musi być ono uzasadnione przejrzystym, konkretnym, logicznym i dającym się uzasadnić tokiem

rozumowania. Odbiorca powinien być w stanie odtworzyć, w jaki sposób poczyniono ustalenia i wyciągnięto wnioski przedstawione w uzasadnionym zastrzeżeniu. W szczególności uzasadnione zastrzeżenie musi opierać się na „obiektywnych i możliwych do sprawdzenia informacjach" i należy je w miarę możliwości poprzeć dowodami przedstawionymi w ramach zastrzeżenia. Te dwa warunki („należycie uzasadnione" i oparte na „obiektywnych i możliwych do sprawdzenia informacjach") muszą być spełnione niezależnie od tego, komu zgłoszono uzasadnione zastrzeżenie. To właśnie one odróżniają uzasadnione zastrzeżenie od innych informacji wskazujących na ryzyko niezgodności. Ponadto należy dokonać rozróżnienia między sposobem działania, ogólną strukturą handlu lub zestawem przypadków o charakterze ogólnym z jednej strony a konkretnym zestawem przypadków z drugiej strony, w których wyraźnie wskazuje się, kogo dotyczy ewentualna niezgodność, na czym polega i kiedy ma miejsce (tylko ten ostatni przypadek można uznać za „należycie uzasadnione" zastrzeżenie).

W konkretnym przypadku poinformowania podmiotu, podmiotu na dalszym etapie łańcucha dostaw lub podmiotu handlowego o uzasadnionym zastrzeżeniu, należy wyjaśnić w sposób wystarczająco jasny, w jaki sposób zastrzeżenie jest powiązane z tym konkretnym podmiotem, podmiotem na dalszym etapie łańcucha dostaw lub podmiotem handlowym; na przykład za uzasadnione zastrzeżenie nie można byłoby uznać zgłoszenia przypadków nielegalnego pozyskiwania drewna w kraju, z którego pochodzi podmiot gospodarczy, bez podania dalszych szczegółów łączących te przypadki naruszeń prawa z działalnością tego podmiotu.

Uzasadnione zastrzeżenie zgłoszone właściwemu organowi może również dotyczyć wielu podmiotów, podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw lub podmiotów handlowych.

3. Możliwe elementy uzasadnionego zastrzeżenia

Uzasadnione zastrzeżenie musi dotyczyć nieprzestrzegania konkretnych obowiązków określonych w rozporządzeniu w sprawie wylesiania.

Zgłaszając uzasadnione zastrzeżenie, strona informująca powinna uwzględnić w nim jak najwięcej następujących elementów, tj.:

a. informacje (pełna nazwa, adres, dane kontaktowe) na temat podmiotu, którego dotyczy uzasadnione zastrzeżenie (podmiot/podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw/podmiot handlowy), o ile te informacje są dostępne;

b. w stosownych przypadkach, informacje na temat osoby fizycznej lub organizacji zgłaszającej uzasadnione zastrzeżenie (pełne imię i nazwisko oraz dane kontaktowe), chyba że informacje te w jakikolwiek sposób zagrażają stronie informującej lub narażają ją na niebezpieczeństwo. Zgłaszając właściwemu organowi uzasadnione zastrzeżenie, państwa członkowskie muszą przewidzieć środki ochrony tożsamości osoby zgłaszającej uzasadnione zastrzeżenie, zob. art. 31 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wylesiania;

c. wskazanie domniemanego naruszenia rozporządzenia w sprawie wylesiania (np. towary lub produkty naruszające wymogi dotyczące legalności lub niepowodowania wylesiania/brak oświadczenia o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji);

d. w przypadku domniemanej nielegalności – wskazanie właściwych przepisów w kraju produkcji, które nie były przestrzegane;

e. wskazanie, gdzie i kiedy ma lub miało miejsce domniemane naruszenie rozporządzenia w sprawie wylesiania (obszar i czas produkcji);

f. przedmiot domniemanego naruszenia rozporządzenia w sprawie wylesiania – wskazanie konkretnych dostaw, gatunków produktów, ilości, cech itp.;

g. dowody dotyczące domniemanego naruszenia rozporządzenia w sprawie wylesiania. Dowody mogą mieć różną formę, np. zdjęć, raportów, świadków, informacji ze źródeł takich jak organy publiczne lub organizacje społeczeństwa obywatelskiego w UE lub w państwach trzecich, audytów systemów certyfikacji lub weryfikacji przeprowadzonych przez osoby trzecie itp.;

h. wszelkie inne informacje, które mogą być przydatne w prowadzeniu dochodzenia w sprawie domniemanej niezgodności z rozporządzeniem w sprawie wylesiania.

°°°°

5. Procedura należytej staranności

5.1. Jakie są obowiązki podmiotu? (AKTUALIZACJA)

Co do zasady podmioty będą musiały ustanowić i prowadzić system należytej staranności zgodnie z art. 12 rozporządzenia w sprawie wylesiania. *Uwaga: obowiązek ten nie ma zastosowania do podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw lub podmiotów handlowych.*

Procedura należytej staranności zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wylesiania składa się z trzech etapów.

W pierwszej kolejności podmioty będą musiały gromadzić informacje, o których mowa w art. 9 rozporządzenia w sprawie wylesiania, określające m.in. towar lub produkt, które zamierzają wprowadzić do obrotu na rynku unijnym lub wywieźć – w tym w ramach procedur celnych „dopuszczenie do obrotu" i „wywóz" – a także uwzględniające między innymi odnośną ilość, bezpośredniego dostawcę i bezpośredniego klienta komercyjnego, kraj produkcji i dowody pozyskania towarów zgodnie z prawem. Kluczowym wymogiem na tym etapie jest uzyskanie współrzędnych geograficznych działek, na których wyprodukowano odnośny towar, oraz podanie odpowiednich informacji – obejmujących produkt, kod CN, ilość, kraj produkcji, współrzędne geolokalizacyjne – w oświadczeniu o należytej staranności

przedkładanym za pośrednictwem systemu informacyjnego. W przypadku uproszczonej deklaracji współrzędne geolokalizacyjne można zastąpić informacjami o adresie pocztowym.

Jeżeli podmiot nie może zgromadzić wymaganych informacji, musi wstrzymać się od wprowadzania odnośnych produktów do obrotu w Unii Europejskiej lub od ich wywozu. W przeciwnym razie dojdzie do naruszenia rozporządzenia, co może prowadzić do nałożenia kar.

Na etapie drugim przedsiębiorstwa wykorzystają informacje zgromadzone na etapie pierwszym do oceny ryzyka, że produkty, które zamierzają wprowadzić do obrotu lub wywieźć, są niezgodne z wymogami. W ramach swoich systemów należytej staranności będą weryfikować i oceniać ryzyko przedostania się produktów niezgodnych z wymogami do łańcucha dostaw, z uwzględnieniem kryteriów opisanych w art. 10 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Podmioty muszą być w stanie wykazać, w jaki sposób zgromadzone informacje zostały sprawdzone pod kątem kryteriów oceny ryzyka oraz w jaki sposób określiły to ryzyko.

Jeżeli na etapie drugim podmioty stwierdzą, że ryzyko niezgodności jest większe niż znikome, na etapie trzecim muszą wprowadzić odpowiednie i proporcjonalne środki łagodzące, aby upewnić się, że ryzyko to stanie się znikome, z uwzględnieniem kryteriów opisanych w art. 11 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Środki te należy odpowiednio udokumentować. Polityki, kontrole, środki i procedury, które należy stosować w celu zmniejszenia ryzyka, określono bardziej szczegółowo w art. 11 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania.

Podmioty, które pozyskują towary w całości z obszarów sklasyfikowanych jako obszary o niskim ryzyku, będą podlegać uproszczonym obowiązkom w zakresie należytej staranności. Zgodnie z art. 13 rozporządzenia w sprawie wylesiania nadal będą one musiały gromadzić informacje zgodnie z art. 9 i oceniać złożoność łańcucha dostaw oraz ryzyko obchodzenia przepisów i ryzyko mieszania produktu z produktami o nieznanym pochodzeniu lub pochodzeniu z krajów o standardowym lub wysokim ryzyku, ale nie będą zobowiązane do oceny i zmniejszania ryzyka (art. 10 i 11 rozporządzenia w sprawie wylesiania), chyba że podmiot uzyska jakiekolwiek istotne informacje, w tym uzasadnione zastrzeżenia przedstawione na podstawie art. 31, lub zostanie o nich powiadomiony, co wskazywałoby na ryzyko, że odnośne produkty nie będą zgodne z omawianym rozporządzeniem (art. 13 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania). W kontekście uproszczonej należytej staranności i po przeprowadzeniu oceny na podstawie art. 13 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wylesiania określony w art. 9 ust. 1 lit. g) rozporządzenia w sprawie wylesiania wymóg dostarczenia odpowiednio rozstrzygających i możliwych do zweryfikowania informacji świadczących o tym, że odnośne produkty nie powodują wylesiania, można spełnić, gromadząc geolokalizację (lub, w przypadku mikropodmiotów pierwotnych lub małych podmiotów pierwotnych, adres pocztowy) działek (lub zakładów w przypadku bydła).

Więcej informacji na temat należytej staranności w ujęciu bardziej ogólnym oraz wymogów informacyjnych na podstawie art. 9 ust. 1 lit. h) rozporządzenia w sprawie wylesiania można znaleźć w rozdziałach 4 i 6 zawiadomienia Komisji w sprawie wytycznych.

5.1.1. Czy podmiot może wykorzystywać swoje systemy należytej staranności ustanowione na mocy rozporządzenia w sprawie wylesiania do zapewnienia zgodności z innymi przepisami UE dotyczącymi należytej staranności, takimi jak dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSDDD) lub rozporządzenie w sprawie pracy przymusowej? (NOWE)

Podmiot może korzystać z systemu należytej staranności ustanowionego na mocy rozporządzenia w sprawie wylesiania w celu zapewnienia zgodności z obowiązkami prawnymi wynikającymi z innych odpowiednich przepisów UE. Na przykład składający się z trzech etapów proces należytej staranności na podstawie rozporządzenia w sprawie wylesiania może być pomocny w zapewnieniu zgodności z niektórymi wymogami dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSDDD) i rozporządzenia w sprawie pracy przymusowej (FLR), chociaż zakres i wymogi tych dwóch aktów różnią się.

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wylesiania proces należytej staranności do celów oceny zgodności odnośnych produktów w rozumieniu rozporządzenia w sprawie wylesiania z art. 3 tego rozporządzenia obejmuje gromadzenie informacji, ocenę ryzyka i zmniejszanie ryzyka. Chociaż elementy te są również wymagane w dyrektywie CSDDD, konieczne jest uwzględnienie dodatkowych elementów należytej staranności, takich jak znaczące zaangażowanie zainteresowanych stron oraz ustanowienie mechanizmu powiadamiania i procedury składania skarg. Komisja opublikuje wytyczne dotyczące CSDDD zgodnie z art. 19 tej dyrektywy. Datą rozpoczęcia stosowania środków przewidzianych w dyrektywie CSDDD jest 26 lipca 2029 r., zob. art. 37 ust. 1 tej dyrektywy.

Rozporządzenie w sprawie pracy przymusowej stosuje się od dnia 14 grudnia 2027 r., zob. art. 39 tego rozporządzenia. Rozporządzenie to zakazuje podmiotom gospodarczym wprowadzania do obrotu i udostępniania na rynku unijnym lub wywozu z rynku unijnego produktów wytworzonych z wykorzystaniem pracy przymusowej. Dotyczy to również podmiotów gospodarczych objętych zakresem rozporządzenia w sprawie wylesiania. W przeciwieństwie do rozporządzenia w sprawie wylesiania rozporządzenie w sprawie pracy przymusowej nie nakłada obowiązków w zakresie należytej staranności. Należyta staranność mogłaby jednak ułatwić rozpoznawanie ryzyka pracy przymusowej w łańcuchach dostaw, zapobieganie mu, a także jego ograniczanie i eliminowanie. Aby ułatwić przestrzeganie rozporządzenia w sprawie pracy przymusowej, Komisja opublikuje wytyczne dotyczące należytej staranności ukierunkowane na ryzyko pracy przymusowej w łańcuchach dostaw. Proces ten obejmuje dodatkowe elementy, ale wiąże się również z gromadzeniem informacji, oceną ryzyka i zmniejszeniem ryzyka pracy przymusowej.

5.2. Kto może wyznaczyć „upoważnionego przedstawiciela”? (AKTUALIZACJA)

Zgodnie z art. 6 rozporządzenia w sprawie wylesiania podmioty mogą wyznaczyć upoważnionych przedstawicieli do złożenia w ich imieniu oświadczenia o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji. W takim przypadku podmiot nadal ponosi odpowiedzialność za zgodność odnośnych produktów z wymogami.

Podmiot będący osobą fizyczną lub mikroprzedsiębiorstwem może wyznaczyć kolejny podmiot lub podmiot handlowy w łańcuchy dostaw do występowania w charakterze upoważnionego przedstawiciela, pod warunkiem że wskazany podmiot nie jest osobą fizyczną ani mikroprzedsiębiorstwem. W takim przypadku podmiot wyznaczający nadal ponosi odpowiedzialność za zgodność produktu z wymogami.

Zgodnie z art. 2 pkt 22 rozporządzenia w sprawie wylesiania upoważniony przedstawiciel musi mieć siedzibę w UE i otrzymać pisemne upoważnienie od podmiotu.

5.2.1. Kim jest upoważniony przedstawiciel? Czy jeden upoważniony przedstawiciel może reprezentować wiele podmiotów? Jakie obowiązki wynikające z rozporządzenia w sprawie wylesiania może wykonywać upoważniony przedstawiciel? (AKTUALIZACJA)

Upoważniony przedstawiciel to osoba fizyczna lub prawna, która działa w imieniu podmiotu, składając w jego imieniu oświadczenie o należytej staranności lub uproszczoną deklarację (art. 6 rozporządzenia w sprawie wylesiania). Zgodnie z art. 2 pkt 22 rozporządzenia w sprawie wylesiania upoważniony przedstawiciel musi mieć siedzibę w Unii i musi otrzymać pisemne upoważnienie od podmiotu do występowania w jego imieniu. Co do zasady każda osoba fizyczna lub prawna (prywatna lub publiczna) mająca siedzibę w UE może występować w charakterze upoważnionego przedstawiciela, niezależnie od tego, czy aktywnie uczestniczy w łańcuchu dostaw, czy też nie. Upoważnionym przedstawicielem może być na przykład organizacja lub stowarzyszenie (zob. najczęściej zadawane pytania 3.20 i 3.22), organ krajowy lub regionalny, który nie jest właściwym organem do spraw rozporządzenia w sprawie wylesiania ani członkiem łańcucha dostaw.

Składając oświadczenie o należytej staranności lub uproszczoną deklarację, upoważnieni przedstawiciele muszą zarejestrować się w systemie informacyjnym i wybrać spośród ról „przedstawiciel podmiotu". Rola ta umożliwia uwierzytelnianie upoważnionych przedstawicieli za pomocą ich własnych danych uwierzytelniających i składanie oświadczeń o należytej staranności lub uproszczonych deklaracji w imieniu swoich klientów. Jeżeli spełnione są wyżej wymienione wymogi, możliwe jest wyznaczenie upoważnionego przedstawiciela przez wiele podmiotów. Szczegółowe informacje dotyczące podmiotu wprowadza się w polach przy składaniu oświadczenia o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji, aby umożliwić jednoznaczną identyfikację reprezentowanego podmiotu.

Nawet jeżeli upoważniony przedstawiciel złoży oświadczenie o należytej staranności lub uproszczoną deklarację, obowiązek zachowania należytej staranności spoczywa na podmiocie. W związku z tym podmiot zachowuje odpowiedzialność za zgodność odnośnych produktów z art. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania.

W przypadku gdy podmiot jest osobą fizyczną lub mikroprzedsiębiorstwem, może upoważnić kolejny – niebędący osobą fizyczną ani mikroprzedsiębiorstwem – podmiot lub podmiot handlowy na dalszym etapie łańcucha dostaw do występowania w charakterze upoważnionego przedstawiciela, zob. art. 6 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania.

5.3. Czy przedsiębiorstwa mogą dochować należytej staranności w imieniu jednostek zależnych? (AKTUALIZACJA)

Rozporządzenie nie reguluje wewnętrznej organizacji i polityki należytej staranności grupy przedsiębiorstw (spółki dominującej i jej spółek zależnych). Podmiot, który wprowadza do obrotu na rynku unijnym lub wywozi z niego odnośny produkt, jest odpowiedzialny za zgodność produktu z wymogami i za ogólną zgodność z rozporządzeniem. W związku z tym to jego nazwę należy podać w oświadczeniu o należytej staranności i to on powinien zachować pełną odpowiedzialność na podstawie rozporządzenia. Dalsze informacje na temat tego, na ile obowiązki w zakresie należytej staranności mają charakter indywidualny, można znaleźć w wyroku C-117/24 z dnia 13 listopada 2025 r. dotyczącym rozporządzenia UE w sprawie drewna.

5.4. Z jakimi obowiązkami wiąże się powrotny przywóz produktu, który został wcześniej wywieziony z UE? (NOWE)

Zasadniczo importer jest podmiotem (na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw) zobowiązanym do zachowania należytej staranności i złożenia oświadczenia o należytej staranności. Za „podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw" można uznać importera jedynie wówczas, gdy może on wykazać, że odnośne produkty, które wprowadza do obrotu na rynku unijnym, lub wszystkie odnośne produkty w nich zawarte, zostały już wcześniej wprowadzone do obrotu na rynku unijnym i w związku z tym zostały poddane procedurze należytej staranności oraz objęte procedurą celną „dopuszczenia do obrotu". Tylko w takim przypadku podmiot dokonujący powrotnego przywozu nie musi zachować należytej staranności ani złożyć oświadczenia o należytej staranności.

Zamiast tego obowiązki podmiotu na dalszym etapie łańcucha dostaw ograniczają się do weryfikacji i, na żądanie, przedstawienia właściwym organom dowodów potwierdzających, że przywożony produkt faktycznie został wcześniej wprowadzony do obrotu na rynku unijnym i z niego wywieziony przed faktycznym dopuszczeniem go do obrotu. W przypadku braku takich informacji uznaje się, że produkt został przywieziony do UE po raz pierwszy i w związku z tym podmiot musi zachować należytą staranność i złożyć oświadczenie o należytej staranności.

Przykładami dowodów potwierdzających, które mogą posłużyć do celów wykazania, o których mowa powyżej, mogą być zgłoszenia celne, umowy (między innymi stronami lub z udziałem podmiotu dokonującego powrotnego przywozu), dokumenty zamówienia na produkt, dokumenty towarzyszące wysyłce, w tym dokument CMR (Konwencja o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów), konosament, specyfikacje wysyłkowe, lotniczy list przewozowy, faktury oraz wszelkie inne wiarygodne dokumenty, które można bezpośrednio powiązać z danym odnośnym produktem.

W organie celnym podmiot dokonujący powrotnego przywozu podaje numer referencyjny lub numery referencyjne otrzymane od swojego dostawcy lub dostawców w zgłoszeniu celnym. Jeżeli nie podano numerów referencyjnych, podmiot dokonujący powrotnego przywozu może posłużyć się **zastępczym numerem referencyjnym**, który zostanie podany przez Komisję do wykorzystania w zgłoszeniu celnym przedłożonym do powrotnego przywozu. Właściwe

organy będą informowane o stosowaniu zastępczego numeru referencyjnego oświadczenia o należytej staranności w organach celnych, co umożliwi im podjęcie dalszych kroków w zakresie monitorowania, weryfikacji i kontroli.

Powyższe ma również zastosowanie w przypadku, gdy przywożony produkt jest wykonany z odnośnych produktów, które zostały wcześniej wywiezione z rynku UE i zostały poddane procedurze należytej staranności (przykład: ziarna kakao są wywożone z UE do państwa trzeciego w celu produkcji czekolady, a następnie czekolada jest dopuszczana do obrotu w UE).

Względem części odnośnych produktów, które nie zostały poddane procedurze należytej staranności, podmioty muszą dochować należytej staranności i złożyć oświadczenie o należytej staranności.

5.5. Na które procedury celne ma wpływ rozporządzenie?

Odnośne produkty objęte innymi procedurami celnymi niż „dopuszczenie do obrotu" lub „wywóz" (np. składowanie celne, uszlachetnianie czynne, odprawa czasowa itp.) nie podlegają rozporządzeniu.

5.6. Czy wprowadzenie do obrotu produktów, które nie zostały wyprodukowane w UE, wymaga odprawy celnej?

Czy zgłoszenie celne byłoby w tym kontekście wystarczającą dokumentacją?

Tak, wprowadzenie do obrotu odnośnych towarów lub odnośnych produktów wyprodukowanych poza UE wymaga odprawy celnej przed wprowadzeniem do obrotu. W tym kontekście jedynie zgłoszenie celne (nie konosament ani inny dokument handlowy lub logistyczny) byłoby uznawane za odpowiedni dowód, jeżeli może być bezpośrednio powiązane z danym produktem.

5.6.1. W jaki sposób rozporządzenie ma zastosowanie do wywozu i jakie są obowiązki eksporterów? (NOWE)

Zgodnie z definicjami zawartymi w art. 2 pkt 15–15b rozporządzenia w sprawie wylesiania każda osoba dokonująca wywozu odnośnego produktu w ramach działalności handlowej jest „podmiotem" albo „podmiotem na dalszym etapie łańcucha dostaw", w zależności od tego, czy produkt został już wcześniej wprowadzony do obrotu na rynku unijnym przez inny podmiot kwalifikujący się jako podmiot (na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw), czy też nie (więcej informacji na temat tych ról znajduje się w najczęściej zadawanym pytaniu 3.1).

Jeżeli eksporter klasyfikuje się jako „podmiot", zastosowanie mają standardowe obowiązki w zależności od wielkości podmiotu (mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny albo podmiot niebędący mikropodmiotem pierwotnym lub małym podmiotem pierwotnym). W przypadku wywozu numer referencyjny lub identyfikator deklaracji należy udostępnić organom celnym przed wywozem odnośnego produktu (art. 26 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wylesiania).

Podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw dokonujący wywozu odnośnego produktu nie musi podawać organom celnym przy wywozie numeru referencyjnego ani identyfikatora deklaracji (zob. art. 26 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wylesiania); zamiast tego może skorzystać ze specjalnego kodu TARIC, który zwalnia podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw z konieczności podawania numerów referencyjnych lub identyfikatorów deklaracji.

Przykład nr 1: przedsiębiorstwo A kupuje ziarna kawy od dostawcy S na rynku europejskim, a następnie je wywozi. A jest podmiotem na dalszym etapie łańcucha dostaw (S lub jeden z jego dostawców jest podmiotem na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw), co oznacza, że A nie musi podawać numeru referencyjnego przy wywozie, ale może skorzystać ze specjalnego kodu TARIC.

Przykład nr 2: przedsiębiorstwo B importuje kakao i przetwarza je na czekoladę, którą następnie wywozi. W momencie wywozu przedsiębiorstwo B można uznać za podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw, co oznacza, że przedsiębiorstwo B nie musi podawać numeru referencyjnego przy wywozie, ale może korzystać ze specjalnego kodu TARIC (zob. najczęściej zadawane pytanie 3.8 dotyczące podwójnej roli, jaką dana osoba może odgrywać w razie przetwarzania produktu, i co się z tym wiąże).

5.7. Jaka jest rola systemów certyfikacji lub weryfikacji? (AKTUALIZACJA)

Uczestnicy łańcucha dostaw mogą korzystać z systemów certyfikacji, aby pomóc sobie w ocenie ryzyka w zakresie, w jakim certyfikacja obejmuje informacje niezbędne do wypełnienia obowiązków wynikających z rozporządzenia. Podmioty będą nadal zobowiązane do zachowania należytej staranności i zachowają odpowiedzialność za wszelkie naruszenia.

Wytyczne Komisji Europejskiej zawierają dalsze wyjaśnienia dotyczące roli systemów certyfikacji i systemów weryfikacji przez osoby trzecie w ocenie ryzyka i zmniejszaniu ryzyka.

5.8. Jak długo należy przechowywać dokumentację? (AKTUALIZACJA)

Jak długo podmiot powinien przechowywać dokumentację wykorzystywaną do dochowania należytej staranności? Czy podmioty, podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmioty handlowe muszą przechowywać odpowiednie informacje na temat odnośnych produktów, które wprowadzają do obrotu lub udostępniają na rynku unijnym lub które z tego rynku wywożą? Co uznaje się za początek tego okresu? (AKTUALIZACJA)

Podmioty powinny gromadzić, organizować i przechowywać, przez pięć lat od daty wprowadzenia do obrotu na rynku unijnym lub wywozu odnośnych towarów i odnośnych produktów, informacje zgromadzone na podstawie art. 9 rozporządzenia w sprawie wylesiania wraz z dowodami. Na podstawie przepisów art. 10 ust. 4 i art. 11 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania podmioty powinny być w stanie wykazać, w jaki sposób dochowano należytej staranności i jakie środki zmniejszające ryzyko wprowadzono w przypadku stwierdzenia ryzyka. Odpowiednią dokumentację dotyczącą tych środków należy przechowywać przez co najmniej pięć lat po dochowaniu należytej staranności. Podmioty muszą również prowadzić rejestr oświadczeń o należytej staranności przez pięć lat od daty złożenia oświadczenia w systemie informacyjnym, która przypada przed datą wprowadzenia produktu do obrotu na rynku unijnym lub jego wywozu.

Podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmioty handlowe muszą przechowywać informacje wymienione w art. 5 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania przez co najmniej pięć lat, w tym numery referencyjne oświadczeń o należytej staranności lub identyfikatory deklaracji, jeżeli ich dostawca jest podmiotem, od daty wprowadzenia do obrotu, udostępnienia na rynku unijnym lub wywozu odnośnych produktów.

5.9. Jakie są kryteria dla „produktów o znikomym ryzyku”?

„Znikome ryzyko” odnosi się do poziomu ryzyka mającego zastosowanie do odnośnych produktów, które mają zostać wprowadzone do obrotu na rynku unijnym lub wywiezione z UE, w przypadku gdy – na podstawie pełnej oceny informacji specyficznych dla danego produktu i informacji ogólnych oraz, w razie potrzeby, w wyniku stosowania odpowiednich środków zmniejszających ryzyko – te towary lub produkty nie dają powodów do obaw, że są niezgodne z art. 3 lit. a) lub b) rozporządzenia w sprawie wylesiania.

5.10. Czy „produkty o znikomym ryzyku” są przedmiotem wyłączenia?

Czy pojęcie „znikomego ryzyka” w rozumieniu art. 2 pkt 26 rozporządzenia w sprawie wylesiania w związku z art. 10 ust. 1 można rozumieć jako przewidujące wyłączenie ze stosowania rozporządzenia? (AKTUALIZACJA)

Nie. Podmioty mogą dojść do wniosku dotyczącego istnienia „znikomego ryzyka” (co jest warunkiem wstępnym wprowadzania do obrotu lub udostępniania na rynku unijnym bądź wywozu odnośnych produktów) jedynie **w wyniku przeprowadzania procedury należytej staranności** (zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wylesiania). Zachowanie należytej staranności jest podstawowym obowiązkiem podmiotów na mocy omawianego rozporządzenia, który nie podlega żadnemu wyłączeniu.

Należy zauważyć, że element „znikomego ryzyka” nie ma zastosowania do towarów (w rozporządzeniu nie przewidziano „statusu ryzyka” dla każdego towaru).

5.11. Czy niektóre towary z danego kraju można uznać za stwarzające „znikome ryzyko”?

Czy olej palmowy, kauczuk, kawę, kakao lub drewno z danego kraju można uznać za stwarzające „znikome ryzyko”?

Nie. Zob. pytanie powyżej.

5.12. Na jakim okresie należy skupić się przy sprawdzaniu zgodności z wymogiem „niepowodowania wylesiania”?

Ocenę tego, czy towar przyczynił się do wylesiania, przeprowadza się na podstawie analizy wstecznej, aby sprawdzić, czy grunty uprawne były wcześniej lasem (zgodnie z definicją zawartą w art. 2) od daty granicznej rozporządzenia (tj. 31 grudnia 2020 r.).

5.13. Jakie produkty wymagałyby dokumentacji od podmiotów w kontekście ich obowiązków w zakresie należytej staranności?

Dokumentacja jest wymagana wyłącznie w odniesieniu do produktów objętych zakresem rozporządzenia (kody HS wymienione w załączniku I). Dokumentacja nie jest wymagana w przypadku artykułów wyprodukowanych z wykorzystaniem towarów nieobjętych zakresem (tj. jeżeli nie są one wymienione w załączniku I).

5.14. Kiedy podmioty niebędące MŚP będą musiały sporządzić pierwsze sprawozdania roczne zgodnie z art. 12 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania? (AKTUALIZACJA)

Rozporządzenie w sprawie wylesiania będzie wykonalne od dnia 30 grudnia 2026 r. (z wyjątkiem większości mikropodmiotów i małych podmiotów, w przypadku których ta data to 30 czerwca 2027 r.). W art. 12 ust. 3 zobowiązano odpowiednie przedsiębiorstwa do publikowania rocznego sprawozdania z działalności w celu spełnienia wymogów rozporządzenia w sprawie wylesiania. Ponieważ 2027 r. będzie pierwszym rokiem stosowania rozporządzenia w sprawie wylesiania, pierwsze sprawozdanie (obejmujące 2027 r.) należy opublikować po 30 grudnia 2027 r.

Przedsiębiorstwa, które przekazały już odpowiednie elementy objęte art. 12 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania w kontekście swoich obowiązków sprawozdawczych wynikających z innych właściwych przepisów UE (takich jak unijna dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju[7] lub dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju), nie muszą powielać sprawozdawczości.

5.15. (SKREŚLENIE)

5.16. Czy dostępny będzie z góry określony format lub lista pytań w celu przeprowadzenia procedury należytej staranności?

Nie. Podmioty muszą wypełniać swoje odpowiednie obowiązki w zakresie należytej staranności zgodnie z art. 8, 9, 10 i 11 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Osiągnięcie poziomu braku ryzyka lub znikomego ryzyka jest warunkiem wstępnym wprowadzania odnośnych produktów do obrotu na rynku unijnym/ich wywożenia z rynku unijnego.

Należy pamiętać, że należyta staranność nie jest działaniem polegającym na odznaczeniu odpowiednich rubryk. W związku z tym może ona zależeć od konkretnego kontekstu i łańcucha dostaw, pod warunkiem że uwzględnione zostaną poszczególne etapy należytej

[7] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1760 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniająca dyrektywę (UE) 2019/1937 i rozporządzenie (UE) 2023/2859 (Dz.U. L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj), zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2026/470 z dnia 24 lutego 2026 r. w sprawie zmiany dyrektyw 2006/43/WE, 2013/34/UE, (UE) 2022/2464 i (UE) 2024/1760 w odniesieniu do niektórych wymogów dotyczących sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju i niektórych wymogów w zakresie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (Dz.U. L, 2026/470, 26.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2026/470/oj).

staranności opisane w rozporządzeniu (tj. wymóg informacyjny, ocena ryzyka i zmniejszanie ryzyka, zgodnie z art. 9, 10 i 11 rozporządzenia w sprawie wylesiania, o ile nie ma zastosowania art. 13 tego rozporządzenia).

5.17. Czy podmioty (lub ich upoważnieni przedstawiciele) oraz podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw lub podmioty handlowe, które chcą wprowadzać do obrotu lub udostępniać na rynku unijnym lub wywozić z rynku unijnego odnośne produkty, muszą zarejestrować się w systemie informacyjnym? (AKTUALIZACJA)

Podmioty muszą się zarejestrować przed złożeniem oświadczeń o należytej staranności. Alternatywnie mogą zwrócić się o usługi upoważnionego przedstawiciela (który z kolei musi być zarejestrowany w systemie jako taki przedstawiciel). Podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw niebędące MŚP i podmioty handlowe niebędące MŚP są prawnie zobowiązane do jednorazowej rejestracji w systemie zgodnie z art. 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania.

5.18. Czy Komisja przedstawi dalsze szczegóły dotyczące narzędzi obrazowania satelitarnego, które należy wykorzystywać do sprawdzania zgodności odnośnych produktów (np. w zakresie minimalnej rozdzielczości)? (AKTUALIZACJA)

Chociaż narzędzia obrazowania przestrzennego mogą w znacznym stopniu pomóc podmiotom w wypełnianiu obowiązków w zakresie należytej staranności oraz właściwym organom państw członkowskich w przeprowadzaniu kontroli, rozporządzenie nie nakłada obowiązku stosowania specjalnych narzędzi obrazowania satelitarnego ani nie określa progu rozdzielczości obrazów satelitarnych w celu udokumentowania braku wylesiania. Przykłady narzędzi, które pomagają ocenić, czy dane geoprzestrzenne pokrywają się z obszarami leśnymi na mapach, przedstawiono w najczęściej zadawanym pytaniu 9.10.6.

5.19. Jak często należy składać oświadczenia o należytej staranności w systemie informacyjnym i czy mogą one obejmować wiele przesyłek/partii? Co w sytuacji, w których odnośne produkty mogą być wprowadzane do obrotu stopniowo przez pewien czas? (AKTUALIZACJA)

Oświadczenie o należytej staranności może obejmować wiele fizycznych partii/przesyłek wielu różnych odnośnych produktów. W takich sytuacjach podmiot musi potwierdzić, że zachowano należytą staranność względem wszystkich odnośnych produktów przeznaczonych do wprowadzenia do obrotu na rynku unijnym lub wywozu oraz że nie stwierdzono żadnego ryzyka lub stwierdzono jedynie znikome ryzyko, że odnośne produkty nie są zgodne z art. 3 lit. a) lub b) rozporządzenia w sprawie wylesiania (załącznik II), a także że podmiot przyjmuje odpowiedzialność za zgodność odnośnych produktów z art. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania (art. 4 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania).

Ponadto istnieją wymogi prawne i względy praktyczne, które należy wziąć pod uwagę:

1. Ilość wszystkich odnośnych produktów wprowadzonych do obrotu na rynku unijnym lub wywożonych z tego rynku musi być objęta oświadczeniem o należytej staranności (art. 3 lit. c) rozporządzenia w sprawie wylesiania), a oświadczenie to należy złożyć przed wprowadzeniem do obrotu lub wywozem jakichkolwiek partii/przesyłek odnośnych produktów (art. 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania).

2. Po całkowitym wprowadzeniu do obrotu lub wywozie ilości produktów objętych oświadczeniem o należytej staranności ten sam podmiot musi złożyć nowe oświadczenie dotyczące dodatkowych ilości.
3. Zgodnie z art. 12 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania raz w roku podmioty dokonują przeglądu swojego systemu należytej staranności. W związku z tym oświadczenie o należytej staranności nie powinno obejmować przesyłek/partii w okresie dłuższym niż jeden rok od momentu złożenia oświadczenia. Ponadto dłuższy okres może prowadzić do trudności w wykazaniu zgodności między zgłoszonymi produktami a produktami faktycznie wprowadzanymi do obrotu lub wywożonymi (przeznaczonymi do wprowadzenia do obrotu lub wywozu).
4. Składając oświadczenie o należytej staranności, podmiot potwierdza, że zachowano – wspólnie lub indywidualnie – należytą staranność względem wszystkich odnośnych produktów, które są przeznaczone do wprowadzenia do obrotu na rynku unijnym lub wywozu, oraz że nie istnieje żadne ryzyko lub istnieje znikome ryzyko niezgodności odnośnych produktów. W związku z tym zasadniczo oświadczenie o należytej staranności powinno obejmować towary, które zostały już wyprodukowane, tj. były uprawiane, pozyskane lub hodowane na odpowiednich działkach lub, w przypadku bydła, w zakładach. Innymi słowy, co do zasady podmioty powinny mieć możliwość powiązania oświadczenia o należytej staranności z istniejącymi towarami. Na zasadzie odstępstwa od tej zasady, w przypadku gdy podmiot pozyskuje drewno ze stabilnych działek lub zakładów, w których warunki dotyczące legalności oraz niepowodowania wylesiania lub degradacji lasów pozostają niezmienne, może on zachować należytą staranność i złożyć oświadczenie o należytej staranności przed rozpoczęciem pozyskania. Z drugiej strony nie jest konieczne, aby dany produkt, który zostanie wprowadzony do obrotu, został już wytworzony: na przykład w przypadku deklarowania mebli drewnianych w oświadczeniu o należytej staranności, podczas gdy drzewa powinny już zostać pozyskane w momencie składania oświadczenia o należytej staranności dla mebli, nie jest konieczne, aby meble zostały już wytworzone.
5. Ilości produktów zadeklarowane w oświadczeniu o należytej staranności muszą odpowiadać ilościom, które zostały poddane przez podmiot procedurze należytej staranności i mają zostać wprowadzone do obrotu na rynku unijnym lub z niego wywiezione. Oznacza to, że produkt nie może być objęty wieloma oświadczeniami o należytej staranności złożonymi przez tę samą osobę. Jeżeli dana osoba nie wie, które produkty będą sprzedawane na rynku unijnym i które będą wywożone w momencie składania oświadczenia o należytej staranności, możliwe jest zadeklarowanie wszystkich produktów za pomocą oświadczenia o należytej staranności dotyczącego „wywozu” i przechowywanie dokumentacji wykazującej odpowiednie ilości. Na żądanie właściwego organu podmioty powinny być w stanie przedstawić dowody na taką zgodność w swoim systemie należytej staranności ustanowionym zgodnie z art. 12 rozporządzenia w sprawie wylesiania. O ile nie ma zastosowania uproszczona należyta staranność (art. 13 rozporządzenia w sprawie wylesiania), podmiot musi przedstawić dowody na to, że ryzyko niezgodności (w odniesieniu do wymogu niepowodowania wylesiania i wymogu legalności) zostało ocenione zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania w odniesieniu do wszystkich produktów oraz że ryzyko to jest znikome w przypadku wszystkich zadeklarowanych produktów. Odpowiednią dokumentację potwierdzającą wyżej

wymienioną zgodność należy przechowywać przez pięć lat od daty (ostatniego) wprowadzenia do obrotu i udostępniać na żądanie właściwemu organowi (art. 9 rozporządzenia w sprawie wylesiania). W przypadku gdy ilość zadeklarowana w oświadczeniu o należytej staranności nie została w pełni wprowadzona do obrotu lub wywieziona, podmiot powinien prowadzić odpowiednią dokumentację wyjaśniającą różnicę między ilością zadeklarowaną a rzeczywistą ilością wprowadzaną do obrotu lub wywiezioną, którą to dokumentację należy przechowywać przez okres pięć lat i udostępniać na żądanie właściwemu organowi (art. 9 rozporządzenia w sprawie wylesiania).

6. Indywidualne oświadczenie o należytej staranności wraz z danymi geolokalizacyjnymi musi mieścić się w praktycznym limicie wielkości ustalonym do celów wprowadzania do systemu informacyjnego (25 MB).
7. W przypadku gdy oświadczenie o należytej staranności obejmuje wiele partii/przesyłek, ta dodatkowa złożoność może zwiększyć ryzyko nieprzestrzegania przepisów przez podmiot. Podmiot ponosi pełną odpowiedzialność za zgodność wszystkich partii/przesyłek oraz informacje zawarte w oświadczeniu o należytej staranności, kraj produkcji i geolokalizację wszystkich objętych nim działek. Dodatkowa złożoność może mieć znaczenie dla podejścia opartego na analizie ryzyka stosowanego przez właściwe organy w celu określenia kontroli, które należy przeprowadzić (art. 16 rozporządzenia w sprawie wylesiania). W stosownych przypadkach środki tymczasowe lub działania dotyczące niezgodności mogą mieć zastosowanie do wszystkich odnośnych produktów objętych oświadczeniem o należytej staranności, w tym produktów zawartych w oddzielnych partiach/przesyłkach.

5.20. Jaki jest ostateczny termin składania oświadczenia o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji? (AKTUALIZACJA)

Zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wylesiania przed wprowadzeniem odnośnych produktów do obrotu lub przed ich wywozem podmioty zachowują należytą staranność zgodnie z art. 8 rozporządzenia w sprawie wylesiania, aby udowodnić, że odnośne produkty są zgodne z art. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania.

W przypadku **odnośnych produktów wprowadzanych na rynek unijny** (przywóz) **lub opuszczających rynek unijny** (wywóz) numer referencyjny oświadczenia o należytej staranności udostępnia się organom celnym. W tym celu osoba składająca zgłoszenie celne (zwana „zgłaszającym") umieszcza numer referencyjny oświadczenia o należytej staranności w zgłoszeniu celnym składanym względem tego odnośnego produktu, zgodnie z art. 26 rozporządzenia w sprawie wylesiania. W związku z tym przed złożeniem zgłoszenia celnego należy przedłożyć oświadczenie o należytej staranności i uzyskać numer referencyjny oświadczenia o należytej staranności[8]. To samo dotyczy przedłożenia uproszczonej deklaracji

[8] W perspektywie średnio- i długoterminowej podmioty będą mogły składać zgłoszenia celne i oświadczenie o należytej staranności jednocześnie zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Sytuacja ta nie ma jeszcze zastosowania, a zatem nie została jeszcze odzwierciedlona w niniejszym dokumencie. Oddzielne wytyczne i najczęściej zadawane pytania zostaną udostępnione w odpowiednim czasie.

przed pierwszym wprowadzeniem do obrotu lub wywozem przez mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny.
W przypadku gdy oświadczenie o należytej staranności obejmuje wiele przesyłek/partii, na ten sam numer referencyjny oświadczenia o należytej staranności można powołać się w kilku zgłoszeniach celnych, o ile spełnione są wymogi prawne rozporządzenia w sprawie wylesiania. Możliwe jest również uwzględnienie wielu numerów referencyjnych oświadczeń o należytej staranności w jednym zgłoszeniu celnym.
W przypadku towarów **wyprodukowanych w Unii i innych przypadków wprowadzania produktów na rynek unijny** za dokładną datę wprowadzenia do obrotu na rynku unijnym należy uznawać datę, kiedy 1. produkt stał się fizycznie dostępny na rynku unijnym (tj. towar został wyprodukowany, a w przypadku produktu pochodnego – produkt został wytworzony), 2. co najmniej dwie osoby prawne lub fizyczne zawarły umowę, w której podmiot zobowiązuje się do dostawy odnośnego produktu, oraz 3. rozpoczęto proces dostawy – w przypadku, gdy ma miejsce fizyczna dostawa lub przekazanie produktu (np. przez rozpoczęcie załadunku samochodu ciężarowego lub statku przewożącego odnośne produkty). Taka umowa mogłaby przewidywać odpłatną lub nieodpłatną dostawę.

Aby zilustrować to na przykładzie sprzedaży kłód w kontekście leśnictwa, oświadczenie o należytej staranności (lub uproszczoną deklarację przed pierwszym wprowadzeniem do obrotu przez mikropodmiot pierwotny lub mały podmiot pierwotny) **składa się najpóźniej** w momencie spełnienia trzech warunków: (i) pozyskane kłody są dostępne oraz (ii) umowa zakupu/dostawy pozyskanych kłód zostaje sfinalizowana przez uzgodnienie dostawy do podmiotu trzeciego, na przykład tartaku, oraz (iii) kłody są ładowane na ciężarówkę w celu ich dostarczenia. Dostawa kłód niekoniecznie wymaga fizycznego przekazania produktu. W przypadku braku fizycznej dostawy w kontekście krajowym o momencie wprowadzenia do obrotu decydują wyłącznie elementy 1 i 2.

5.21. Jaki jest najwcześniejszy termin składania oświadczenia o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji? (AKTUALIZACJA)

Zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wylesiania przed wprowadzeniem odnośnych produktów do obrotu lub przed ich wywozem podmioty zachowują należytą staranność zgodnie z art. 8 rozporządzenia w sprawie wylesiania, aby udowodnić, że odnośne produkty są zgodne z art. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania.

Najwcześniejszy termin złożenia oświadczenia o należytej staranności następuje po zachowaniu należytej staranności oraz po udostępnieniu wszystkich informacji potrzebnych do przedłożenia (w tym planowanej ilości, która ma zostać wprowadzona do obrotu lub udostępniona na rynku lub wywieziona). Należy również zauważyć, że jak określono w najczęściej zadawanym pytaniu 5.19, oświadczenie o zachowaniu należytej staranności nie powinno obejmować przesyłek/partii w okresie dłuższym niż jeden rok od momentu złożenia oświadczenia.

Ponieważ uproszczoną deklarację można złożyć przed przeprowadzeniem procedury należytej staranności, istnieje pewna elastyczność co do najwcześniejszego terminu, w którym można tę deklarację złożyć (najpóźniejszy termin – zob. najczęściej zadawane pytanie 5.20 powyżej).

5.22. (SKREŚLENIE)

°°°°

6. System wskaźników i partnerstwa

6.1. Czym jest system wskaźników dla poszczególnych krajów? (AKTUALIZACJA)

W ramach stosowanego przez Komisję systemu wskaźników kraje lub ich części dzieli się na trzy kategorie (o wysokim ryzyku, o standardowym ryzyku, o niskim ryzyku) zgodnie z poziomem ryzyka związanym z produkowaniem w tych krajach towarów, które nie są towarami niepowodującymi wylesiania.

Kryteria ustalenia statusu ryzyka w odniesieniu do krajów lub ich części określono w art. 29 rozporządzenia w sprawie wylesiania. W art. 29 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania upoważniono Komisję do opracowania systemu i opublikowania wykazu krajów lub ich części o niskim lub wysokim ryzyku. Opiera się on na obiektywnej i przejrzystej analizie oceny kryteriów ilościowych i jakościowych, z uwzględnieniem najnowszych dowodów naukowych, źródeł uznanych na poziomie międzynarodowym oraz informacji zweryfikowanych w terenie.

6.2. Jaka jest stosowana metodyka? (AKTUALIZACJA)

Główne zasady metodyki analizy wskaźników przedstawiono w załączniku do strategicznych ram współpracy międzynarodowej, opublikowanym przez Komisję w dniu 2 października 2024 r.[9]

Metodyka Komisji jest głęboko zakorzeniona w dążeniu do sprawiedliwości, obiektywizmu i przejrzystości. Opiera się na kryteriach ilościowych bazujących na dowodach naukowych i najnowszych dostępnych danych uznanych na szczeblu międzynarodowym, pochodzących głównie z oceny światowych zasobów leśnych Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa. Przez koncentrowanie się na tych wymiernych czynnikach Komisja zapewnia, aby proces klasyfikacji opierał się na solidnych danych, a w stosownych przypadkach łączył się z metodyką oceny jakościowej. Metodykę zastosowaną na potrzeby systemu wskaźników przedstawiono w dokumencie roboczym służb Komisji[10].

[9] C/2024/6604, EUR-Lex - 52024XC06604 - PL - EUR-Lex.

[10] ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia w sprawie wylesiania – środowisko.

6.3. Rozwój systemu wskaźników na podstawie rozporządzenia UE w sprawie wylesiania jest regularnie prezentowany na posiedzeniach wielostronnej platformy ds. wylesiania oraz na innych odpowiednich posiedzeniach. W jaki sposób zainteresowane strony mogą wnieść swój wkład?

W jaki sposób kraje będące producentami i inne zainteresowane strony mogą wnieść wkład w proces dotyczący systemu wskaźników oraz w jaki sposób informacje dostarczone przez kraje będące producentami i inne zainteresowane strony będą oceniane, weryfikowane i wykorzystywane?

W art. 29 ust. 5. rozporządzenia w sprawie wylesiania zobowiązano Komisję do prowadzenia specjalnego dialogu ze wszystkimi krajami, które zostały sklasyfikowane jako kraje o wysokim ryzyku, lub mogą zostać sklasyfikowane jako takie, tak aby pomóc im w obniżeniu poziomu ryzyka. Dialog ten zapewni krajom partnerskim możliwość dostarczenia dodatkowych istotnych informacji i pracy w bezpośrednim kontakcie z UE przed zakończeniem klasyfikacji.

6.4. Czy kraje mogą dzielić się odpowiednimi danymi z Komisją?

Czy kraje mogą udostępniać Komisji dane, które uznają za istotne dla wdrożenia omawianego rozporządzenia (takie jak dane dotyczące wskaźników wylesiania i degradacji lasów)? Jeżeli tak, czy mogą to zrobić poza ramami specjalnego dialogu przewidzianego w art. 29 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wylesiania?

Chociaż rozporządzenie nie nakłada na państwa trzecie obowiązku udostępniania odpowiednich danych UE, zachęca się kraje, które chcą udostępniać UE takie dane, do uczynienia tego na dowolnym etapie od wejścia w życie rozporządzenia. Mogą to zrobić niezależnie od tego, czy dany kraj prowadzi specjalny dialog z UE, na przykład na podstawie art. 29 ust. 5 rozporządzenia, dotyczący systemu wskaźników, czy też w innym kontekście.

Ponadto Komisja współpracuje z kilkoma krajami, w szczególności z tymi, które prowadzą znaczącą wymianę handlową z UE w zakresie towarów objętych rozporządzeniem w sprawie wylesiania. Dialogi te są również okazją do wymiany odpowiednich danych i informacji.

6.5. Czy uwzględnione zostanie ryzyko związane z legalnością?

Czy w systemie wskaźników będzie uwzględnione ryzyko związane z legalnością, a także wylesianie i degradacja lasów? W jaki sposób przepisy i polityka leśna krajów będących producentami, w szczególności w odniesieniu do „legalnego wylesiania", będą oceniane/uwzględniane w procesie stosowania systemu wskaźników?

Wykaz kryteriów systemu wskaźników znajduje się w art. 29 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Ocena Komisji będzie opierać się na obiektywnej i przejrzystej analizie oceny na podstawie kryteriów określonych w art. 29 ust. 3 i 4 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Odpowiednie kryteria ilościowe to: a) wskaźnik wylesiania i degradacji lasów, b) tempo ekspansji gruntów rolnych w przypadku odnośnych towarów oraz c) tendencje w produkcji odnośnych towarów i odnośnych produktów.

Jak przewidziano w rozporządzeniu, ocena może również uwzględniać inne kryteria, w tym a) informacje dostarczane przez rządy i strony trzecie (organizacje pozarządowe, przemysł); b)

umowy i inne instrumenty między zainteresowanym krajem a Unią lub jej państwami członkowskimi, dotyczące problemu wylesiania i degradacji lasów; c) istnienie przepisów krajowych mających na celu zwalczanie wylesiania i degradacji lasów oraz ich egzekwowanie; d) dostępność przejrzystych danych w danym kraju; e) w stosownych przypadkach istnienie, przestrzeganie lub skuteczne egzekwowanie przepisów chroniących prawa ludności rdzennej; oraz g) sankcje międzynarodowe nałożone przez Radę Bezpieczeństwa ONZ lub Radę Unii Europejskiej na przywóz i wywóz odnośnych towarów i odnośnych produktów; itp.

6.6. Jakie wsparcie przyznaje się krajom będącym producentami i drobnym producentom rolnym?

Jak kraje będące producentami i drobni producenci rolni są wspierani w produkowaniu produktów zgodnie z rozporządzeniem? W jaki sposób można zapewnić, aby drobni producenci rolni nie byli wykluczani z łańcuchów dostaw?

UE i jej państwa członkowskie intensyfikują współpracę zarówno z krajami partnerskimi, jak i z krajami będącymi konsumentami i producentami, aby wspólnie przeciwdziałać wylesianiu i degradacji lasów, w tym poprzez globalną inicjatywę Drużyny Europy dotyczącą łańcuchów wartości niepowodujących wylesiania. Partnerstwa i mechanizmy współpracy w ramach inicjatywy Drużyny Europy będą wspierać kraje w rozwiązywaniu problemu wylesiania i degradacji lasów w przypadkach, w których stwierdzono konkretną potrzebę i w których zachodzi konieczność współpracy – na przykład, aby pomóc drobnym producentom rolnym i przedsiębiorstwom w zapewnieniu pracy wyłącznie z łańcuchami dostaw niepowodującymi wylesiania. Komisja finansowała już w projekty mające na celu rozpowszechnianie informacji, zwiększanie świadomości i rozwiązywanie kwestii technicznych za pomocą warsztatów dla drobnych producentów rolnych w najbardziej dotkniętych państwach trzecich.

Zob. więcej informacji na temat możliwości dla drobnych producentów rolnych w ramach rozporządzenia w sprawie wylesiania.

6.7. Jakie są poszczególne elementy inicjatywy Drużyny Europy?

Jaka jest zależność między poszczególnymi elementami inicjatywy Drużyny Europy: platformą, projektem „Zrównoważone rolnictwo dla ekosystemów leśnych" (SAFE), projektami i instrumentami FPI planowanymi w tym kontekście, ale także elementami istotnymi w szerszym kontekście, na przykład na szczeblu regionalnym? W jaki sposób można uniknąć powielania działań?

Inicjatywa Drużyny Europy dotycząca łańcuchów wartości niepowodujących wylesiania jest wspólnym wysiłkiem UE i jej państw członkowskich mającym na celu wspieranie globalnych ambicji w zakresie oddzielenia produkcji rolnej od wylesiania we współpracy z różnymi zainteresowanymi stronami w Afryce, Azji i Ameryce Łacińskiej (obecny budżet 86 mln EUR). Poprzez swoje działania i inicjatywy przewodnie i państwa członkowskie UE promują sprawiedliwą i sprzyjającą włączeniu społecznemu transformację zrównoważonych łańcuchów wartości, zwłaszcza w odniesieniu do drobnych producentów rolnych i krajów o niskich dochodach. Czynią to przez wspieranie rządów partnerskich w tworzeniu warunków ramowych dla działań przedsiębiorstw na rzecz zminimalizowania wylesiania, ograniczania ryzyka w złożonych łańcuchach wartości i przyciągania inwestycji sektora prywatnego

w zrównoważone przedsiębiorstwa rolne. W ramach inicjatywy wspiera się również drobnych producentów rolnych w zakresie ochrony lasów oraz pomaga się ludom tubylczym i społecznościom lokalnym w ochronie ich praw.

Platforma tej inicjatywy Drużyny Europy (w skrócie: „platforma na rzecz zerowego wylesiania") zapewnia krajom partnerskim informacje i działania środowiskowe dotyczące łańcuchów wartości niepowodujących wylesiania oraz zarządza wiedzą w celu koordynowania odpowiednich wcześniej istniejących projektów z UE i państw członkowskich, przy czym przyszłe działania będą poświęcone celom inicjatywy Drużyny Europy. Dzięki temu możliwe jest lepsze dostosowanie różnych działań Drużyny Europy dotyczących łańcuchów wartości niepowodujących wylesiania w krajach będących producentami, zidentyfikowanie luk i uniknięcie redundancji.

Projekt **„Zrównoważone rolnictwo dla ekosystemów leśnych" (SAFE)**[11] jest najważniejszym filarem współpracy w ramach inicjatywy Drużyny Europy (obecny budżet 65 mln EUR). Projekt SAFE jest obecnie wdrażany w Brazylii, Ekwadorze, Indonezji, Zambii, Demokratycznej Republice Konga, Wietnamie, Peru, Ugandzie, Kamerunie i Burundi. Projekt SAFE będzie dalej rozszerzany w celu objęcia zakresem większej liczby państw dzięki przyszłym wkładom finansowym państw członkowskich. Projekt koncentruje się na wspieraniu drobnych producentów rolnych w przechodzeniu na zrównoważone i niepowodujące wylesiania łańcuchy wartości oraz pomaganiu krajom będącym producentami w tworzeniu środowiska sprzyjającego utrzymaniu i rozszerzeniu dostępu do unijnego rynku. Obecny czas trwania projektu SAFE obejmuje lata 2024–2028 i można zwiększyć jego skalę dzięki wkładom ze strony państw członkowskich w inicjatywę Drużyny Europy dotyczącą wylesiania.

Instrument techniczny dotyczący łańcuchów wartości niepowodujących wylesiania jest elastycznym instrumentem na żądanie, którego celem jest wspieranie krajów będących producentami za pomocą wiedzy fachowej w zakresie wymogów technicznych, takich jak geolokalizacja, mapowanie użytkowania gruntów i identyfikowalność, ze szczególnym uwzględnieniem drobnych producentów rolnych. Działania te są ściśle koordynowane z delegaturami UE i dostosowane do istniejących wcześniej projektów, a także projektu SAFE, w celu stworzenia synergii i uniknięcia powielania działań.

6.8. W jaki sposób inicjatywa Drużyny Europy odnosi się do dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSDDD)? (AKTUALIZACJA)

Centrum inicjatywy Drużyny Europy będzie ściśle współpracować z unijnym nawigatorem ds. należytej staranności dla krajów partnerskich[12] w zakresie dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, w szczególności w odniesieniu do rolniczych łańcuchów wartości bardzo dużych przedsiębiorstw objętych zakresem tej dyrektywy oraz małych gospodarstw rolnych w tych łańcuchach wartości, na które zarówno rozporządzenie w sprawie wylesiania, jak i dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju będą miały wpływ.

[11] factsheet-tei-deforestation-free-value-chains-05122023_en.pdf.
[12] Unijny nawigator należytej staranności dla krajów partnerskich – partnerstwa międzynarodowe.

6.9. W jaki sposób można ograniczyć ryzyko unikania przez podmioty określonych łańcuchów dostaw lub krajów/regionów będących producentami, które w systemie wskaźników uznano za obarczone „wysokim ryzykiem”?

Podmioty zaopatrujące się w krajach lub częściach krajów o standardowym i wysokim ryzyku podlegają tym samym standardowym obowiązkom w zakresie należytej staranności. Jedyna różnica polega na tym, że przesyłki z państw wysokiego ryzyka będą podlegały wzmożonej kontroli ze strony właściwych organów (9% podmiotów zaopatrujących się na obszarach wysokiego ryzyka). W tym sensie drastyczne zmiany w łańcuchach dostaw nie są uzasadnione ani oczekiwane. Ponadto klasyfikacja wysokiego ryzyka będzie wymagała specjalnego dialogu z Komisją w celu wspólnego zajęcia się pierwotnymi przyczynami wylesiania i degradacji lasów oraz w celu zmniejszenia ich poziomu ryzyka.

6.10. W jaki sposób UE zapewni przejrzystość?

Proces prowadzący do stworzenia systemu wskaźników będzie miał przejrzysty charakter. Regularne aktualizacje i konsultacje dotyczące metodyki systemu wskaźników będą odbywać się na wielostronnej platformie ds. wylesiania, w której uczestniczy wiele państw trzecich, wraz z 27 państwami członkowskimi. Komisja przedstawi aktualne informacje na temat zastosowanego podejścia i wykorzystywanej metodyki.

Ponadto, zgodnie ze swoimi obowiązkami wynikającymi z rozporządzenia, Komisja podejmie specjalny dialog ze wszystkimi krajami, które zostały sklasyfikowane jako kraje o wysokim ryzyku, lub mogą zostać sklasyfikowane jako takie (przed dokonaniem klasyfikacji), tak aby pomóc im w obniżeniu poziomu ryzyka. Dzięki temu nie nastąpi nagłe ogłoszenie statusu ryzyka i umożliwi to bardziej dogłębną dyskusję. Dialog ten będzie dla krajów będących producentami okazją do przedstawienia dodatkowych istotnych informacji.

°°°°

7. Wdrożenie cyfrowe (system informacyjny ustanowiony na podstawie rozporządzenia w sprawie wylesiania)

7.1. Czym jest system informacyjny i „unijne jedno okienko”?

System informacyjny jest systemem informatycznym, który zawiera oświadczenia o należytej staranności składane przez podmioty i podmioty handlowe w celu spełnienia wymogów rozporządzenia. System informacyjny ma charakter operacyjny i zapewnia użytkownikom funkcje wymienione w art. 33 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Jego funkcje określono bardziej szczegółowo w rozporządzeniu wykonawczym Komisji[13].

Unijne środowisko jednego okienka w dziedzinie ceł (EU SWE-C) ustanowione na mocy rozporządzenia (UE) 2022/2399 to ramy umożliwiające interoperacyjność między systemami celnymi a systemami pozacelnymi, takimi jak system informacyjny ustanowiony na mocy

[13] Rozporządzenie wykonawcze Komisji 2024/3084 jest obecnie zmieniane; odniesienie do zmienionego rozporządzenia wykonawczego Komisji zostanie dodane, gdy tylko będzie dostępne.

art. 33 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Główny komponent EU SWE-C, znanego jako unijny system jednego okienka w dziedzinie ceł służącego do wymiany świadectw (EU CSW-CERTEX), pozwoli połączyć system informacyjny z krajowymi systemami celnymi oraz umożliwi wymianę i przetwarzanie danych przekazywanych organom celnym i innym organom przez podmioty gospodarcze. Unijne jedno okienko w dziedzinie ceł zapewni zatem wymianę informacji w czasie rzeczywistym i współpracę cyfrową między organami celnymi a właściwymi organami odpowiedzialnymi za egzekwowanie formalności niedotyczących ceł, w tym w dziedzinie ochrony środowiska.

7.2. Jakie gwarancje bezpieczeństwa danych zostaną zapewnione?

System informacyjny, a następnie jego połączenie z unijnym środowiskiem jednego okienka w dziedzinie ceł, zostaną dostosowane do właściwych i obowiązujących przepisów ochrony danych i gwarancji cyberbezpieczeństwa. Zgodnie z unijną polityką otwartych danych Komisja musi zapewnić szerszemu gronu odbiorców dostęp do kompletnych, zanonimizowanych zbiorów danych systemu informacyjnego w otwartym formacie nadającym się do odczytu maszynowego i zapewniającym interoperacyjność, ponowne użycie i dostępność. Te zbiory danych zostaną odpowiednio zagregowane i zanonimizowane.

7.3. W jaki sposób podmioty, podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw niebędące MŚP i podmioty handlowe niebędące MŚP mogą się zarejestrować? (AKTUALIZACJA)

Co podmioty, podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmioty handlowe mogą wykorzystywać jako numer identyfikacyjny/numer rejestracyjny przedsiębiorstwa w systemie informacyjnym? W jaki sposób krajowe podmioty/podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw/podmioty handlowe, które nie mają numerów EORI i mogą nie mieć numerów identyfikacyjnych VAT, powinni zarejestrować się w systemie informacyjnym?

Przy rejestracji w systemie informacyjnym podmioty zajmujące się przywozem i wywozem odnośnych towarów i odnośnych produktów muszą podać ważny **numer rejestracyjny i identyfikacyjny przedsiębiorcy** (numer EORI) nadany przez państwo członkowskie UE lub Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej (XI). Podmioty krajowe, w tym podmioty, podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw niebędące MŚP oraz podmioty handlowe niebędące MŚP, które nie posiadają numeru EORI, mogą zarejestrować się przy użyciu jednego z pozostałych niepowtarzalnych identyfikatorów obsługiwanych przez system informacyjny, takich jak numer identyfikacyjny VAT, numer identyfikacyjny podatnika lub, w niektórych przypadkach, globalny numer lokalizacyjny (GLN) lub inne identyfikatory krajowe dostępne w menu rozwijanym, umożliwiające jednoznaczną i indywidualną identyfikację podmiotu lub podmiotu handlowego.

7.4. Czy system może przechowywać często wykorzystywane dane? (AKTUALIZACJA)

Czy możliwe będzie „przechowywanie” często wykorzystywanych danych (np. często używanych kodów HS i nazw naukowych) w systemie informacyjnym, tak aby można je było łatwo wypełnić automatycznie, a nie po raz kolejny wprowadzać do każdego nowego oświadczenia o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji?

System informacyjny nie posiada obecnie tej funkcji. Możliwe będzie jednak powielenie oświadczeń o należytej staranności lub uproszczonych deklaracji, które zostały już sporządzone lub złożone, co skróci czas potrzebny na wypełnienie nowego oświadczenia. Podmioty i podmioty handlowe będą odpowiedzialne za wprowadzenie niezbędnych zmian w powielanym oświadczeniu w celu zapewnienia zgodności. Ponadto zapewniono przycisk „import", który umożliwi podmiotom gospodarczym zaimportowanie informacji o miejscu produkcji z wcześniej określonego pliku GeoJSON.

7.5. Czy system może pomóc rolnikom w identyfikacji geolokalizacji? Czy ortofotografie lub obrazy satelitarne będą dostępne dla narzędzia mapowania w systemie informacyjnym? (AKTUALIZACJA)

System informacyjny pełni funkcję repozytorium uproszczonych deklaracji i oświadczeń o należytej staranności składanych przez podmioty zgodnie z art. 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania.

System informacyjny wykorzystuje Open Street Map (OSM) jako źródło na potrzeby przechowywania informacji geograficznych dotyczących różnych krajów uczestniczących w systemie. Nie jest to jednak kompleksowe narzędzie systemu informacji geograficznej (GIS) o zaawansowanych funkcjach, takich jak obrazy satelitarne tła. System oferuje funkcje wyboru, wprowadzania, dostosowywania i wizualizacji współrzędnych geolokalizacyjnych. Chociaż system informacyjny zapewnia użytkownikom platformę do zarządzania swoimi danymi geolokalizacyjnymi, użytkownicy mogą zechcieć zweryfikować dokładność swoich informacji geolokalizacyjnych za pomocą innych narzędzi i zasobów, w tym bezpłatnych usług mapowania online.

7.6. Czy oświadczenie o należytej staranności można zmienić? (AKTUALIZACJA)

Zgodnie z art. 5 rozporządzenia wykonawczego Komisji 2024/3084[14] wycofanie lub zmiana złożonego oświadczenia o należytej staranności są możliwe w ciągu 72 godzin od udostępnienia użytkownikowi numeru referencyjnego oświadczenia o należytej staranności przez system informacyjny. Wycofanie lub zmiana nie będą możliwe, jeżeli numer referencyjny oświadczenia o należytej staranności został już użyty w zgłoszeniu celnym, jeżeli dany produkt został już wprowadzony do obrotu lub udostępniony na rynku unijnym lub z niego wywieziony lub jeżeli podmiot został powiadomiony o zamiarze przeprowadzenia kontroli oświadczenia o należytej staranności, przez okres kontroli.

7.7. Kto może przeglądać dane geolokalizacyjne przechowywane w systemie informacyjnym? (AKTUALIZACJA)

Odpowiedzialne organy, które egzekwują stosowanie rozporządzenia w sprawie wylesiania przez sprawdzanie informacji przekazywanych przez podmioty na podstawie omawianego rozporządzenia, będą miały dostęp do danych geolokalizacyjnych przedkładanych przez podmioty. Ponadto dostęp będą mieć uczestnicy łańcucha dostaw, którzy mają dostęp do oświadczenia o należytej staranności (lub uproszczonej deklaracji) za pośrednictwem numeru

[14] Zaktualizowane odniesienie zostanie dodane, gdy tylko będzie dostępne.

referencyjnego (lub identyfikatora deklaracji) i numeru weryfikacyjnego, jeżeli użytkownik, który złożył oświadczenie, umożliwił ujawnienie geolokalizacji.

7.8. Jaki format danych jest potrzebny w celu przesłania geolokalizacji do systemu informacyjnego?

Operatorzy mogą przekazać geolokalizację w systemie informacyjnym, wprowadzając ją ręcznie lub przesyłając w pliku. Format obsługiwanych plików w systemie informacyjnym to GeoJSON. System informacyjny obsługuje obecnie format współrzędnych WGS-84 z rzutowaniem EPSG-4326.

7.9. Czy system informacyjny jest gotowy? (AKTUALIZACJA)

System informacyjny określony w art. 33 rozporządzenia w sprawie wylesiania uruchomiono 4 grudnia 2024 r. Rejestracja (dla użytkowników systemu) rozpoczęła się w listopadzie 2024 r.

System informacyjny będzie z czasem dostosowywany, w miarę postępów we wdrażaniu. W pierwszej połowie 2026 r. system został czasowo zamknięty w celu wdrożenia niezbędnych aktualizacji wymaganych na podstawie zmian rozporządzenia w sprawie wylesiania z 2025 r.

7.10. (SKREŚLENIE)

7.11. Czy system informacyjny jest zawsze dostępny, czy też będą przewidziane regularne okresy przestojów? (AKTUALIZACJA)

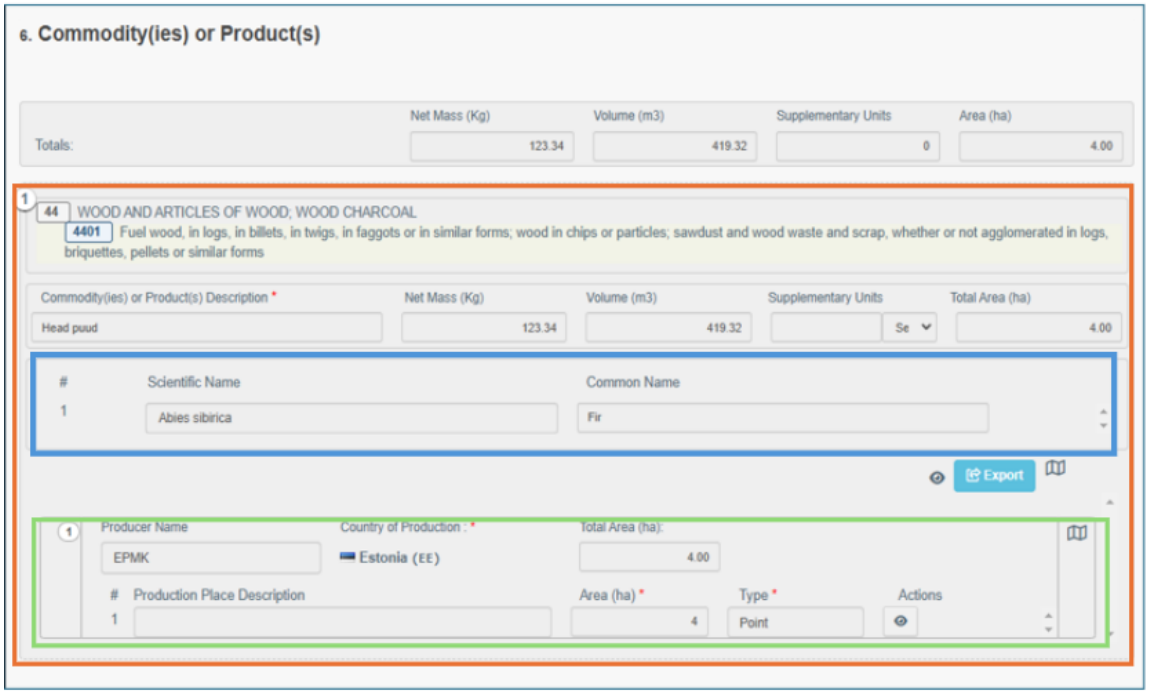
System informacyjny został zaprojektowany w taki sposób, aby zapewnić wysoką i ciągłą dostępność. Aby utrzymać optymalną wydajność, zaplanowano krótkie okresy konserwacji w celu wdrożenia niezbędnych aktualizacji. Aktualizacje te są ogłaszane z odpowiednim wyprzedzeniem w sekcji Wiadomości i są planowane, aby uniknąć jakiegokolwiek wpływu na doświadczenia użytkowników.

Komisja opublikuje środki awaryjne w celu złagodzenia i ograniczenia skutków nieplanowanej niedostępności systemu.

7.12. Jakie są ograniczenia dotyczące wprowadzania danych w oświadczeniu o należytej staranności? Innymi słowy, jaki jest maksymalny zakres treści, jaką użytkownik może wprowadzić w jednym oświadczeniu o należytej staranności? (AKTUALIZACJA)

Oświadczenie o należytej staranności składa się z różnych pól danych. Elementy danych dotyczących produktu są uporządkowane i grupowane w ramach odpowiednich produktów, które są oznaczone kodami HS. Pojedyncze oświadczenie o należytej staranności może zawierać maksymalnie 200 wierszy odnośnych produktów (pomarańczowa ramka). W każdym wierszu odnośnego produktu określono następujące maksymalne dozwolone limity: 500 wierszy w celu zarejestrowania nazw naukowych/nazw zwyczajowych (niebieska ramka) oraz 1 000 wierszy w celu zarejestrowania „miejsca produkcji” (zielona ramka), które zawierają również wszystkie współrzędne geolokalizacyjne związane z działkami, na których odnośny produkt wyprodukowano w danym kraju produkcji. „Nazwa producenta” i „opis miejsca produkcji” to pola opcjonalne, w których użytkownik może chcieć wprowadzić informacje na

potrzeby odesłań wewnętrznych. Użytkownik może również zadeklarować wszystkie współrzędne geolokalizacyjne w obrębie jednego kraju produkcji w ramach jednego „miejsca produkcji”. Pojedyncze oświadczenie o należytej staranności może obejmować łącznie 10 000 „miejsc produkcji”.

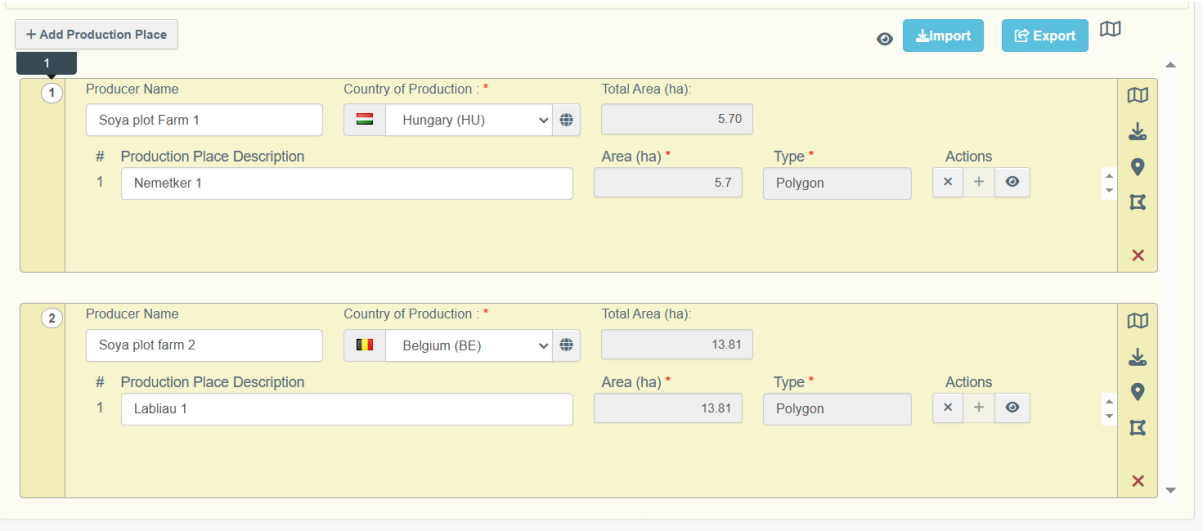

Osoba fizyczna lub prawna zarejestrowana w systemie informacyjnym może w dowolnym momencie posiadać maksymalnie 50 oświadczeń o należytej staranności o statusie projektu.

7.13. Czy możliwe jest zadeklarowanie miejsca produkcji za pomocą pliku GeoJSON składającego się z wielu współrzędnych w wielu krajach?

Jeżeli dany produkt jest produkowany w wielu krajach, użytkownik musi wprowadzić współrzędne geolokalizacyjne oddzielnie dla każdego kraju, zgodnie z wymogami pkt 3 załącznika II do rozporządzenia w sprawie wylesiania.

Aby zilustrować ten wymóg, można wziąć pod uwagę produkt produkowany na dwóch działkach: jednej w Belgii i jednej na Węgrzech. W takim przypadku użytkownik musi dodać miejsca produkcji oddzielnie dla każdego kraju i wprowadzić „miejsce produkcji” wraz z powiązanymi współrzędnymi geolokalizacyjnymi oddzielnie dla działek w Belgii i na Węgrzech.

7.14. Jak długo dane oświadczenia o należytej staranności będą zapisane w systemie informacyjnym? Czy konieczne jest eksportowanie i zapisywanie danych do celów archiwizacji? (AKTUALIZACJA)

Przechowywanie danych osobowych jest ograniczone w czasie rozporządzeniem wykonawczym Komisji w sprawie funkcjonowania systemu informacyjnego. Okres przechowywania może zostać przedłużony na indywidualny wniosek użytkowników systemu informacyjnego lub odpowiednich organów, jeżeli jest to konieczne do wypełnienia ich obowiązków i zobowiązań wynikających z rozporządzenia w sprawie wylesiania. Zgodnie z tym dane, które w rozumieniu definicji nie stanowią danych osobowych, są również przechowywane i dostępne w systemie informacyjnym przez ten sam okres.

Użytkownicy systemu informacyjnego mogą eksportować zawartość oświadczenia o należytej staranności do pliku PDF, a także wyodrębniać współrzędne geolokalizacyjne do oddzielnego pliku na potrzeby swoich wewnętrznych celów prowadzenia dokumentacji.

7.15. W jaki sposób można dzielić się współrzędnymi geolokalizacyjnymi w całym łańcuchu dostaw, jeżeli poprzedni dostawcy nie zatwierdzili udostępniania informacji geolokalizacyjnych za pośrednictwem numeru referencyjnego w systemie informacyjnym? (AKTUALIZACJA)

Rozporządzenie w sprawie wylesiania nie pociąga za sobą prawnego obowiązku udostępniania informacji geolokalizacyjnych w całym łańcuchu dostaw.

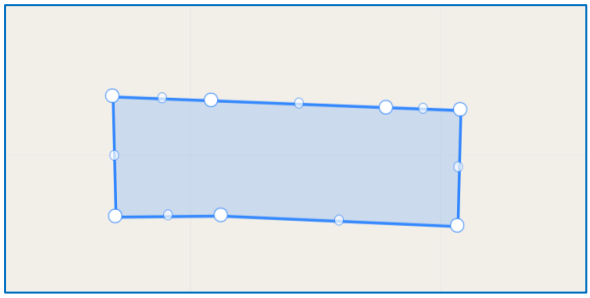
Wymiana danych między zainteresowanymi stronami nie ogranicza się do systemu informacyjnego. Informacje zawarte w oświadczeniach o należytej staranności można udostępniać za pomocą innych środków poza systemem. Strony mają swobodę organizowania wymiany danych w sposób odpowiadający ich potrzebom, zgodnie z obowiązującymi przepisami unijnymi i krajowymi.

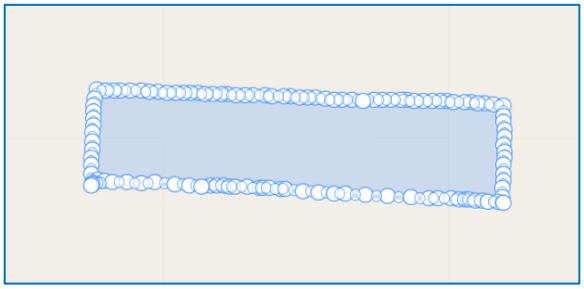
7.16. Co należy zrobić, jeżeli rozmiar oświadczenia o należytej staranności przekracza maksymalny rozmiar pliku 25 MB?

Ograniczenie do 25 MB umożliwia przekazanie łącznie ponad 1 mln punktów geolokalizacyjnych lub wierzchołków wieloboków.

W przypadku gdy całkowity rozmiar pliku przekracza limit 25 Mb, istnieje wiele sposobów na zmniejszenie rozmiaru plików. Zaleca się przekazanie punktów zamiast wieloboków dla obszarów o powierzchni mniejszej niż 4 hektary i dla produktów w łańcuchu dostaw bydła. Ponadto użytkownicy mogą wybrać rozdzielczość, która zmniejsza szczegóły przybliżenia, zachowując jednocześnie uzasadnioną i pełną reprezentację, np. zapewniając punkt jedynie na początku i na końcu linii prostej reprezentującej bok obszaru lub zapewniając istotne punkty narożne zamiast punktów co 0,5 metra w celu przybliżenia linii.

W praktyce przy opisywaniu kształtu prostokąta geolokalizację można opisać na przykład za pomocą 7 punktów narożnych zamiast 168 punktów narożnych:

Istnieją darmowe lub komercyjne rozwiązania mające na celu uproszczenie kompresji plików wieloboków. Ponadto użytkownicy powinni dążyć do dokładnego umiejscowienia pochodzenia swoich produktów oraz ograniczenia do minimum deklarowania nadwyżki. Dalsze informacje oraz rozwiązania dla głównych problemów technicznych są dostępne w opisie pliku GeoJSON[15].

7.17. Co zrobić, jeżeli plik geolokalizacyjny składa się z innej liczby cyfr niż wymagana w rozporządzeniu? (AKTUALIZACJA)

Zgodnie z art. 2 pkt 28 współrzędne geolokalizacyjne podaje się przy użyciu co najmniej 6 miejsc po przecinku, zarówno w odniesieniu do współrzędnych szerokości geograficznej, jak i długości geograficznej. Gdy użytkownik wprowadza pliki geolokalizacyjne do systemu informacyjnego, system automatycznie zatwierdza liczbę cyfr. Aby zapewnić sprawne przesyłanie danych, system zapewnia elastyczność przez automatyczne dostosowanie długości do sześciu cyfr, a jeżeli liczba podanych cyfr jest mniejsza niż 6, uzupełnia pozostałe cyfry zerami.

[15] https://green-business.ec.europa.eu/deforestation-regulation-implementation/information-system-deforestation-regulation_en#the-eudr-information-system.

7.18. Czy przy przywozie lub wywozie produktów należy zadeklarować masę netto, nawet jeśli produkt jest zwykle sprzedawany w innych jednostkach? (AKTUALIZACJA)

Zgodnie z pkt 2 załącznika II i pkt 2 załącznika III do rozporządzenia w sprawie wylesiania w przypadku produktów wprowadzanych na rynek unijny w ramach procedury celnej „dopuszczenia do obrotu" lub opuszczających rynek unijny w ramach procedury celnej „wywozu" ilość musi być wyrażona jako masa netto w kilogramach oraz, w stosownych przypadkach, w uzupełniających jednostkach miary określonych w załączniku I do rozporządzenia (EWG) nr 2658/87. Uzupełniające jednostki miary są także obowiązkowe, jeżeli są one konsekwentnie podane dla wszystkich możliwych podpozycji danego kodu systemu zharmonizowanego, o którym mowa w oświadczeniu o należytej staranności. Wartości te są również częścią zgłoszenia celnego.

7.19. Czy oświadczenie o należytej staranności i uproszczona deklaracja może zawierać tekst nieanglojęzyczny (np. podany w języku państwa członkowskiego)? (AKTUALIZACJA)

Aby pokonać bariery językowe, oprócz języka angielskiego system informacyjny jest dostępny we wszystkich językach urzędowych UE.

Wiele pól i opcji znajduje się na przetłumaczonych rozwijanych listach, co umożliwia użytkownikom wybór informacji w preferowanym języku. Wiele wymaganych informacji można wprowadzić za pomocą wartości liczbowych lub kodowanych, co minimalizuje potrzebę tłumaczenia.

Aby zapewnić sprawne procedury i skuteczną komunikację z właściwymi organami, zaleca się, aby użytkownicy posługiwali się językiem urzędowym państwa członkowskiego, które będzie przetwarzać oświadczenie o należytej staranności lub uproszczoną deklarację. Ułatwi to jasne zrozumienie i przetwarzanie dostarczonych informacji.

7.20. Czy istnieje potrzeba utworzenia odrębnego oświadczenia o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji dla każdego rynku, na który wywożony jest produkt? (AKTUALIZACJA)

Przy składaniu oświadczenia o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji dla „wywozu" nie ma potrzeby wprowadzania państwa przeznaczenia. W związku z tym w przypadku wielu państw przeznaczenia nie ma potrzeby przedkładania oddzielnych oświadczeń o należytej staranności.

7.21. Czy istnieje potrzeba umieszczenia numeru referencyjnego lub identyfikatora deklaracji na podstawie rozporządzenia w sprawie wylesiania w dokumentach przewozowych, takich jak specyfikacja wysyłkowa lub faktura, oraz przesyłania dokumentów wraz z przesyłkami? Czy jest to obowiązkowe do odprawy celnej w odniesieniu do przywozu/wywozu? (AKTUALIZACJA)

Zgodnie z art. 26 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wylesiania numer referencyjny oświadczenia o należytej staranności lub identyfikator uproszczonej deklaracji związanej z produktem wprowadzanym na rynek unijny lub go opuszczającym musi zostać udostępniony organom celnym, z wyjątkiem przypadku wywozu przez podmiot na dalszym etapie łańcucha

dostaw. Aby spełnić ten wymóg, importerzy lub eksporterzy produktu muszą umieścić w zgłoszeniu celnym numery referencyjne powiązanych oświadczeń o należytej staranności lub identyfikatory deklaracji.

W odniesieniu do innych dokumentów przewozowych, w tym względem transportu wewnątrz UE, w rozporządzeniu w sprawie wylesiania nie ma konkretnego przepisu, który wymagałby podawania numerów referencyjnych oświadczeń o należytej staranności lub identyfikatorów deklaracji.

7.22. Czy „masa netto” w oświadczeniu o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji odnosi się do masy całego produktu czy tylko do części odnośnego towaru w produkcie lub do całej przesyłki (tj. produktu z paletą/opakowaniem)? (AKTUALIZACJA)

Do celów oświadczenia o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji masa netto odnosi się do masy całego produktu jako takiego, z wyłączeniem wszelkich materiałów opakowaniowych (zob. pytanie 2.5 dotyczące opakowania). Innymi słowy, jest to masa produktu bez uwzględnienia masy pojemnika, opakowania jednostkowego lub innych materiałów opakowaniowych używanych podczas transportu lub przechowywania.

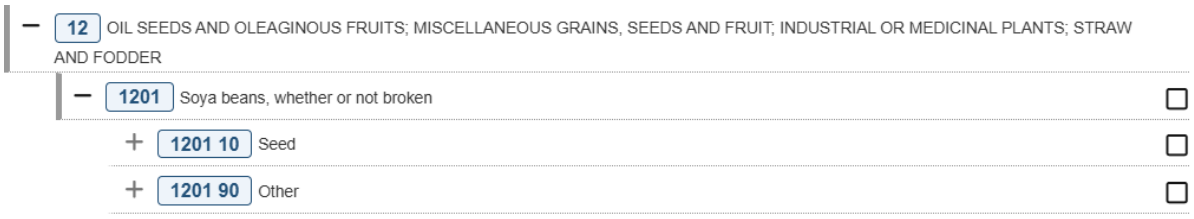
7.23. Czy dodatkowe informacje, takie jak dokumenty prawne, można udostępniać za pośrednictwem systemu informacyjnego? (AKTUALIZACJA)

System informacyjny ustanowiony na podstawie rozporządzenia w sprawie wylesiania nie posiada funkcji udostępniania dokumentacji w łańcuchu dostaw oprócz elementów danych określonych w załączniku II do rozporządzenia w sprawie wylesiania.

Chociaż użytkownicy mogą przekazywać właściwym organom dodatkowe informacje, informacje te nie są widoczne dla innych uczestników łańcucha dostaw niebędących MŚP, którzy mogą mieć dostęp do tego oświadczenia o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji. Oznacza to, że wszelkie dodatkowe informacje przekazane przez użytkowników będą dostępne wyłącznie dla właściwych organów i nie będą przekazywane innym stronom.

7.24. Jaki jest poziom kodów HS, które należy zgłosić w systemie informacyjnym? (AKTUALIZACJA)

Przy sporządzaniu oświadczenia o należytej staranności lub uproszczonej deklaracji użytkownik musi wprowadzić kody HS produktów, które są objęte oświadczeniem lub deklaracją. Obowiązkowe jest deklarowanie kodów HS co najmniej do liczby cyfr wymienionej w załączniku I do rozporządzenia w sprawie wylesiania. Oprócz obowiązkowej liczby cyfr użytkownicy mogą deklarować kod HS również w bardziej szczegółowy sposób, do 6 cyfr. Na przykład można wybrać HS 1201 w odniesieniu do „nasion soi, nawet łamanych”. Można jednak podać również podpozycje, do 6 cyfr:

Podobnie, jeżeli załącznik I do rozporządzenia w sprawie wylesiania zawiera sześciocyfrowy kod HS, użytkownik nie może wybrać pozycji HS składającej się z 4 lub mniej cyfr.

7.25. Czy możliwe jest sprawdzenie ważności numerów referencyjnych i weryfikacyjnych oświadczenia o należytej staranności w systemie informacyjnym? (AKTUALIZACJA)

Tak, możliwe jest sprawdzenie ważności numeru referencyjnego oświadczenia o należytej staranności lub identyfikatora uproszczonej deklaracji i powiązanych numerów weryfikacyjnych w systemie informacyjnym. Służy do tego specjalna funkcja. W ramach tej funkcji, która jest również dostępna przy użyciu plików CSV, użytkownik może wprowadzić numery referencyjne, identyfikatory deklaracji i powiązane numery weryfikacyjne. Po wprowadzeniu wartości system sprawdza ważność numerów referencyjnych oświadczenia o należytej staranności, identyfikatorów uproszczonej deklaracji i powiązanych numerów weryfikacyjnych oraz przekazuje informacje zwrotne na temat ich ważności.

7.26. Dlaczego dozwolone jest przesyłanie danych geolokalizacyjnych w pliku wyłącznie w formacie GeoJSON?

GeoJSON stanowi ogólny standard i jest jedynym niezastrzeżonym systemem, który umożliwia przekazywanie niezbędnych dodatkowych właściwości i w którym stosowany jest bardzo szczegółowy system współrzędnych. Stosowanie wielu formatów w systemie informacyjnym zwiększyłoby ryzyko błędnych lub niedokładnych informacji. W kwietniu 2024 r. ogłoszono wyłączne korzystanie z GeoJSON, aby umożliwić wszystkim zainteresowanym stronom odpowiednie przygotowanie swoich systemów.

7.27. Z jakiego wykazu nazw naukowych korzysta system informacyjny? Czy wystarczy wskazać tylko rodzaj, czy też należy wymienić konkretny gatunek? Czy nazwa naukowa jest obowiązkowa w przypadku wszystkich produktów w ramach towaru „drewno", takich jak ścier drzewny lub produkty z papieru? (AKTUALIZACJA)

W załączniku II do rozporządzenia w sprawie wylesiania wymaga się wprowadzenia nazw naukowych wyłącznie w odniesieniu do produktów pochodzących z łańcucha dostaw drewna. Nazwy naukowe można wprowadzać dobrowolnie również w odniesieniu do innych towarów i produktów. System wspiera wprowadzanie nazw naukowych z wykorzystaniem bazy danych EPPO (globalnej bazy danych EPPO).

W art. 9 ust. 1 lit. a) rozporządzenia wymienia się „nazwę zwyczajową gatunków i ich pełną nazwę naukową", a w załączniku II pkt 2 – „pełną nazwę naukową". Nazwa naukowa jest obowiązkowa w przypadku wszystkich odnośnych produktów wymienionych w załączniku I do rozporządzenia w sprawie wylesiania w ramach towaru „drewno".

7.28. (SKREŚLENIE)

7.29. Jakie są wymogi dotyczące konta podmiotu gospodarczego w przypadku osoby, która pełni wiele ról, takich jak podmiot, podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw niebędący MŚP i podmiot handlowy niebędący MŚP, oraz działa w charakterze upoważnionego przedstawiciela? Czy w odniesieniu do wszystkich ról można wykorzystywać jedno konto podmiotu gospodarczego, czy też każda z nich musi posiadać specjalne konto podmiotu gospodarczego w systemie informacyjnym? (AKTUALIZACJA)

W systemie informacyjnym osoba fizyczna lub prawna (np. przedsiębiorstwo) może korzystać z jednego konta podmiotu gospodarczego, z możliwością dodania wielu ról do tego konta podmiotu gospodarczego. Umożliwia to posiadaczowi konta podmiotu gospodarczego wykonywanie różnych funkcji, w tym przekazywanie danych w charakterze podmiotu, podmiotu na dalszym etapie łańcucha dostaw niebędącego MŚP i podmiotu handlowego niebędącego MŚP lub upoważnionego przedstawiciela, stosownie do potrzeb.

7.30. Co należy zrobić w przypadku problemów informatycznych związanych z systemem informacyjnym?

Należy zapoznać się ze stroną internetową systemu informacyjnego ustanowionego na podstawie rozporządzenia w sprawie wylesiania: https://green-business.ec.europa.eu/deforestation-regulation-implementation/deforestation-due-diligence-registry_pl, która zawiera odpowiednią dokumentację umożliwiającą skuteczne poruszanie się po systemie, w tym przewodnik użytkownika, filmy szkoleniowe oraz punkt kontaktowy ds. wsparcia technicznego.

°°°°

8. Terminy

8.1. Kiedy rozporządzenie wejdzie w życie i zacznie być stosowane? (AKTUALIZACJA)

Rozporządzenie zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 9 czerwca 2023 r. Wszedł on w życie w dniu 29 czerwca 2023 r. Zgodnie z art. 38 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania, zmienionym ostatnio rozporządzeniem (UE) 2025/2650, przepisy materialne rozporządzenia stosuje się od dnia 30 grudnia 2026 r. (okres przejściowy wynoszący 42 miesięcy). Zgodnie z art. 38 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania przepisy te stosuje się jednak w odniesieniu do mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw od dnia 30 czerwca 2027 r. (okres przejściowy wynoszący 48 miesięcy). Przepisy szczególne mają zastosowanie do produktów, które są również wymienione w załączniku do rozporządzenia UE w sprawie drewna, zob. art. 37 i art. 38 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania.

8.2. Co z okresem między tymi datami? (AKTUALIZACJA)

Czy produkty wprowadzane do obrotu w Unii między wejściem w życie rozporządzenia a datą lub datami rozpoczęcia jego stosowania będą musiały być zgodne z wymogami rozporządzenia?

Rozpoczęcie stosowania w odniesieniu do podmiotów i podmiotów handlowych będących dużymi i średnimi przedsiębiorstwami przewidziano 42 miesięcy po wejściu w życie rozporządzenia (w dniu 30 grudnia 2026 r.). Oznacza to, że podmioty i podmioty handlowe nie muszą spełniać wymogów w przypadku produktów wprowadzanych do obrotu na rynku unijnym przed tą datą. W przypadku małych i średnich przedsiębiorstw okres ten jest wydłużony (48 miesięcy po wejściu rozporządzenia w życie – w dniu 30 czerwca 2027 r.).

8.3. Jak udowodnić, że produkt został wyprodukowany przed wejściem rozporządzenia w życie? Jakie są przepisy dotyczące produkcji produktów bydlęcych?

Na kim spoczywa ciężar dowodu, że odnośny towar lub odnośny produkt, który podmiot chce wprowadzić do obrotu na rynku unijnym lub wywieźć, został wyprodukowany przed wejściem w życie i że rozporządzenie nie ma zastosowania?

Rozporządzenie ma zastosowanie zgodnie z art. 1 ust. 1, chyba że spełnione są warunki określone w art. 1 ust. 2, co oznacza, że towar zawarty w produkcie lub użyty do wytworzenia produktu został wyprodukowany przed dniem 29 czerwca 2023 r., zgodnie z art. 2 pkt 14. W przypadku bydła właściwą datą produkcji jest data urodzenia bydła, co oznacza, że rozporządzenie nie ma zastosowania do bydła i produktów bydlęcych, jeżeli bydło urodziło się przed wejściem w życie.

Ciężar dowodu w odniesieniu do tego wyjątku spoczywa na podmiocie i musi on być w stanie przedstawić odpowiednie informacje jako rozsądny dowód, że warunki określone w art. 1 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania zostały spełnione. Chociaż w takim przypadku podmiot nie jest zobowiązany do złożenia oświadczenia o należytej staranności, podmiot powinien przechowywać niezbędne dokumenty potwierdzające, że rozporządzenie i przewidziane w nim obowiązki nie mają zastosowania.

°°°°

9. Pozostałe pytania

9.1. Jakie są obowiązki podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmiotów handlowych przy wprowadzaniu do obrotu lub udostępnieniu na rynku unijnym lub wywozie odnośnego produktu, który jest wykonany z odnośnego produktu lub odnośnego towaru wprowadzonego do obrotu na rynku unijnym w okresie przejściowym (tj. w okresie między wejściem w życie rozporządzenia (29 czerwca 2023 r.) a rozpoczęciem jego stosowania (30 grudnia 2026 r.))? (AKTUALIZACJA)

Sytuację tę można najlepiej wyjaśnić za pomocą kilku konkretnych scenariuszy:

1. Odnośny towar (np. kauczuk naturalny – kod CN 4001) jest wprowadzany do obrotu na rynku unijnym w okresie przejściowym, a zatem niekoniecznie jest geolokalizowany, a następnie jest wykorzystywany do produkcji odnośnego produktu pochodnego (np. nowych opon – kod CN 4011), który następnie jest wprowadzany do obrotu na rynku unijnym (lub wywożony) od dnia 30 grudnia 2026 r.

   Jeżeli towar zostanie wprowadzony do obrotu na rynku unijnym w okresie przejściowym, tj. przed rozpoczęciem stosowania rozporządzenia, podczas wprowadzania do obrotu na rynku unijnym produktu pochodnego od dnia 30 grudnia 2026 r. obowiązki podmiotu na dalszym etapie łańcucha dostaw i kolejnych podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw oraz podmiotów handlowych będą ograniczone do gromadzenia odpowiednio rozstrzygających i możliwych do zweryfikowania dowodów na to, że odnośny towar (kauczuk) wykorzystywany do produkcji takiego odnośnego produktu (opon) został wprowadzony do obrotu na rynku unijnym przed rozpoczęciem stosowania rozporządzenia. Pozostaje to bez uszczerbku dla art. 37 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania w odniesieniu do drewna i produktów z drewna. Jeżeli towar (kauczuk naturalny) jest wprowadzany do obrotu na rynku unijnym lub z niego wywożony po okresie przejściowym, tj. od dnia 30 grudnia 2026 r., podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw i kolejne podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw oraz podmioty handlowe będą podlegać standardowym obowiązkom określonym w rozporządzeniu. Podobnie w przypadku części odnośnych produktów, które zostały wyprodukowane z wykorzystaniem towarów wprowadzonych do obrotu na rynku unijnym od dnia 30 grudnia 2026 r., podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmioty handlowe będą podlegać standardowym obowiązkom określonym w rozporządzeniu.

2. Odnośny produkt (np. masło kakaowe – kod CN 1804) jest wprowadzany do obrotu na rynku unijnym w okresie przejściowym, a zatem niekoniecznie jest geolokalizowany, ale jest następnie wykorzystywany do produkcji innego odnośnego produktu pochodnego (np. czekolady – kod CN 1806), który jest wprowadzany do obrotu na rynku unijnym (lub wywożony) przez podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw od dnia 30 grudnia 2026 r.

   W takim przypadku obowiązki podmiotu na dalszym etapie łańcucha dostaw i kolejnych podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw oraz podmiotów handlowych wprowadzających do obrotu lub udostępniających na rynku unijnym lub wywożących produkt pochodny (czekoladę) będą ograniczone do gromadzenia odpowiednio rozstrzygających i możliwych do zweryfikowania dowodów na to, że odnośny produkt pochodny (masło kakaowe) został wprowadzony do obrotu na rynku unijnym przed

rozpoczęciem stosowania rozporządzenia. W przypadku części odnośnego produktu końcowego, które zostały wyprodukowane z wykorzystaniem innych odnośnych produktów wprowadzonych do obrotu na rynku unijnym od dnia 30 grudnia 2026 r., podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw i kolejne podmioty na dalszych etapach łańcucha dostaw lub podmioty handlowe będą podlegać standardowym obowiązkom określonym w rozporządzeniu. Pozostaje to bez uszczerbku dla art. 37 ust. 2 w odniesieniu do drewna i produktów z drewna.

3. Podmiot wprowadza do obrotu na rynku unijnym odnośny towar lub produkt w okresie przejściowym, który następnie jest „udostępniany" na rynku przez co najmniej jeden podmiot handlowy od dnia 30 grudnia 2026 r.

   W tym scenariuszu obowiązki podmiotu na dalszym etapie łańcucha dostaw i kolejnych podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw oraz podmiotów handlowych będą ograniczone do gromadzenia odpowiednio rozstrzygających i możliwych do zweryfikowania dowodów na to, że taki odnośny towar lub odnośny produkt został wprowadzony do obrotu na rynku unijnym przed rozpoczęciem stosowania rozporządzenia. Pozostaje to bez uszczerbku dla art. 37 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania w odniesieniu do drewna i produktów z drewna.

W szczególności w przypadku osób fizycznych oraz mikropodmiotów i małych podmiotów (na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw), które podlegają odroczonemu rozpoczęciu stosowania określonemu w art. 38 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania, odroczone rozpoczęcie stosowania w odniesieniu do tych podmiotów, niezależnie od tego, czy są to osoby fizyczne, mikroprzedsiębiorstwa czy małe przedsiębiorstwa, ogranicza obowiązki podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmiotów handlowych w tych łańcuchach dostaw:

Przykład: podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw (przedsiębiorstwo B) wprowadza do obrotu na rynku unijnym produkt wykonany z odnośnego towaru, który został wprowadzony do obrotu na rynku unijnym przez podmiot będący osobą fizyczną lub małym przedsiębiorstwem lub mikroprzedsiębiorstwem (osoba/przedsiębiorstwo A) przed dniem 30 czerwca 2027 r. W takim przypadku obowiązki przedsiębiorstwa B ograniczałyby się do zgromadzenia odpowiednio rozstrzygających i możliwych do zweryfikowania dowodów na to, że odnośny towar lub odnośny produkt wykorzystany do produkcji odnośnego produktu został wprowadzony do obrotu na rynku unijnym przed odroczonym rozpoczęciem stosowania mającym zastosowanie do osoby/przedsiębiorstwa A (tj. 30 czerwca 2027 r.).

9.2. Jakie dowody są niezbędne do udowodnienia, że produkt został wprowadzony do obrotu na rynku unijnym przed datą rozpoczęcia stosowania (tj. jakie dokumenty uznaje się za dowód „wprowadzenia do obrotu")? Czy takie produkty należy zgłaszać w systemie informacyjnym? (AKTUALIZACJA)

W przypadku produktów przywożonych zgłoszenie celne odnośnych towarów lub odnośnych produktów zostanie przyjęte jako dowód wprowadzenia do obrotu na rynku unijnym przed datą rozpoczęcia stosowania. W przypadku towarów wyprodukowanych w UE jako dowód

należy przyjąć inną dokumentację, na przykład dokumentację związaną z datą produkcji, o ile data ta pokrywa się z datą wprowadzenia do obrotu, np. potwierdzenie ścinki, kolczyk i paszport bydła, faktury lub inną dokumentację związaną z datą produkcji lub sprzedaży towaru. Datę wprowadzenia do obrotu na rynku unijnym mogą potwierdzać np. umowy między stronami, dokumenty dotyczące zamówienia na produkt, dokumenty towarzyszące wysyłce dotyczące dostawy do klienta, w tym międzynarodowe listy przewozowe CMR (Konwencja o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów), konosament, dowód dostawy, lotniczy list przewozowy oraz wszelkie inne dokumenty potwierdzające, że towary są przekazywane między dwiema stronami, które można bezpośrednio powiązać z danym produktem. Szczegółowe informacje na temat momentu wprowadzenia do obrotu na rynku unijnym można znaleźć w najczęściej zadawanym pytaniu 5.20.

W przypadku produktów w okresie przejściowym w systemie informacyjnym nie ma obowiązku składania oświadczenia o należytej staranności. W przypadku wywozu lub powrotnego przywozu produktu, który został pierwotnie wprowadzony do obrotu na rynku unijnym w okresie przejściowym (samodzielnie lub w formie odnośnego produktu na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw), w zgłoszeniu celnym składanym w przypadku wywozu lub powrotnego przywozu można wykorzystać „zastępczy numer referencyjny oświadczenia o należytej staranności", oznaczający uniwersalny numer referencyjny, który można wpisać w zgłoszeniu celnym w przypadku produktów w okresie przejściowym. Formatem zastępczego numeru referencyjnego oświadczenia o należytej staranności jest numer 99EU9999999999. Więcej informacji na ten temat można znaleźć tutaj. Należy zauważyć, że nie ma potrzeby podawania zastępczego numeru w przypadku wywozu dokonywanego przez podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw; zamiast tego w takiej sytuacji dostępny będzie specjalny kod TARIC (zob. najczęściej zadawane pytanie 5.6.1).

9.3. Czy produkty wprowadzane do obrotu na rynku unijnym w okresie przejściowym mogą być mieszane z produktami, które są zgodne z rozporządzeniem i które są wprowadzane do obrotu na rynku unijnym po okresie przejściowym, jeżeli można udowodnić, że każda partia została wprowadzona do obrotu na rynku unijnym w okresie przejściowym albo jest zgodna z rozporządzeniem?

Jeżeli spełnione są wszystkie warunki wyszczególnione w art. 3 lit. a)–c) rozporządzenia w sprawie wylesiania, produkty, które mają być wprowadzone do obrotu na rynku unijnym od momentu rozpoczęcia stosowania, oraz produkty wprowadzone do obrotu na rynku unijnym w okresie przejściowym (a tym samym objęte wyłączeniem), wraz z dowodami wprowadzenia do obrotu na rynku unijnym w okresie przejściowym, mogą być mieszane przed wprowadzeniem do obrotu na rynku unijnym.

9.4. W jaki sposób mieszanie towarów magazynowanych w okresie przejściowym z towarami, które mają zostać wprowadzone do obrotu na rynku unijnym po dniu 30 grudnia 2026 r., będzie działać w praktyce, w szczególności w systemie informacyjnym? (AKTUALIZACJA)

Oświadczenie o należytej staranności należy przesłać do systemu informacyjnego wyłącznie dla odnośnych produktów, które podlegają obowiązkom w zakresie należytej staranności

wynikającym z rozporządzenia. Jeżeli podmioty i podmioty handlowe mieszają towary wprowadzone do obrotu na rynku unijnym w okresie przejściowym z zapasami nowszymi (po okresie przejściowym), częścią oświadczenia o należytej staranności powinny być jedynie informacje istotne dla towarów nowo wprowadzonych do obrotu na rynku unijnym, ponieważ zapasy te podlegają procedurze należytej staranności.

W odniesieniu do „zapasów w okresie przejściowym" zob. najczęściej zadawane pytanie 9.3 powyżej.

9.5. Kiedy rozpoczyna się i kończy okres przejściowy w praktyce?

Okres przejściowy rozpoczął się w dniu wejścia w życie rozporządzenia w sprawie wylesiania (29 czerwca 2023 r.) i kończy się w dniu poprzedzającym rozpoczęcie jego stosowania.

9.6. W jaki sposób właściwe organy powinny przeprowadzać kontrole produktów, które zostały wprowadzone do obrotu na rynku unijnym w okresie przejściowym, aby zapewnić zgodność z rozporządzeniem?

Właściwe organy mogą przeprowadzać kontrole odnośnych produktów w celu ustalenia, czy produkty te zostały wprowadzone do obrotu na rynku unijnym w okresie przejściowym. W takim przypadku na podmiocie spoczywa ciężar dowodu, że produkt jest wyłączony ze stosowania rozporządzenia, zgodnie z najczęściej zadawanym pytaniem 8.3.

9.7. Czy Komisja wyda wytyczne?

Komisja opublikowała wytyczne w formie zawiadomienia Komisji w celu omówienia niektórych aspektów rozporządzenia, np. definicji „użytkowania rolniczego", które będą dotyczyć kwestii związanych z systemami rolno-leśnymi i gruntami rolnymi, certyfikacji, legalności oraz innych aspektów, które są przedmiotem zainteresowania wielu zainteresowanych stron w terenie.

Komisja także gromadzi informacje i propaguje dialog między zainteresowanymi stronami za pośrednictwem wielostronnej platformy ds. ochrony i odtwarzania światowych lasów w celu zapewnienia nieformalnych wytycznych dotyczących szeregu kwestii. W niniejszym dokumencie poświęconym najczęściej zadawanym pytaniom odpowiedziano już na najczęstsze pytania otrzymane przez Komisję od odpowiednich zainteresowanych stron i będzie on z czasem aktualizowany. W stosownych przypadkach wprowadzone zostaną dodatkowe ułatwienia.

W celu zapewnienia zgodności z przepisami nie są konieczne żadne dodatkowe wytyczne. Komisja zamierza omówić pewne aspekty, aby wyjaśnić, w jaki sposób rozporządzenie będzie funkcjonować w praktyce, dzielić się przykładami dobrych praktyk itp.

9.8. Czy Komisja wyda wytyczne dotyczące poszczególnych towarów? (AKTUALIZACJA)

Komisja przedstawia przykłady dobrych praktyk i praktyczne scenariusze, w tym w wytycznych, które w pewnym stopniu obejmują aspekty odnoszące się do poszczególnych towarów.

Ponadto Komisja opublikowała dokument zawierający przegląd tego, w jaki sposób obowiązki mają zastosowanie do łańcuchów dostaw siedmiu towarów objętych zakresem, w zależności od rodzaju przedsiębiorstwa (podmiot/podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw/podmiot handlowy), wielkości i pozycji w łańcuchu dostaw w UE, zilustrowany za pomocą różnych scenariuszy łańcucha dostaw na naszej stronie internetowej: infografika dotycząca łańcucha dostaw w rozporządzeniu w sprawie wylesiania[1617]

9.9. Jakie obowiązki sprawozdawcze spoczywają na podmiotach?

Podmioty niebędące MŚP będą musiały co roku składać publiczne sprawozdanie dotyczące ich systemu należytej staranności. Czy w przypadku podmiotów, które są objęte zakresem dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD) i w terminie spełniają europejskie standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju (ESRS), wystarczy opublikowanie sprawozdania zgodnie z wymogami określonymi w CSRD? Czy też będą obowiązywać dodatkowe wymogi w zakresie sprawozdawczości?

Rozporządzenie stanowi, że jeżeli chodzi o obowiązki sprawozdawcze, podmioty objęte również zakresem stosowania innych aktów prawnych UE określających wymogi w zakresie należytej staranności w łańcuchu wartości mogą wypełniać swoje obowiązki sprawozdawcze wynikające z rozporządzenia, podając wymagane informacje przy sporządzaniu sprawozdań w kontekście tych innych aktów prawnych UE (art. 12 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania).

9.10. Czym jest unijne obserwatorium ds. wylesiania i degradacji lasów? (AKTUALIZACJA)

Unijne obserwatorium opiera się na już istniejących narzędziach służących monitorowaniu, w tym produktach programu Copernicus i innych źródłach dostępnych publicznie lub prywatnie, aby wspierać wykonanie omawianego rozporządzenia, dostarczając dowody naukowe, między innymi mapy pokrycia terenu według daty granicznej, dotyczące globalnego wylesiania i globalnej degradacji lasów oraz powiązanej z nimi wymiany handlowej. Korzystanie z tych map nie zapewnia automatycznego spełnienia warunków przewidzianych w rozporządzeniu, ale jest narzędziem pomagającym przedsiębiorstwom zachować zgodność z rozporządzeniem, na przykład z myślą o ocenie ryzyka wylesiania działki po 2020 r. Przedsiębiorstwa są nadal zobowiązane do dokładania należytej staranności.

Unijne obserwatorium ds. wylesiania i degradacji lasów obejmuje wszystkie lasy na całym świecie, w tym lasy europejskie, i jest rozwijane zgodnie z innymi bieżącymi zmianami polityki UE, takimi jak prawo o odbudowie zasobów przyrodniczych oraz modernizacja i udoskonalenie Systemu Informacji o Lasach w Europie (FISE).

Głównym celem map udostępnianych przez unijne obserwatorium jest dostarczanie informacji na potrzeby oceny ryzyka dokonywanej przez podmioty oraz ułatwianie pracy

[17] Infografiki dotyczące łańcucha dostaw w ramach rozporządzenia w sprawie wylesiania (wydanie trzecie) – Środowisko.

właściwym organom. W związku z tym mapy, w tym globalna mapa powierzchni lasów na 2020 r. (zob. często zadawane pytanie 9.10.1), mają następujące cechy:

- **nie mają charakteru obligatoryjnego.** Nie nakłada się na podmioty (ani właściwe organy) obowiązku korzystania z map unijnego obserwatorium do celów oceny ryzyka;

- **nie mają charakteru wyłącznego.** Podmioty (a także właściwe organy) mogą korzystać z innych map, które mogą być bardziej szczegółowe niż mapy udostępnione przez obserwatorium. Rozporządzenie nie ma nakazowego charakteru w odniesieniu do zasad oceny ryzyka. Obserwatorium jest jednym z wielu dostępnych narzędzi, które Komisja oferuje bezpłatnie.

- **nie są prawnie wiążące.** Mapy udostępnione przez unijne obserwatorium mogą być wykorzystywane do oceny ryzyka. Fakt, że przekazana geolokalizacja mieści się w obrębie obszaru uznanego za las, nie prowadzi jednak automatycznie do stwierdzenia niezgodności. Z drugiej strony nie można zakładać, że produkt będzie zgodny z wymogami lub że nie zostanie sprawdzony, gdy jego geolokalizacja wykracza poza obszar uznany na mapie za las. Powodem tego mogą być inne czynniki ryzyka nieobjęte mapą, dokładność i stopień szczegółowości mapy lub ewentualna niezgodność produktu z właściwymi przepisami kraju produkcji. Kontrole wyrywkowe będą również uwzględniać działki, które nie odpowiadają lasowi na mapie.

9.10.1. Czy globalna mapa powierzchni lasów na 2020 r. może być wykorzystywana jako ostateczne źródło informacji na potrzeby zgodności z rozporządzeniem UE w sprawie wylesiania, czy też wymagane są dodatkowe kroki i źródła danych, aby wykazać zgodność?

Komisja opracowała globalną mapę powierzchni lasów na 2020 r. (GFC 2020) jako jedno z narzędzi wsparcia zapewnianych przez Komisję Europejską w celu wdrożenia rozporządzenia w sprawie wylesiania. GFC 2020, przechowywana w unijnym obserwatorium ds. wylesiania i degradacji lasów, wskazuje globalną obecność/brak powierzchni lasów na poziomie rozdzielczości przestrzennej 10 m do dnia 31 grudnia 2020 r. Definicja lasu w ramach globalnej mapy powierzchni lasów na 2020 r. jest zgodna z definicją lasu zawartą w rozporządzeniu w sprawie wylesiania, jak określono w art. 2 pkt 4 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Należy zauważyć, że wszystkie plantacje odnośnych towarów innych niż drewno, tj. kakao, kawy, palmy olejowej, kauczuku i soi, są wyłączone z definicji lasów. Jest to pierwsza w historii globalna mapa powierzchni lasów w tak wysokiej rozdzielczości (10 m).

Dane dotyczące powierzchni lasów w odniesieniu do daty granicznej przypadającej na 2020 r. stanowią kluczowe źródło informacji dla podmiotów. Mapa GFC 2020 jest jednym z wielu możliwych źródeł (zob. najczęściej zadawane pytanie 9.10). Chociaż GFC 2020 nie jest prawnie wiążąca, może pomóc podmiotom w wypełnianiu obowiązków w zakresie oceny ryzyka wylesiania na podstawie rozporządzenia w sprawie wylesiania.

Mapa GFC 2020 może również pomóc właściwym organom w wykonywaniu obowiązków w zakresie egzekwowania przepisów na wstępnych etapach. W art. 18 rozporządzenia w sprawie wylesiania dotyczącym kontroli podmiotów (które mają być przeprowadzane przez właściwe organy) wymieniono „dane z obserwacji Ziemi, takie jak dane z programu [...] Copernicus”, jako potencjalne dane, które mają być wykorzystywane do takich kontroli

(oprócz innych źródeł na potrzeby weryfikacji). Nie wspomniano o żadnej konkretnej mapie, z której należy skorzystać, a właściwe organy mogą zechcieć korzystać z map globalnych, regionalnych lub krajowych lub z jakiegokolwiek innego źródła, które uznają za odpowiednie. GFC 2020 nie jest ostatecznym źródłem informacji na temat zgodności.

9.10.2. Jakiego poziomu dokładności można oczekiwać od globalnych i krajowych map przestrzennych i czy mogą one stanowić punkt odniesienia dla procesów należytej staranności i weryfikacji? (AKTUALIZACJA)

Błędy są nieodłącznie związane z każdym zbiorem danych przestrzennych. Ogólna dokładność globalnych produktów przestrzennych wynosi zazwyczaj około 85% (w zależności od liczby klas i ich złożoności przestrzennej). Mapy krajowe mogą osiągnąć ogólną dokładność wynoszącą 90%. Żadnej z takich map globalnych lub krajowych nie można uznać za „mapy referencyjne" ani w odniesieniu do procesu należytej staranności, ani w odniesieniu do procesu weryfikacji ze względu na ich nieznaną dokładność w skali lokalnej. W najczęściej zadawanym pytaniu 9.10.4 wyjaśniono kombinację uzupełniających się źródeł danych.

Zewnętrzne zainteresowane strony, które są zainteresowane globalną mapą pokrycia lasów na 2020 r. sporządzoną przez unijne obserwatorium, proszone są o uwzględnienie zmienionej wersji mapy (wersja 3 z grudnia 2025 r.), której ogólna dokładność została zwiększona do ponad 92%.

9.10.3. Czy towar automatycznie nie spełnia wymogów, jeżeli jest produkowany na obszarze wyznaczonym jako las na globalnej mapie powierzchni lasów na 2020 r.?

Pozyskiwanie towaru pochodzącego z gruntów oznaczonych jako las na globalnej mapie powierzchni lasów na 2020 r. nie oznacza automatycznie niezgodności z przepisami. Może to jednak wskazywać na ryzyko wylesiania. W takich przypadkach sugeruje się podjęcie dalszych dochodzeń i dodatkowych kroków wraz z innymi źródłami informacji.

9.10.4. Czy zainteresowana strona może wykorzystać krajowe mapy lasów w połączeniu z globalną mapą powierzchni lasów na 2020 r.?

W ramach rozporządzenia w sprawie wylesiania mapy lasów na 2020 r. mogą stanowić kluczowe źródło informacji na potrzeby oceny ryzyka, że odnośny towar lub produkt pochodny wyprodukowano na obszarach, które uległy wylesieniu po 2020 r., w szczególności przy braku alternatywnych, dokładniejszych źródeł informacji (zob. najczęściej zadawane pytanie 9.10.2).

Chociaż zainteresowane strony nie mają obowiązku stosowania map tematycznych, z analizy wynika, że połączenie różnych uzupełniających się źródeł danych, np. różnych map lasów, może dostarczyć przydatnych informacji na potrzeby oceny ryzyka wylesiania po 2020 r.

9.10.5. Jaka jest mapa globalnych rodzajów lasów na 2020 r.? (NOWE)

Komisja opracowała globalną mapę rodzajów lasów na 2020 r. (GFT 2020) jako jedno z narzędzi wsparcia zapewnianych przez Komisję Europejską w celu wdrożenia rozporządzenia w sprawie wylesiania. GFC 2020, przechowywana w unijnym obserwatorium

ds. wylesiania i degradacji lasów, wskazuje na obecność lasów pierwotnych, lasów naturalnie odnawiających się i lasów zasadzonych przez człowieka (w tym plantacji leśnych) w rozdzielczości przestrzennej 10 m do dnia 31 grudnia 2020 r. Rodzaje lasów są zgodne z definicjami zawartymi w art. 2 pkt 8–11 rozporządzenia w sprawie wylesiania.

Dane dotyczące rodzajów lasów w odniesieniu do daty granicznej przypadającej na 2020 r. stanowią kluczowe źródło informacji dla podmiotów. Mapa GFT 2020 jest jednym z wielu możliwych źródeł (zob. najczęściej zadawane pytanie 9.10). Chociaż GFT 2020 nie jest prawnie wiążąca, może pomóc podmiotom w wypełnianiu obowiązków w zakresie oceny ryzyka degradacji lasów na podstawie rozporządzenia w sprawie wylesiania.

W odniesieniu do daty granicznej definicja degradacji lasów określona w rozporządzeniu w sprawie wylesiania wymaga jedynie rozróżnienia między trzema rodzajami lasów. Mapa GFT 2020 może również pomóc właściwym organom państw członkowskich w wykonywaniu obowiązków w zakresie egzekwowania przepisów na wstępnych etapach. W art. 18 rozporządzenia w sprawie wylesiania dotyczącym kontroli podmiotów (które mają być przeprowadzane przez właściwe organy państw członkowskich) wymieniono „dane z obserwacji Ziemi, takie jak dane z programu [...] Copernicus", jako potencjalne dane, które mają być wykorzystywane do takich kontroli (oprócz innych źródeł na potrzeby weryfikacji). Nie wspomniano o żadnej konkretnej mapie, z której należy skorzystać, a właściwe organy mogą zechcieć korzystać z map globalnych, regionalnych lub krajowych lub z jakiegokolwiek innego źródła, które uznają za odpowiednie. GFT 2020 nie jest ostatecznym źródłem informacji na temat zgodności.

9.10.6. Jakie narzędzia można wykorzystać do oceny, czy dane geoprzestrzenne pokrywają się z lasami na mapach? (NOWE)

Systemy informacji geograficznej umożliwiają nakładanie danych punktowych lub wieloboków na informacje przestrzenne przedstawione na mapach. Dostępnych jest wiele bezpłatnych, otwartych oraz komercyjnych aplikacji i interfejsów internetowych. Na przykład:

- Wspólne Centrum Badawcze (JRC) opublikowało wytyczne (Narzędzia analizy geoprzestrzennej pomocne w procesie oceny ryzyka przeprowadzanej w ramach rozporządzenia w sprawie wylesiania – Urząd Publikacji UE) i oferuje proste narzędzie nakładania przestrzennego: Zestaw narzędzi IMPACT: Obserwacje lasów;
- Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) oferuje narzędzie umożliwiające nakładanie danych geoprzestrzennych na różne mapy: „What is in that plot?" [Co znajduje się na tej działce?] (WHISP): https://openforis.org/solutions/whisp/;
- Światowy Instytut Zasobów (WRI) oferuje interfejs do analizy geoprzestrzennych łańcuchów dostaw: Global Forest Watch Pro: https://pro.globalforestwatch.org/.

9.11 Co oznacza wysokie ryzyko i jak długo może trwać zawieszenie?

W art. 17 rozporządzenia w sprawie wylesiania zezwala się właściwym organom na podjęcie natychmiastowych działań – w tym zawieszenia – w sytuacjach, które stwarzają wysokie ryzyko niezgodności. Co oznacza wysokie ryzyko i jak długo może trwać zawieszenie?

Właściwe organy mogą identyfikować sytuacje, w których odnośne produkty stwarzają wysokie ryzyko niezgodności z wymogami rozporządzenia, na podstawie różnych okoliczności, w tym kontroli na miejscu, wyników ich analizy ryzyka w planach opartych na analizie ryzyka lub ryzyka zidentyfikowanego za pośrednictwem systemu informacyjnego, lub na podstawie informacji uzyskanych od innego właściwego organu, uzasadnionych zastrzeżeń itp. W takich przypadkach właściwe organy mogą wprowadzić środki tymczasowe określone w art. 23 rozporządzenia w sprawie wylesiania, w tym zawieszenie wprowadzania produktu do obrotu lub udostępniania go na rynku unijnym. Zawieszenie to powinno kończyć się w terminie trzech dni roboczych lub 72 godzin w przypadku łatwo psujących się produktów. Właściwy organ może jednak stwierdzić, na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych w tym okresie, że zawieszenie należy przedłużyć o dodatkowe okresy trzech dni w celu ustalenia, czy produkt jest zgodny z rozporządzeniem.

9.12. W jaki sposób rozporządzenie jest powiązane z unijną dyrektywą w sprawie odnawialnych źródeł energii?

Cele rozporządzenia i dyrektywy (UE) 2018/2001 zmienionej dyrektywą (UE) 2023/2413 (dyrektywa w sprawie odnawialnych źródeł energii) wzajemnie się uzupełniają, ponieważ odnoszą się do nadrzędnego celu, jakim jest przeciwdziałanie zmianie klimatu i utracie różnorodności biologicznej. Towary i produkty wchodzące w zakres stosowania obu aktów będą podlegały wymogom dotyczącym ogólnego dostępu do rynku na podstawie rozporządzenia oraz mogą być uznawane za energię odnawialną zgodnie z dyrektywą w sprawie odnawialnych źródeł energii, pod warunkiem że spełniają wymogi ustanowione w dyrektywie w sprawie odnawialnych źródeł energii. Wymogi rozporządzenia w sprawie wylesiania i dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii są zgodne i wzajemnie się uzupełniają. W szczególnym przypadku systemów certyfikacji w zakresie niskiego ryzyka spowodowania pośredniej zmiany użytkowania gruntów (ILUC) zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) 2019/807 uzupełniającym dyrektywę (UE) 2018/2001 takie systemy certyfikacji mogą również stosować podmioty i podmioty handlowe w ramach swoich systemów należytej staranności w celu uzyskania informacji wymaganych na mocy rozporządzenia, aby spełnić niektóre wymogi dotyczące identyfikowalności i wymogi informacyjne określone w art. 9 rozporządzenia w sprawie wylesiania. Podobnie jak ma to miejsce w przypadku wszelkich innych systemów certyfikacji, ich stosowanie pozostaje bez uszczerbku dla wynikających z rozporządzenia w sprawie wylesiania odpowiedzialności prawnej oraz obowiązków podmiotów i podmiotów handlowych w zakresie zachowania należytej staranności.

9.13. W jaki sposób w rozporządzeniu uwzględniono państwa EFTA/EOG? (AKTUALIZACJA)

Norwegia, Liechtenstein, Islandia i Szwajcaria są umawiającymi się stronami Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA). Jako takie nie podlegają one przepisom unijnego

kodeksu celnego (rozporządzenie (UE) nr 952/2013). W związku z tym nie znajdują się one na „obszarze celnym” zdefiniowanym w art. 2 pkt 34 rozporządzenia w sprawie wylesiania, co oznacza, że są „państwami trzecimi” na podstawie rozporządzenia w sprawie wylesiania (art. 2 pkt 35 rozporządzenia w sprawie wylesiania).

Europejski Obszar Gospodarczy (EOG) łączy państwa członkowskie UE i trzy z czterech państw EFTA (tj. Islandię, Liechtenstein i Norwegię) z rynkiem wewnętrznym podlegającym tym samym podstawowym zasadom. Rozporządzenie w sprawie wylesiania zostało uznane przez UE za akt mający znaczenie dla EOG. Jest obecnie poddawane kontroli w celu włączenia do Porozumienia EOG na mocy decyzji Wspólnego Komitetu EOG, co oznacza, że państwa EOG, które są również członkami EFTA, rozważają, czy lub w jaki sposób akty prawne UE powinny zostać włączone do Porozumienia EOG. Jeżeli państwa EOG ocenią, że rozporządzenie w sprawie wylesiania ma zostać włączone do Porozumienia EOG, a następnie zostanie przyjęty projekt decyzji Wspólnego Komitetu, a ta decyzja Wspólnego Komitetu wejdzie w życie po spełnieniu wymogów konstytucyjnych, wówczas rozporządzenie to będzie miało zastosowanie w Norwegii, Liechtensteinie i na Islandii. Zazwyczaj występują nieodłączne zaległości obejmujące kilka lat, ponieważ procedura włączenia rozpoczyna się dopiero po opublikowaniu aktu oraz ze względu na złożone procedury włączenia tego aktu do Porozumienia EOG i do systemów prawnych państw EOG.

W związku z tym Norwegię, Liechtenstein i Islandię uznaje się obecnie za państwa trzecie w ramach rozporządzenia w sprawie wylesiania. Oznacza to, że – podobnie jak w innych państwach trzecich – producenci pierwotni sprzedający swoje produkty na rynku w Norwegii, Liechtensteinie lub Islandii nie kwalifikują się jako mikropodmioty pierwotne lub małe podmioty pierwotne ani jako podmioty. Podobnie mikropodmioty pierwotne lub małe podmioty pierwotne z siedzibą w Norwegii, Liechtensteinie lub Islandii sprzedające towary trzecie bezpośrednio na rynku unijnym mogą korzystać z uproszczonego systemu określonego w art. 4a rozporządzenia w sprawie wylesiania.

Szwajcaria nie przystąpiła do EOG, w związku z czym powyższe nie ma zastosowania do Szwajcarii, co oznacza, że rozporządzenie w sprawie wylesiania ma zastosowanie do Szwajcarii i podmiotów mających tam siedzibę w taki sam sposób, jak do innych państw trzecich i podmiotów z państw trzecich.

°°°°

10. Kary

10.1. Co oznacza, że kary ustanowione przez państwa członkowskie pozostają bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE?

Państwa członkowskie muszą ustanowić krajowe ramy dotyczące kar, które powinny obejmować co najmniej kary wymienione w art. 25 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania, i muszą wprowadzić wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia wdrożenia przepisów. Wysokość i rodzaj kar nie mogą być sprzeczne z dyrektywą w sprawie przestępstw przeciwko środowisku. Przepisy dyrektywy podlegają zasadom kolejności prawa.

10.2. Jaka jest maksymalna wysokość grzywny? (AKTUALIZACJA)

Państwa członkowskie mają swobodę określania kar, w tym wysokości grzywien. W przypadku osób prawnych maksymalny poziom kary nie może być niższy niż 4% łącznego rocznego obrotu osiągniętego przez podmiot, podmiot na dalszym etapie łańcucha dostaw lub podmiot handlowy w całej Unii w roku finansowym poprzedzającym decyzję o nałożeniu grzywny, obliczonego zgodnie z wyliczeniem całkowitego obrotu dla przedsiębiorstw ustanowionym w art. 5 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004.

W razie potrzeby wysokość grzywny należy podwyższyć, w szczególności w przypadku powtarzających się naruszeń. Kary powinny zapewniać skuteczne pozbawienie odpowiedzialnych podmiotów korzyści ekonomicznych uzyskanych w wyniku dopuszczenia się przez nie naruszeń, zgodnie z zasadą, według której kary są skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

10.3. Czy w odniesieniu do dyrektywy w sprawie zamówień publicznych do państw członkowskich należy decyzja, czy przy wdrażaniu rozporządzenia należy umożliwić odstąpienie od przestrzegania wymogu wykluczenia oferentów skazanych prawomocnym wyrokiem sądu za korupcję?

Oprócz wymogów określonych w art. 25 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie wylesiania państwa członkowskie będą miały swobodę decydowania o tym, czy chcą przewidzieć odstąpienie od przestrzegania wymogu wykluczenia oferentów skazanych prawomocnym wyrokiem sądu za korupcję, czy też nie. Państwa członkowskie musiałyby jednak zapewnić, aby taki przepis nie ograniczał skuteczności kar, ustanawiając i stosując jasne zasady odstąpienia od przestrzegania wymogu wykluczenia oferentów skazanych prawomocnym wyrokiem sądu za korupcję.

10.4. Zgodnie z art. 25 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wylesiania „państwa członkowskie powiadamiają Komisję o prawomocnym wyroku" i karach nałożonych na osoby prawne. Komisja opublikuje wykaz tych wyroków na swojej stronie internetowej. Czy odnosi się to do wszystkich decyzji administracyjnych czy do orzeczeń sądowych?

Przepis ten oznacza, że państwa członkowskie powinny powiadamiać Komisję o prawomocnych wyrokach przeciwko osobom prawnym, co oznacza orzeczenia sądowe.

10.5. Osoba wycięła kilka małych drzew na swojej nieruchomości, gdzie hoduje teraz kilka krów. Zamierza sprzedawać drewno i mięso krów na lokalnym rynku w UE. Czy zostaną na nią nałożone kary za ich sprzedaż w przypadku wycięcia drzew? (AKTUALIZACJA)

Zasadniczo odpowiedzialność za egzekwowanie przepisów spoczywa na państwach członkowskich. Zobowiązanie podmiotów, podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw i podmiotów handlowych do wprowadzenia działań naprawczych, jak określono w art. 24 rozporządzenia w sprawie wylesiania, leży w gestii właściwych organów państw członkowskich. W UE zasada proporcjonalności jest jedną z ogólnych zasad prawa Unii, która ma zastosowanie do wykładni i egzekwowania przepisów Unii.

Wycinka drzew może stanowić naruszenie wymogu niepowodowania wylesiania wynikającego z rozporządzenia tylko wtedy, gdy drzewa te stanowią część lasu zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu. Ma to miejsce w przypadku, gdy drzewa stanowią część gruntów, na których nie przeważa rolnicze lub miejskie użytkowanie gruntów, o powierzchni ponad 0,5 hektara, z drzewami o wysokości powyżej 5 metrów i zwarciu drzewostanu powyżej 10%, lub drzewami, które są w stanie osiągnąć te wartości graniczne in situ. Jeżeli jedno z tych kryteriów nie jest spełnione, obszar nie jest lasem, a wycinka drzew nie narusza przepisu rozporządzenia dotyczącego wymogu niepowodowania wylesiania.